

การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

งามจิต จันทร์เดช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

ธันวาคม 2564

การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

งามจิต จันทร์เดช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
ธันวาคม 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

Development of Realistic Drawing Curriculum for
Matthayomsuksa 3 Students

Ngramjit Jundet

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education Program (Curriculum and Instruction)
faculty of Education Uttaradit Rajabhat University

December 2021

Copyright of Uttaradit Rajabhat University

วิทยานิพนธ์ เรื่อง
การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ของ
งามจิต จันทร์เดช
ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

( )

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

( )

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์บุญมั่ง ธนาศุภวัฒน์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำขาด)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์และเลขานุการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำขาด)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำหลักสูตร

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาวณี สัตยาภรณ์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ผู้วิจัย	งามจิต จันทร์เดช
ปริญญา	หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำชาติ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์บุญมั่น ธนาศุภวัฒน์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตร ศึกษาผลการใช้หลักสูตร และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 809 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภานบำรุง) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง แบบทดสอบความรู้ แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดำเนินการพัฒนาโดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรของทาบา เป็นหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมประกอบด้วย 3 หน่วยการเรียนรู้ คือ หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง หน่วยที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง และหน่วยที่ 3 การสร้างงานภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย มีแผนการจัดการเรียนรู้ 15 แผน ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการใช้หลักสูตรด้านความรู้ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะปฏิบัติร้อยละ 93.90 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนร้อยละ 93.33 ถึง 100 มีความรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีความอดทน มีวินัย และตรงต่อเวลาตามลำดับ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : พัฒนาหลักสูตร, การวาดภาพเหมือนจริง

Abstract

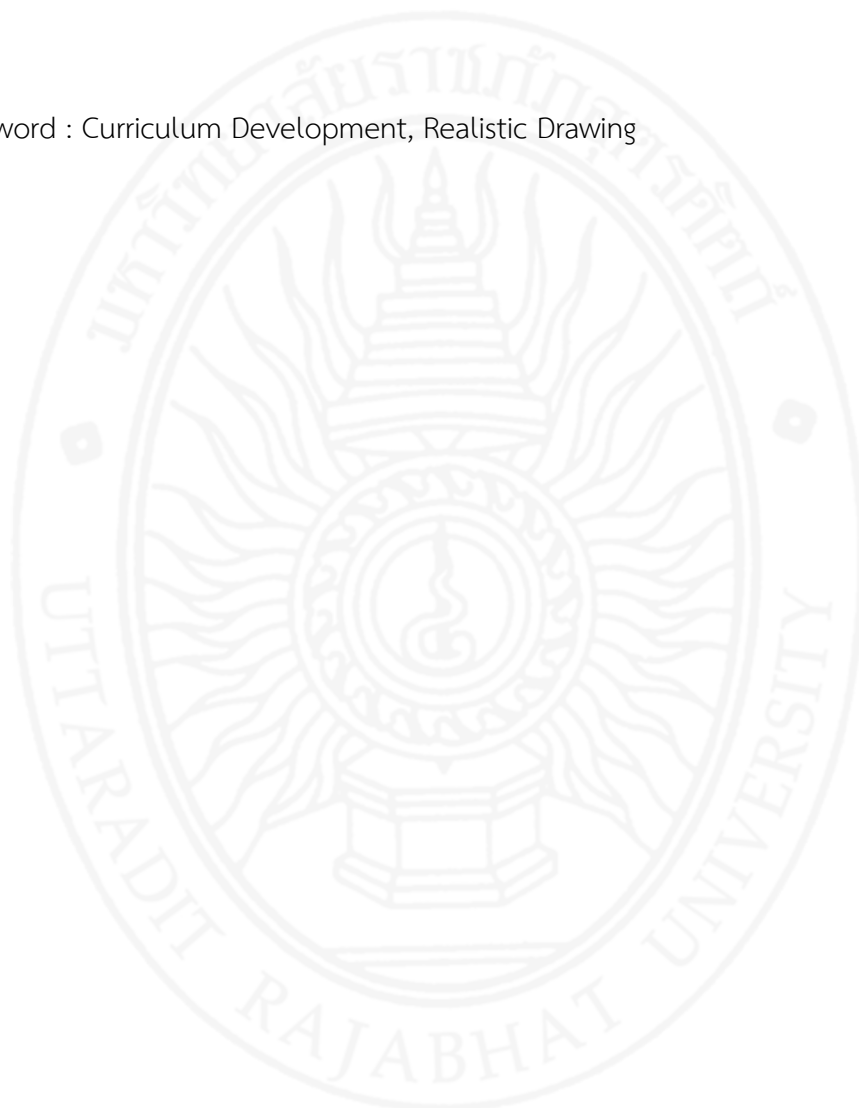
Title	Development of Realistic Drawing Curriculum for Matthayomsuksa 3 Students
Author	Ngramjit Jundet
Degree	Master of Education Program (Curriculum and Instruction)
Advisor	Assistant Professor Dr. Udom Khamkad
Co-Advisor	Associate Professor Boonmun Thanasupawat

This research study was intended to develop a curriculum in realistic drawing for Matthayomsuksa 3 students, evaluate the curriculum implementation, and determine the student satisfaction of the curriculum. The research population was a total of 809 Matthayomsuksa 3 students of schools in Si Samrong District, Sukhothai Province. The sample was 30 students of Wat Khlongpong (Thammaphanbamroong) School under Sukhothai Provincial Administrative Organization, Si Samrong District, Sukhothai Province, derived through the purposive sampling method. The instruments used in the study included a realistic drawing curriculum, a pre/posttest, a performance assessment form, a desirable characteristics assessment form, and a satisfaction questionnaire. The statistical devices employed for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results showed that the realistic drawing curriculum for Matthayomsuksa 3 students was constructed by applying the Taba Model. The curriculum was an additional course curriculum, which consisted of 3 learning units: Unit 1 Fundamentals of Realistic Drawing, Unit 2 Realistic Drawing Techniques, and Unit 3 Creating Realistic Drawings, incorporated with 15 lesson plans for 20 hours. The curriculum and the lesson plans were found suitable at the highest level. After the implementation of the curriculum, in terms of knowledge, the students obtained significantly higher average scores at a significance level of 0.05. Based on the

performance assessment, the average score was 93.90 percent. In terms of desirable characteristics, between 93.33 and 100 percent of the students exhibited responsibility, eagerness to learn, determination, patience, discipline and punctuality respectively. In addition, the student satisfaction of the curriculum was at the highest level.

Keyword : Curriculum Development, Realistic Drawing

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำชาติ และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์บุญมั่น ธนาศุภวัฒน์ ที่กรุณาอุทิศเวลาให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องและข้อคิดเห็นต่างๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งเสมอมา

ขอขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี และอาจารย์จาตุรงค์ จรรย์รัตน์กุล และอาจารย์รัตนา ยะอนันต์ ที่กรุณาตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อมูลคำแนะนำทำให้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริงที่ผู้วิจัยสร้างสมบูรณ์แบบ

ขอขอบพระคุณคำแนะนำวิชาความรู้เฉพาะด้านทางศิลปะจากคณาจารย์วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพดล เนตรดี อาจารย์อธิวัฒน์ จุลมัจฉา คุณครูสัญญา สุดล้ำเลิศ คุณครูประหยัด กำนารายณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากร นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย และ ผู้ให้ความร่วมมือและความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ตลอดจนอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการนำหลักสูตรไปใช้จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีตลอดเวลาของการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนในทุกๆ ด้าน และที่สำคัญได้รับพลังแห่งกำลังใจที่ตีมาโดยตลอดจากครอบครัว คุณพ่อพล คุณแม่แอน จันท์อินทร์ นายเจษฎา จันท์เดช เด็กชายวรยศมณฑลพ จันท์เดช นางอรพิน ใจกัน นายณัฐพล จันท์อินทร์ และเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน จนทำให้ผู้วิจัยทำงานได้จนสำเร็จอย่างดียิ่ง

ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณผู้มีอุปการคุณดังกล่าวไว้ ณ โอกาสนี้

งามจิต จันท์เดช

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
บทที่ 2	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร.....	10
สาระการเรียนรู้ที่ศนศิลป์.....	24
การวาดภาพเหมือนจริง	27
แนวคิดแผนการจัดการเรียนรู้.....	30

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
บทที่ 3	45
ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย	45
รูปแบบการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
ขั้นตอนการสร้างหลักสูตร	46
การออกแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	55
บทที่ 4	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ผลการพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	56
ผลการใช้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	64
ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	66
บทที่ 5	69
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	69
สรุปผลการวิจัย	69
อภิปรายผล	71
ข้อเสนอแนะ	76
บรรณานุกรม	78
ภาคผนวก	82

ภาคผนวก ก	83
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	83
ภาคผนวก ข	85
สำเนาหนังสือราชการ	85
ภาคผนวก ค	90
หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	90
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมของแผน	90
การจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้.....	90
โดยผู้เชี่ยวชาญ ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร.....	90
ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ	90
ภาคผนวก ง.....	180
ผลการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตัวอย่างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ ตัวอย่างแบบ ประเมินความสอดคล้อง IOC ของแบบทดสอบความรู้ ผลการประเมินความสอดคล้อง IOC ของแบบทดสอบ ผลการวิเคราะห์ความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ ผลการทดสอบ	180
ก่อนเรียนและหลังเรียนหลักสูตร	180
ภาคผนวก จ	198
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	198
ประวัติย่อผู้วิจัย	202

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสาระที่ 1 ทัศนศิลป์ มาตรฐาน ศ. 1.1 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	25
ตารางที่ 2 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสาระที่ 1 ทัศนศิลป์ มาตรฐาน ศ. 1.2 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	26
ตารางที่ 3 โครงสร้างหลักสูตรรายวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	57
ตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	59
ตารางที่ 5 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ 3 หน่วยการเรียนรู้ของ หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	61
ตารางที่ 6 แสดงผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาการวาด ภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	64
ตารางที่ 7 แสดงผลการเรียนรู้ด้านทักษะการปฏิบัติงานตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริง.....	65
ตารางที่ 8 แสดงผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	66
ตารางที่ 9 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	67

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	9

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม การพัฒนาการศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา ได้ยึดหลักให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง จึงถือได้ว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ได้เน้นความสำคัญทั้งความรู้ ความสามารถ คุณธรรม รวมทั้งได้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และการมีส่วนร่วมกับสังคม ความรู้ความเข้าใจในทักษะประสบการณ์การจัดการ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ศิลปะได้อย่างสมดุล ฝึกปฏิบัติ คิดเป็น ทำเป็น ใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยการจัดการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้สนับสนุนจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างในแต่ละบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ โดยสามารถประยุกต์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาเพื่อป้องกันในการเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ และสอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมอันดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในวิชา ซึ่งประสบการณ์การเรียนรู้เกิดได้ทุกสถานที่ ทุกเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, น.29)

ยุทธศาสตร์ชาติมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และยกระดับคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่เก่ง ดีและมีคุณภาพ พร้อมทั้งพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งคนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ มีแนวคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่งเสริมขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ หลักสูตรจึงเปรียบตั้งแนวทางที่นำไปสู่กระบวนการจัดการเรียนการสอนและเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษา

ของประเทศ เนื่องจากการศึกษาของประเทศจะดีได้นั้นจะต้องนำหลักสูตรที่มีคุณภาพในการนำไปใช้ เพื่อให้ประเทศเกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้หลักสูตรยังเป็นหนึ่งในการสร้างตัวชี้วัดสำคัญ ของมาตรฐานการศึกษา ซึ่งการนำเอาหลักสูตรไปใช้เป็นสิ่งสำคัญ โดยจะส่งผลต่อการจัดการเรียน การสอนในห้องเรียน ที่ผู้สอนจะใช้หลักสูตรเพื่อเป็นต้นแบบในการนำหลักการมาดำเนินกิจกรรม การเรียนการสอนต่าง ๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่หลงทางเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ที่ได้ตั้งเอาไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ สำหรับความสำคัญของหลักสูตรกับผู้เรียน หากหลักสูตรนั้น เป็นหลักสูตรที่ดีจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต รวมไปถึงสามารถสร้าง ทักษะอื่น ๆ ทั้งการเป็นพลเมืองที่ดีและสามารถยอมรับในความหลากหลายของในแต่บุคคลได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562, น.31-37)

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) ได้ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วม ซึ่งคนไทย ทุกคนได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ที่เท่าเทียมกัน มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างมีความสุข โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ให้มีการจัดการศึกษาที่สามารถ พัฒนาตามที่ปรารถนาและการมีความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม หลักสูตรจึงมี ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากหลักสูตรจะระบุสิ่งที่คาดหวัง จะให้เห็นผลที่เป็นประโยชน์กับผู้เรียนและแนวทางในการจัดให้ประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ใ้กับ ผู้เรียนตามความต้องการและเข้าใจในการเรียนรู้ โดยออกแบบเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้อง กับความสนใจความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (ทีศนา แคมมณี และ คณะ, 2544, น.42) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนที่เป็นกำลังสำคัญของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอด ชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ เต็มศักยภาพ ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมในด้านการพัฒนา ให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่าที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่นวัตกรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปใช้เพื่อดำเนินการจัดหลักสูตรสถานศึกษาพื้นฐานสอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม และความรู้ที่เจริญก้าวหน้า อย่างรวดเร็ว เป็นการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันของประเทศ ยกกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมาตรฐานสากล โดยจัดทำ หลักสูตรเพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและ ความต้องการของสถานศึกษาที่มีต่อชุมชนและสังคม

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 293/2551 โดยแบ่งการจัดการศึกษาออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับประถมศึกษา (ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6) เป็นระดับการศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาการ ทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม พื้นฐานความเป็นมนุษย์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และวัฒนธรรม โดยเน้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) เป็นระดับการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสำรวจตามความสนใจของตนเองและความถนัด ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพตนเองให้มีทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำรงชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยี เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีความสมดุลด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ หรือเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) เป็นระดับการศึกษาที่มุ่งเน้นการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้านเพื่อตอบสนองความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนในแต่ละคนในด้านวิชาการและวิชาชีพ ที่ต้องมีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่จะต้องใช้ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำรงชีวิตหรือการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพที่ยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.4-7)

การพัฒนาหลักสูตรมีความสำคัญ เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ปรัชญาหรือความมุ่งหมายทางการศึกษابรรลุตามความมุ่งหมาย เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ อีกทั้งเป็นการกำหนดแนวทางในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ พัฒนาทักษะ เจตคติและค่านิยม ให้มีคุณลักษณะตามที่คาดหวังไว้ เพื่อนำประเทศไปสู่ความเจริญในทุก ๆ ด้าน เน้นกระบวนการที่มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบในการดำเนินการเพื่อให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพ โดยสามารถช่วยให้พัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณลักษณะที่ดี ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรมีความหมายอยู่ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะที่หนึ่งคือการพัฒนาหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น และลักษณะที่สองเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่ที่ยังไม่มีอยู่เดิมมาก่อนเลย ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรจะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะ คุณลักษณะที่ดีขึ้น สอดคล้องกับสภาพสังคม และบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง จึงเป็นหลักสูตรรายวิชาที่เน้นสมรรถฐานที่มีความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างจุดมุ่งหมาย กิจกรรม การเรียนการสอน และความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความอิสระในการสร้างสรรค์ ความภาคภูมิใจในผลงาน มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาศิลปะ เน้นกระบวนการนำความรู้ที่ได้

จากการลงมือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะความรู้ที่แท้จริงด้านการปฏิบัติ จนเกิดความรู้ความสามารถ และนำความรู้ไปพัฒนาในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2561, น.3)

จุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนทางด้านศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดในการสร้างองค์ความรู้ โดยเน้นความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์งานศิลปะ การจินตนาการ และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ โดยครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญ ในการกระตุ้นส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนตามมาตรฐาน ที่มุ่งเน้นพัฒนาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สาระพื้นฐาน 8 กลุ่มสาระ และการจัดการเรียนเสริมรายวิชาเพิ่มเติมและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อรองรับการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนา มนุษย์ โดยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ เปิดโอกาสในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ มากมาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น.13)

ศิลปะ เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ปัญญา และ ความงามในการถ่ายทอดความรู้สึก เพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกเป็นรูปทรง ที่สามารถสัมผัสโดยการ ตีความหมายได้ว่าเป็นผลงานศิลปะที่เริ่มมาจากแนวคิดที่เป็นลักษณะนามธรรมภายในตัวศิลปินเอง ที่คนทั่วไปไม่สามารถสัมผัสได้โดยตรงนอกจากเจ้าของ ความรู้สึกนั้นจะถ่ายทอดหรือสะท้อนออกมา เป็นรูปทรงที่สามารถสัมผัสได้ ศิลปะอาจเปรียบเสมือนสื่อหรือเครื่องมือที่ผู้ถ่ายทอดใช้เป็นตัวกลาง การเชื่อมโยงความรู้สึกของตน เพื่อแสดงให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจในสิ่งที่ต้องการแสดง หรืออาจกล่าว ได้ว่าเป็นการแปลลักษณะนามธรรมมาเป็นรูปธรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่าการสอนศิลปะเปรียบเสมือน เครื่องมือที่ทำให้ผู้สร้างงานศิลปะเกิดความภาคภูมิใจในตัวเอง การที่ผู้เรียนสร้างงานศิลปะขึ้นมาสักชิ้น จะสวยหรือไม่สวยนั้น ไม่สำคัญเท่ากับว่าผู้เรียนมีความสุขที่ได้สร้างขึ้นมาแล้ว ซึ่งงานชิ้นนี้ได้ผ่าน กระบวนการวางกรอบแนวคิด วางแผนในการสร้าง และลงมือสร้างจนแล้วเสร็จ นี่ก็คือคุณค่าของงาน ที่เราจะต้องให้การชื่นชมมากกว่าคุณภาพของผลงาน ผลแห่งการทำงานชิ้นดังกล่าวได้วางวงจร ของการสร้างสรรคงานศิลปะให้กับผู้เรียนแล้ว นั่นคือสิ่งที่ผู้สอนต้องการ นอกจากนี้การชื่นชมผู้เรียน จะทำให้วงจรสมองในส่วนที่เกี่ยวกับการมองตนเอง การยอมรับนับถือตนเองและผู้อื่น มีความเข้มแข็ง ขึ้น สังคมใด ๆ ก็ตาม ล้วนต้องการคนที่มีจินตนาการ สร้างสรรค์ คนที่มีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้สึกนึกคิดจินตนาการของตนเองออกมา ทั้งในรูปแบบคำพูดและสัญลักษณ์ทางศิลปะ ตลอดจน ต้องการคนที่เคารพตนเองและผู้อื่น ศิลปะจึงเกิดการพัฒนาจินตนาการของมนุษย์ ก่อให้เกิด ความอ่อนโยนทางอารมณ์ เกิดสุนทรียภาพและความประทับใจ กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมหนึ่ง ที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่า ไม่เพียงแต่เป็นสิ่งที่รโรจใจคนเท่านั้น แต่เป็นกิจกรรมที่สามารถ สร้างคนที่มีความสามารถที่จะสร้างโลกใบนี้ให้เป็นไปตามที่ใจปรารถนาได้เลยอีกด้วย (ศิลป์ พีระศรี, 2481, น.24)

ทัศนศิลป์เป็นกระบวนการถ่ายทอดผลงานทางศิลปะ การทำงานศิลปะอย่างมีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ มีระบบระเบียบเป็นขั้นเป็นตอน การสร้างสรรค์งานอย่างมีประสิทธิภาพ สวยงาม โดยการมองเห็นหรือสิ่งที่พบเห็นในสิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น ทำให้เกิดความงาม ความพอใจ และเกิดอารมณ์สะเทือนใจ ซึ่งความพึงพอใจของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ประเพณี สิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ที่ได้สร้างสมมา โดยมนุษย์ถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ จากสิ่งแวดล้อม มีการปฏิบัติงานตามแผนและมีการพัฒนาผลงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง แล้วสร้าง ผลงานทางศิลปะให้เกิดความงามและมีคุณค่า ความสำคัญของทัศนศิลป์มีความสำคัญต่อการ ดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์มีความต้องการด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านอารมณ์ ความต้องการ เหล่านี้ขึ้นอยู่กับทัศนคติของแต่ละบุคคล การมองเห็นความงามของธรรมชาติ ความสงบราบเรียบ ของท้องทะเลและอื่น ๆ เป็นทัศนียภาพ สิ่งที่มีมองเห็นเกิดความรู้สึก มีคุณค่าของความงามจนเกิด สุขุปรีย์ภาพ ศิลปะจึงทำให้ชีวิตมีความหมาย มนุษย์จะอยู่ได้ด้วยปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค แต่มนุษย์ก็ต้องการอาหารทางใจ มาช่วยผ่อนคลาย ความเคร่งเครียดในชีวิตประจำวันและช่วยพัฒนาอารมณ์ จิตใจ จึงจะทำให้ชีวิตนี้มีความสุขสมบูรณ์ ได้ อาหารทางใจที่มนุษย์ต้องการมีการสืบทอดมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ก็คือ ศิลปะนั่นเอง ศิลปะ เป็นผลงานอันเกิดจากความพากเพียรของมนุษย์ที่จะสร้างสรรค์ความงาม เพื่อจรรโลงจิตใจและ เกิดประโยชน์ได้

ปัจจุบันการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) ได้ให้ความสำคัญ กับการพัฒนาหลักสูตรเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านคุณลักษณะตามความมุ่งหมาย ที่กำหนดไว้ จึงมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ซึ่งทางโรงเรียนได้มีนโยบายให้ครูทุกคนพัฒนาหลักสูตร โดยจัดทำ หลักสูตรเพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันให้เป็น โรงเรียนมาตรฐานสากล ดังนั้นหลักสูตรของโรงเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้สอนที่จะนำไปเป็น กรอบแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่เป็น ประโยชน์ในการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย ทันกับการเปลี่ยนแปลง หรือนโยบายที่กำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน โดยการเรียนรู้ ที่เท่าเทียมกัน มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยคำนึงถึง การเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ในฐานะผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ทัศนศิลป์) ได้มีความสนใจที่จะศึกษาและพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงได้พัฒนาหลักสูตรการวาดภาพเหมือนจริง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ศักยภาพให้ผู้เรียนมีความรู้ เกิดทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตรงตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้หลักสูตรการวาดภาพเหมือนจริงแล้วผู้เรียนจะสามารถมีความรู้และทักษะ ในการวาดภาพเหมือนจริงได้ ตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรโดยศึกษาเนื้อหาที่เกี่ยวกับวิชา การวาดภาพเหมือนจริงมาประกอบกับการจัดทำหลักสูตร อีกทั้งเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้สูงขึ้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและสอดคล้องกับ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีระดับผลการเรียนที่สูงขึ้น ตลอดจนส่งผลให้การเรียน การสอนในรายวิชาการวาดภาพเหมือนจริงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและสามารถนำความรู้และทักษะ การปฏิบัตินั้นนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาสังคมต่อไป

คำถามการวิจัย

1. หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะ และองค์ประกอบอย่างไร
2. ผลการใช้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) จังหวัดสุโขทัย เป็นอย่างไร
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตร วิชาการวาดภาพเหมือนจริง อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนการสอน ตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง โดยมีขอบเขต ของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย ที่อยู่ 107

หมู่ 2 ตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) จังหวัดสุโขทัย มีดังนี้

3.1 การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตร

4. ขอบเขตด้านตัวแปร

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง

4.2 ตัวแปรตาม

4.2.1 ผลการใช้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ประกอบด้วยด้านความรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของคำนิยามศัพท์เฉพาะสำหรับการวิจัยไว้ดังนี้

การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง หมายถึง กระบวนการสร้างหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพัฒนาหลักสูตรของทาบา 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1. ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการ 2. กำหนดจุดมุ่งหมาย 3. การเลือกเนื้อหาสาระ 4. การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ 5. การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6. การจัดประสบการณ์เรียนรู้ 7. การกำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล ซึ่งประกอบด้วยวิสัยทัศน์ จุดประสงค์การเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญ

ของผู้เรียน คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

การวาดภาพเหมือนจริง หมายถึง การสร้างผลงานที่เหมือนจริงตามรูปแบบที่ปรากฏอยู่ในธรรมชาติ ด้วยการยึดหลักการทางทัศนศิลป์ แล้วนำเสนอถ่ายทอดออกมาเป็นชิ้นงานตามที่คุณผู้สร้างงานมองเห็น

ผลการใช้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง หมายถึง ผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการวาดภาพเหมือนจริง ซึ่งวัดด้วยแบบทดสอบปรนัย ทั้งนี้ ด้านทักษะการปฏิบัติงานวัดด้วยแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์วัดด้วยแบบประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่คุณผู้วิจัยสร้างขึ้น

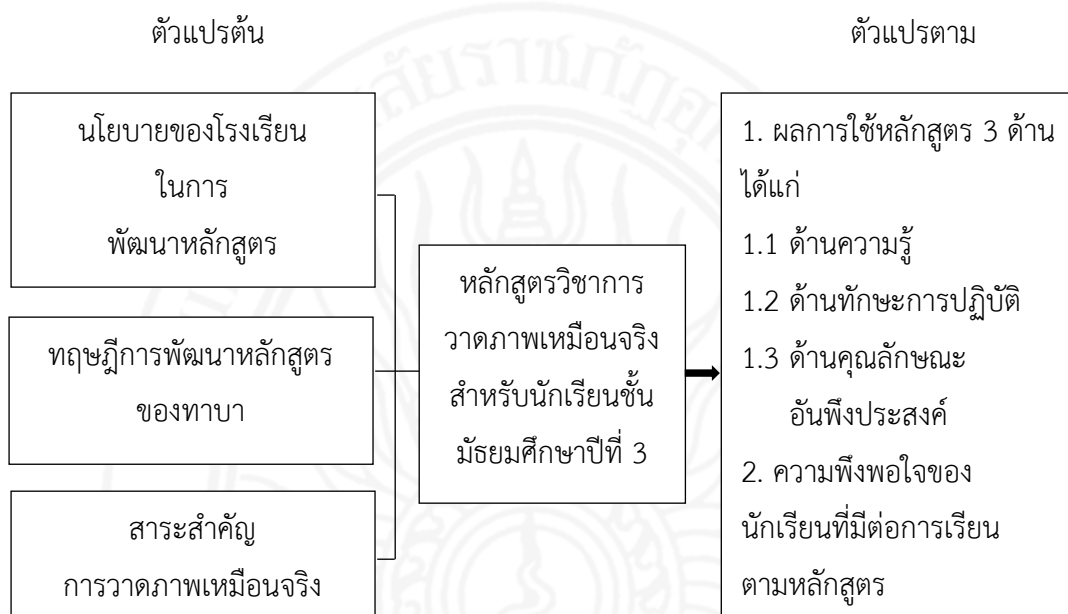
ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) ที่มีต่อหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ซึ่งประเมินจากแบบสอบถามความพึงพอใจที่คุณผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. ได้แนวทางการนำหลักสูตรมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและจัดทำหลักสูตรรายวิชาต่าง ๆ เพิ่มเติม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัย ได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สืบค้นข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการทำวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร
2. สารระการเรียนรู้ทัศนศิลป์
3. การวาดภาพเหมือนจริง
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตรถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากในการจัดการศึกษา เนื่องจากหลักสูตรมีการกำหนดกรอบหรือแนวทางที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างมีจุดมุ่งหมาย เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะกำหนดแนวทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ มีประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อสภาพการณ์ดำเนินชีวิต เพราะฉะนั้นการจัดการศึกษาที่ดีจึงควรมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งหลักสูตรที่สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนให้ได้มีวิชาความรู้ เกิดทักษะการปฏิบัติ การปลูกฝังเจตคติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การพัฒนาความสมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา สภาพชีวิตและสังคม ที่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ เพื่อปลูกฝังเจตคติ และค่านิยมการสร้างความสำเร็จองงามในตัวผู้เรียน รวมไปถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และช่วยให้ผู้เรียนแก้ปัญหาได้เอง สามารถให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในทิศทางที่ดีถูกต้อง นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้แตกต่างกันดังนี้

ธีราร บัวศรี (2542, น.7) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนที่ได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดมุ่งหมายในการจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและประมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อยืนยันให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2554, น.95) กล่าวว่า หลักสูตร (Curriculum) มีรากศัพท์มาจากภาษาลาตินว่า “Race - Course” หมายถึง เส้นทางที่ใช้ในการวิ่งแข่งขัน อันเนื่องมาจากการตั้งเป้าหมายของหลักสูตรที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถเจริญเติบโตไปสู่การพัฒนา เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและมีประสบการณ์ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันและในอนาคตได้ ความหมายของหลักสูตรจึงหมายถึง มวลประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรายวิชา เนื้อหาสาระ รวมไปถึงตลอดจนถึงกิจกรรม โครงการหรือแผน เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

ทาบา (Taba, 1962, p.11) กล่าวว่าหลักสูตร หมายถึง แผนเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยมีแนวทางที่ประกอบด้วยจุดหมายหรือวัตถุประสงค์ การออกแบบหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผล เพื่อสื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และพฤติกรรมตามที่กำหนดในหลักสูตร

ทรัมป์ และมิลเลอร์ (Trump and Miller, 1968, pp.11-12) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร คือกิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ประสบการณ์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

กู๊ด (Good, 1973, p.157) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง รายวิชาหรือเนื้อหาที่จัดเตรียมไว้ให้ผู้เรียนในระดับการศึกษาใดระดับหนึ่งเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ความสามารถ เปลี่ยนเจตคติ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้

โบซอง (Beauchamp, 1981, p.67) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง แผนที่ประกอบด้วยประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในสถานศึกษา

จากความหมายของหลักสูตรสามารถสรุปได้ว่า หลักสูตร (Curriculum) หมายถึง แผนหรือโครงสร้างที่จัดเนื้อหา กิจกรรม ความรู้ และทักษะประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ที่นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพราะฉะนั้นหลักสูตรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามนุษย์ให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถและความประพฤติดีที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคม

ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้แตกต่างกันดังนี้

มาเรียม นิลพันธุ์ (2536, น.3-6) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะทำให้เกิดความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาบรรลุตามความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ เพราะหลักสูตรมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาบุคคลในทุก ๆ ด้าน กล่าวคือ นักเรียนอยู่ในวัยที่กำลัง

จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ

ฉันทนาพรหม คำรินทร์ (2555, น.24-25) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ 2 ส่วน คือ ความสำคัญของหลักสูตรต่อการเรียนการสอน และความสำคัญของหลักสูตรต่อส่วนรวม ดังนี้

1. ความสำคัญของหลักสูตรต่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ช่วยให้เห็นแนวทางในการจัด มวลประสบการณ์แก่ผู้เรียน หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนแผนที่เรือ ซึ่งบอกให้กัปตันหรือครูผู้สอนรู้ว่า จะไปในทิศทางใด และจุดหมายปลายทางของการเรียนนั้นคืออะไร รวมทั้งในการจัดการสอนผู้เรียน ต้องทราบล่วงหน้าว่าจะได้เรียนรู้อะไร ต้องเตรียมตัวอย่างไร และจะได้รับผลอย่างไร ดังนั้นหลักสูตร จึงมีความสำคัญต่อครูผู้สอนและผู้เรียนในการกำหนดแนวทางการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุ จุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

2. ความสำคัญของหลักสูตรต่อส่วนรวม เนื่องจากหลักสูตรเป็นแนวทางในการจัด การศึกษาให้แก่ประชากรของประเทศ เป็นหลักสูตรที่จะเป็นตัวชี้วัดว่ามีการสอนอะไรเน้นอะไร การเน้นด้านต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความรู้และศักยภาพของประชากรในด้านนั้น ๆ ดังนั้นถ้าไม่มี หลักสูตรการที่จะให้การศึกษาที่มีคุณภาพแก่คนในประเทศย่อมเป็นไปได้เลย ทั้งนี้หลักสูตร เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยทำให้เป้าประสงค์ของการศึกษาของชาตินำไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อเป็นทิศทางทางการจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามที่ได้มุ่งหมายเอาไว้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561, น.4) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ 9 ประการ ได้แก่

1. หลักสูตรเป็นแผนการปฏิบัติงาน เพราะหลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ไว้เป็นแนวทางการปฏิบัติ
2. หลักสูตรเป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน เพื่อเป็นไปตามแผนการศึกษาชาติ
3. หลักสูตรเป็นบัญญัติของรัฐบาล เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตาม
4. หลักสูตรเป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา
5. หลักสูตรเป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษา
6. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
7. หลักสูตรกำหนดแนวทางการให้ความรู้ ทักษะปฏิบัติ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
8. หลักสูตรจะกำหนดลักษณะรูปร่างสังคมในอนาคต
9. หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนให้มีกำลังที่มีประสิทธิภาพสูง

สรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาต่อไป

องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ครบถ้วน และผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญได้มีผู้กล่าวและเสนอแนะไว้ดังนี้

চার্জ বাক্স (2542, น.8-9) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรไว้ 9 ประการ ได้ดังนี้

1. เป้าหมายและนโยบายการศึกษา (Education Goals and Policies) หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา
2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน หลักจากเรียนจบหลักสูตรแล้ว
3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึง ลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชา หรือกลุ่มวิชา หรือกลุ่มประสบการณ์
4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject Objectives) หมายถึง ผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นแล้ว
5. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะ และความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ
6. จุดประสงค์ของการเรียนรู้ (Instructional Objectives) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ มีทักษะความสามารถ หลังจากการที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่ได้กำหนดไว้
7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์
8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร
9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media) หมายถึง อุปกรณ์ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพให้มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551, น.48) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของหลักสูตร ต้องประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ
2. เนื้อหาสาระและประสบการณ์ในการเรียนรู้
3. การประเมินผล

ไทเลอร์ (Tyler, 1971, p.1) ได้เสนอแนวคิดที่ได้จากการตั้งคำถามแล้วนำมาสรุปเป็นองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรไว้ 4 ประการในการจัดทำหลักสูตรดังนี้

1. ความมุ่งหมายทางการศึกษาที่สถานศึกษาต้องการให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดประสงค์

ที่กำหนดไว้ว่ามีอะไรบ้าง

2. ประสบการณ์ทางการศึกษา ที่สถานศึกษาจะต้องจัดประสบการณ์อะไรบ้าง
3. วิธีการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ สามารถจัดให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร
4. วิธีการประเมิน จะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนบรรลุความมุ่งหมายนั้นแล้ว

จากการศึกษาสรุปได้ว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาประสบการณ์ วิธีสอน และการประเมินผล ซึ่งทั้ง 4 ส่วนนี้ เป็นสิ่งสำคัญ ต่อหลักสูตรที่จะบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดและเป็นแนวทางในการจัดมวลประสบการณ์ให้กับผู้เรียนไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกประเภท ที่มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน บรรลุตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ซึ่งนักวิชาการได้ให้ความหมายที่หลากหลายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525, น.10) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การพยายามวางโครงการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หรือการพัฒนาหลักสูตรการสอน คือ ระบบโครงสร้างของการจัดโปรแกรมการสอน โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การปรับปรุงตำราแบบเรียน คู่มือครู และ สื่อการเรียนต่าง ๆ การวัดและการประเมินผลการใช้หลักสูตร การปรับปรุงแก้ไข และการให้การอบรมครูผู้ใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตรและการสอน รวมทั้งการบริหารและบริการหลักสูตร

บุญมี เณรยอด (2532, น.30) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงโครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้ดีขึ้นอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมและเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สงัด อุทรานันท์ (2532, น.30) ได้กล่าวถึง ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร โดยมีความหมายที่ชัดเจนอยู่สองลักษณะ คือ หนึ่ง หมายถึง การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วทำให้ดีขึ้น มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และสอง หมายถึง การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นฐานอยู่เลย

ชวลิต ชูกำแหง (2551, น.141) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นการค้นหาข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุด

ทาบ (Taba, 1962, p.82) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรอันเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาการเรียน การสอน การวัดผล ประเมินผลและอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายใหม่ที่ได้วางไว้

กู๊ด (Good, 1973, pp.157-158) กล่าวว่าการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย 2 ส่วน คือ การปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้มีความเหมาะสมกับสถานศึกษา และระบบของสถานศึกษา จุดมุ่งหมายของการสอน หลักสูตร วิธีสอน รวมทั้งการประเมินผล โดยจัดให้มีการปรับปรุงโปรแกรมการศึกษาให้มีความเหมาะสม และในส่วนของสอง คือการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หมายถึง การดัดแปลงหลักสูตรให้มีความต่างไปจากเดิม เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ขึ้นมาใหม่

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander, 1974, p.86) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นและหมายรวมถึงการสร้างเอกสารอื่น ๆ สำหรับผู้เรียนด้วย

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับให้ดีขึ้น มีจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ และให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น โดยสอดคล้องกับสภาพสังคม และบรรลุเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้จุดหมายของการประเมินหลักสูตรไว้แตกต่างกัน ดังนี้
กายจนา คุณารักษ์ (2540, น.219) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร ได้แก่

1. เพื่อตัดสินการวางเค้าโครงและรูปแบบของหลักสูตร ในทางที่ถูกหรือไม่
2. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร โดยดูวัตถุประสงค์ว่าตรงตามความต้องการหรือไม่
3. เพื่อวัดผู้เรียนนั้นเป็นอย่างไร

นิคม ชมพูหลง (2545, น.239) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร ดังนี้

1. เพื่อตัดสินหลักสูตรว่ามีข้อดีหรือข้อบกพร่องหรือไม่
2. เพื่อตัดสินคุณค่าของหลักสูตรเมื่อนำไปใช้
3. เพื่อตัดสินองค์ประกอบหลักสูตรด้านหลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องกันหรือไม่

4. เพื่อตัดสินการบริหารหลักสูตรว่ามีความถูกต้อง เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
5. เพื่อติดตามการประเมิน ตรวจสอบ การพัฒนาของผู้เรียน

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงหลักสูตร หากคุณค่าหลักสูตรเพื่อตอบสนองตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และสามารถให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่หลักสูตรคาดหวังไว้

ลักษณะของการประเมินหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรไว้แตกต่างกันดังนี้

สังัด อุทรานันท์ (2532, 279-280) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรควรพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งหมดของหลักสูตร และน.ควรมีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการประเมินหลักสูตรควรประเมิน 4 ประเด็น ดังนี้

1. ประเมินการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินส่วนที่เกี่ยวกับเอกสารหลักสูตรไปใช้เพื่อศึกษาในการดำเนินงานตามข้อกำหนดต่าง ๆ ที่มีไว้ในหลักสูตร

2. ประเมินเอกสารหลักสูตร เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพต่าง ๆ ของหลักสูตร

3. ประเมินระบบหลักสูตร และสิ่งที่เอื้อต่อการเรียนการสอนทั้งหมด

4. ประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

สมนึก นนทิจันทร์ (2544, น.72) และ สมศักดิ์ ภูวิภาตววรรณ (2545, น.101-103)

กล่าวว่า ลักษณะของการประเมิน ดังนี้

1. เป็นวิธีประเมินที่เน้นงานของนักเรียนที่แสดงออกในภาคปฏิบัติ

2. เป็นวิธีประเมินที่ออกแบบมาเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมและทักษะของผู้เรียน

3. การประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง

4. เป็นการประเมินผลการเรียนโดยใช้เทคนิคการประเมินที่หลากหลาย

5. เป็นการประเมินการปฏิบัติงานในสภาพจริง

6. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการเรียน และวางแผนการประเมิน

7. เกณฑ์ในการประเมิน ต้องเป็นเกณฑ์การประเมิน “แก่นแท้” ไม่ใช่การประเมิน

“คดโกง”

8. การประเมินตนเอง

9. การนำเสนอผลงาน

สรุปได้ว่า ลักษณะของการประเมิน เป็นการประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการตรวจสอบข้อมูล เอกสารหลักสูตร เพื่อศึกษาการดำเนินการที่เป็นไปตามวิธีการของหลักสูตร รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักการใช้หลักสูตร เพื่อเป็นการประเมินประสิทธิภาพของผู้เรียนในด้านคุณภาพที่สะท้อนให้เห็นถึงหลักสูตรทั้งระบบ

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรเป็นสิ่งที่สามารถนำมาปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบ มีความสอดคล้องเพื่อเป็นไปตามความต้องการของการเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังนั้นเราจึงควรมีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นประโยชน์ไปสู่การพัฒนาที่สูงขึ้น โดยปรึกษาหลักการจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร นักวิชาการ นักพัฒนาหลักสูตรร่วมกันจากหลายฝ่ายในการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิด ทฤษฎี ที่ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมมีดังต่อไปนี้

สัจด์ อุทรานันท์ (2532, น.30) ได้กล่าวถึง แนวคิดของการพัฒนาหลักสูตรโดยยึดหลักการ พัฒนาหลักสูตรทั้งระบบ โดยสามารถแบ่งออกเป็น การร่างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร ซึ่งจะแบ่งออกเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. ข้อมูลภายนอก
2. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
3. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
4. การคัดเลือกเนื้อหาสาระและการจัดการเรียนรู้
5. กำหนดมาตรการวัดและประเมินผล
6. นำหลักสูตรไปใช้
7. ประเมินผลการใช้หลักสูตร
8. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

อึ้ง อึ้ง (2542, น.151-290) ได้เสนอแนวคิดรูปแบบหลักการพัฒนาหลักสูตร โดยมี ขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. การกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของหลักสูตร
4. การกำหนดจุดประสงค์ของรายวิชา
5. การเลือกเนื้อหาสาระ
6. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
7. การกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้
8. กำหนดแผนการเรียนการสอน
9. การประเมินผลการเรียนรู้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543, น.77) ได้เสนอแนวคิดรูปแบบหลักการพัฒนาหลักสูตร โดยมีขั้นตอน กระบวนการการพัฒนาหลักสูตร ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง และการออกแบบหลักสูตร
2. ยกร่างเนื้อหาสาระของแต่ละประสบการณ์ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้และรายวิชา
3. นำหลักสูตรไปทดลองใช้ในโรงเรียนนำร่อง
4. ทำการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด
5. อบรมผู้บริหาร ครู ทุกระดับ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเข้าใจในการนำ

หลักสูตรไปใช้

6. นำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน และประกาศใช้หลักสูตร โดยมีกิจกรรมหลักสูตรใหม่ไปใช้

ทาบ (Taba, 1962, p.12) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ได้แก่

1. การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการ
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
3. การเลือกเนื้อหาสาระ
4. การรวบรวมเนื้อหา
5. การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้
6. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
7. การกำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander, 1974, p.27) ได้กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ที่มีขั้นตอนสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ดังนี้

1. การศึกษาตัวแปรต่าง ๆ จากภายนอก
2. การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์
3. การออกแบบหลักสูตร
4. การนำหลักสูตรไปใช้
5. การประเมินหลักสูตร
6. นำผลย้อนกลับและปรับปรุง

โบของ (Beauchamp, 1981, pp.145-149) ได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ตัวป้อน
2. เนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้
3. ผลผลิต

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบมีหลักการที่จะพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตรให้สำเร็จลุล่วง ซึ่งจะต้องดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ จึงควรมีขั้นตอนที่มีองค์ประกอบของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ต้องคำนึงถึง วิเคราะห์ความต้องการ การกำหนดจุดมุ่งหมาย การเลือกเนื้อหาสาระ การรวบรวมเนื้อหา การคัดเลือกจัดลำดับเนื้อหาสาระ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ การประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อจะได้หลักสูตรที่ดีมีคุณภาพ อันจะส่งผลในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร จะมีความเกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตร ได้แก่ การร่างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร โดยพัฒนามาจากแนวคิดของนักการศึกษาต่างประเทศหลายท่าน ซึ่งจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป และนำเสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2542, น.2-35) ได้กล่าวถึง รูปแบบการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตร 4 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรด้วยการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน
2. การพัฒนาหลักสูตรด้วยการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน
3. การพัฒนาหลักสูตรด้วยการปรับรายละเอียดของเนื้อหาสาระ
4. การพัฒนาหลักสูตรด้วยการจัดทำวิชา รายวิชาเพิ่มเติมขึ้นใหม่

ทาบ (Taba, 1962, p.12) ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้
 ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหา โดยสำรวจจากความต้องการจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม ซึ่งจะต้องศึกษาพัฒนาการของผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยอาศัยอ้างอิงจากข้อมูลการวิเคราะห์สภาพปัญหาเป็นหลัก ควรเป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้จริง และเป็นแนวทางในการเลือกและจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ต้องให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งเนื้อหาที่คัดเลือกบรรจุลงในหลักสูตรจะต้องมีสาระที่สำคัญและถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 4 การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ โดยพิจารณาจากความเหมาะสมในการที่จะให้ผู้เรียนได้รับความรู้ใดก่อนหลัง ซึ่งจะต้องมีความต่อเนื่องและเป็นลำดับขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 5 การคัดเลือกประสบการณ์เรียนรู้ เป็นการศึกษาถึงกระบวนการเรียนรู้ และวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ โดยจะต้องมีการวางแผนเลือกประสบการณ์เรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้และผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้คัดเลือกมาแล้วนั้น เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้

ขั้นตอนที่ 7 การประเมินผล คือการพิจารณาว่าหลักสูตรจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด หรือมีปัญหาและข้อบกพร่องในขั้นตอนใด เพื่อจะได้ทำการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander, 1981, pp.30-39) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องกัน โดยเป็นวงจรที่ไม่มีวันสิ้นสุด ซึ่งจะเริ่มขั้นตอนหรือกระบวนการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดเป้าหมายของหลักสูตร โดยกำหนดขอบเขตของเป้าหมายไว้ 4 ประการ คือ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายหรือสาระการเรียนรู้ พัฒนาการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความสามารถทางสังคม ทักษะการเรียนรู้ และความชำนาญเฉพาะด้านได้

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบสร้างหลักสูตร เป็นการตัดสินใจที่อยู่ในขอบเขต โดยใช้เป้าหมายตามวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งพิจารณาข้อมูลอื่น ๆ นำมาประกอบ

ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับการนำวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ ที่ได้ออกแบบไว้ไปปฏิบัติในรูปแบบของวิธีการสอน รวมทั้งสื่อต่าง ๆ ที่นำไปใช้ต้องเหมาะสมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการสอน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลหลักสูตร เป็นการที่จะให้ผู้สอนจะต้องเลือกใช้วิธีประเมินผลในแบบต่าง ๆ เพื่อรายงานผลความก้าวหน้าของผู้เรียน รวมทั้งประสิทธิภาพของการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

โอลิวา (Oliva, 1992, p.198) ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาการสอนที่มุ่งเน้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรและการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา และหลักการปรัชญาและจิตวิทยาจากการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน
2. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของชุมชน ที่สถานศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นของผู้เรียนในชุมชน และเนื้อหาวิชาที่จำเป็นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน
3. การตั้งเป้าหมายของหลักสูตร โดยอาศัยข้อมูลของจุดมุ่งหมายของการศึกษาและการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น
4. การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยอาศัยข้อมูลจากการกำหนดจุดมุ่งหมาย การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และการตั้งเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งจะมีความแตกต่างจากการตั้งเป้าหมายของหลักสูตร คือการมีลักษณะเฉพาะเจาะจงเพื่อนำไปสู่การประยุกต์ใช้หลักสูตร และการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร
5. การรวบรวมข้อมูลและนำหลักสูตรไปใช้ เป็นขั้นตอนของการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร
6. การกำหนดเป้าหมายของการสอน เพื่อให้มีความสอดคล้องในแต่ละระดับ
7. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาการเรียนรู้

8. การเลือกยุทธวิธีในการสอน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเลือกวิธีที่เหมาะสม
  9. เลือกวิธีการประเมินผลก่อนที่จะนำไปปฏิบัติการสอนจริง และกำหนดวิธีการประเมินผลหลังจากกิจกรรมการเรียนการสอนสิ้นสุดลง
  10. นำเทคนิควิธีไปใช้ปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นขั้นตอนในการใช้วิธีการที่กำหนดเลือกยุทธวิธีในการสอน
  11. ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเสร็จสิ้น ก็มีการประเมินผลตามที่ได้เลือก
  12. ประเมินหลักสูตร เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ทำให้วงจรครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งการประเมินผลหลักสูตรที่จัดทำขึ้นที่ไม่ใช่การประเมินผู้เรียนและผู้สอน
- ดังนั้นจึงสามารถสรุปความหมายของรูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริงได้ โดยการมีกระบวนการของเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนารอบด้านในการวาดภาพเหมือนจริง ซึ่งมีเนื้อหาสาระการเรียนรู้รายละเอียดที่สอดคล้องตรงกับความต้องการตามลำดับเป็นขั้นตอนอย่างมีหลักการ เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในรูปแบบของงานศิลปะที่มีเหมาะสมกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย เพื่อประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรว่ามีประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด จึงมีองค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้
- ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของสถานศึกษา พบว่าต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการวาดภาพเหมือนจริง โดยสถานศึกษามีความมุ่งเน้นสู่ความเป็นเลิศด้านศิลปะ
  - ขั้นตอนที่ 2 มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ ทักษะการวาดภาพเหมือนจริง และตระหนักเห็นคุณค่าด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สังคมในปัจจุบันควรมีการมุ่งเน้นเพื่อให้เกิดสังคมน่าอยู่
  - ขั้นตอนที่ 3 เลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้จากพื้นฐานของศิลปะ หลักการสร้างงาน เทคนิควิธีการสร้างงาน การสร้างงาน ในแต่ละประเภท ได้แก่ อาหาร สัตว์ สิ่งของ ภาพคนเหมือน และจัดนิทรรศการแสดงผลงาน โดยเรียนรู้จากภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
  - ขั้นตอนที่ 4 การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระการเรียนรู้ความยากง่ายของวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ให้มีความสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนในการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้าน
  - ขั้นตอนที่ 5 การคัดเลือกจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเกิดความรู้ เกิดทักษะปฏิบัติการวาดภาพ เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
  - ขั้นตอนที่ 6 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ที่ให้ผู้เรียนมีพัฒนาทักษะด้านการวาดภาพเหมือน โดยคำนึงถึงความต่อเนื่องของเนื้อหาสาระ เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา

และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการวาดภาพเหมือนจริง

ขั้นตอนที่ 7 การประเมินผลด้านองค์ความรู้ ด้านทักษะการวาดภาพเหมือนของผู้เรียน ต่อเนื้อหาสาระการเรียนรู้วิชาการวาดภาพเหมือนจริง เพื่อตรวจสอบถึงประสิทธิผลว่าบรรลุเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้หรือไม่ ด้วยการจัดนิทรรศการผลงานของผู้เรียน

รูปแบบการจัดการเรียนรู้

Active Learning เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำกระตุ้นหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นโดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พุทธิพิฏกุล, 2558, น.13)

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้เปรียบเหมือนกับเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิด ความสนใจ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เกิดความรักที่มีต่อการเรียนรู้ จนนำไปสู่การพัฒนากระบวนการทางความคิด ของผู้เรียนในการเรียนรู้ ที่จะเกิดแรงจูงใจในการกระตุ้นผู้เรียนเพื่อมุ่งสู่จุดหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น นั่นก็คือการประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการเรียนรู้ที่ดีมีคุณภาพของผู้สอน หากผู้สอนมีกลยุทธ์พลิกแพลงให้มีความแปลกใหม่ น่าสนใจและใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้แล้วนั้น ย่อมจะส่งผลดีต่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ จึงได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้จากการศึกษาและสร้างองค์ความรู้ เป็นการนำวิธีการเรียนรู้ที่นักการศึกษา ให้ความสำคัญและเป็นสิ่งที่ควรได้มีการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในพฤติกรรมภายในของตัวผู้เรียน เพราะ เมื่อใดที่ผู้เรียนเกิดความสนใจ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความรักที่จะศึกษาหาข้อมูลตามความสนใจที่ต้องการ ศึกษา ก็จะทำให้เกิดพลังมีแรงกระตุ้นเชิงพฤติกรรมในการเรียน เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนในการอยากรู้ อยากลองไม่มีสิ้นสุด ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนพัฒนาอยู่ตลอดชีวิต อันเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุด ของการศึกษาต่อไป

2. การเรียนรู้จากประสบการณ์ เป็นวิธีการเรียนรู้ในแต่ละบุคคล มีดังนี้

- 2.1 การสร้างประสบการณ์ที่ผู้สอนจัดกิจกรรมให้เชื่อมโยงกับสถานการณ์ของผู้เรียน
- 2.2 การสะท้อนการเรียนรู้ คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมจากการสร้างประสบการณ์
- 2.3 การสรุปองค์ความรู้ คือ ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ผลจากการร่วมกิจกรรมได้
- 2.4 การประยุกต์ใช้ คือ การที่ผู้เรียนสามารถนำหลักคิดอย่างมีหลักการที่เกิดจากการ

เรียนรู้ไปใช้ในกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไปได้

3. การปฏิบัติจริง เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้นำองค์ความรู้ที่ได้มาปฏิบัติจริง ศึกษาค้นคว้า ฝึกลงมือทำด้วยตนเอง จนเกิดทักษะการปฏิบัติ

4. การเรียนรู้จากการทำงานร่วมกัน เป็นวิธีการเรียนรู้ร่วมกันที่มีสมาชิก 2 คน หรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้ จุดประสงค์ของการเรียนรู้ด้วยการประเมินการทำงานร่วมกัน

ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นดังนี้
(ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2553, น.4)

1. เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
2. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
5. ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
6. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
7. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ และหลักการความคิดรวบยอด
8. เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง
9. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
10. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของผู้เรียน
สรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ ควรมีวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อประเมินการเรียนการสอนนั้น ๆ ได้ มีขั้นตอนการดำเนินการ คือ ศึกษาความต้องการในการเรียนรู้ ตั้งเป้าหมาย ตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เรียงลำดับความเหมาะสม ปฏิบัติการตามแผน และประเมินผล

สาระการเรียนรู้ทัศนศิลป์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, น.182)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ

ทัศนศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทัศนธาตุ สร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

คุณสมบัติผู้เรียน เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในวิชาทัศนศิลป์ มีเป้าหมายดังนี้

1. รู้และเข้าใจเรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบและเทคนิคที่หลากหลายในการสร้างงานทัศนศิลป์ 2 มิติ 3 มิติ เพื่อสื่อความหมายและเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างมีคุณภาพ วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาและประเมินคุณค่างานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น สามารถเลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม สามารถออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ กราฟฟิกในการนำเสนอข้อมูลและมีความรู้ ทักษะที่จำเป็นด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

2. รู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของงานทัศนศิลป์ของชาติและท้องถิ่นแต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและสามารถเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ที่มาจากยุคสมัยวัฒนธรรมต่าง ๆ

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัย คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสาระที่ 1
ทัศนศิลป์ มาตรฐาน ศ. 1.1 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ศ 1.1 ม.3/1 บรรยายสิ่งแวดลอม และงานทัศนศิลป์ที่เลือกมา โดยใช้ ความรู้เรื่องทัศนธาตุและหลักการ ออกแบบ	ทัศนธาตุ หลักการออกแบบในสิ่งแวดลอม และ งานทัศนศิลป์
ศ 1.1 ม.3/2 ระบุและบรรยาย เทคนิควิธีการของศิลปินในการ สร้างงานทัศนศิลป์	เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์
ศ 1.1 ม.3/3 วิเคราะห์ และบรรยาย วิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการ ออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ ของตนเองให้มีคุณภาพ	วิธีการใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบในการสร้างทัศนศิลป์ การสร้างงานทัศนศิลป์ทั้งไทยและสากล
ศ 1.1 ม.3/4 มีทักษะในการสร้าง งานทัศนศิลป์อย่างน้อย 3 ประเภท	การใช้หลักการออกแบบในการสร้างงานสื่อผสม
ศ 1.1 ม.3/5 มีทักษะในการ ผสมผสานวัสดุต่าง ๆ ในการสร้าง งานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการ ออกแบบ	การสร้างงานทัศนศิลป์แบบ 2 มิติ และ 3 มิติ
ศ 1.1 ม.3/6 สร้างงานทัศนศิลป์ ทั้ง 2 มิติ และ 3 มิติ เพื่อถ่ายทอด ประสพการณ์ และจินตนาการ	เพื่อถ่ายทอดประสพการณ์และจินตนาการ การประยุกต์ใช้ทัศนธาตุและหลักการออกแบบสร้างงาน ทัศนศิลป์
ศ 1.1 ม.3/7 สร้างสรรค์งาน ทัศนศิลป์สื่อความหมายเป็นเรื่องราว โดยประยุกต์ใช้ทัศนธาตุ และ หลักการออกแบบ	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ศ 1.1 ม.3/8 วิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหาและคุณค่าในงานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่นหรือของศิลปิน	การวิเคราะห์รูปแบบ เนื้อหาและคุณค่าในทัศนศิลป์
ศ 1.1 ม.3/9 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย	การใช้เทคนิค วิธีการที่หลากหลายสร้างงานทัศนศิลป์เพื่อสื่อความหมาย
ศ 1.1 ม.3/10 ระบุอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้น ๆ	การประกอบอาชีพทางทัศนศิลป์
ศ 1.1 ม.3/11 เลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม และนำไปจัดนิทรรศการ	การจัดนิทรรศการ

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตารางที่ 2 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสาระที่ 1 ทัศนศิลป์ มาตรฐาน ศ. 1.2 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ศ 1.2 ม.3/8 ศึกษาและอภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม	งานทัศนศิลป์กับการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ศ 1.1 ม.3/7 เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล	ความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทยและสากล

ในงานวิจัยการพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) จัดอยู่ในรายวิชาเพิ่มเติมโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง)

การวาดภาพเหมือนจริง

การเขียนภาพเหมือนจริงเป็นการเขียนภาพให้มีรายละเอียดที่เหมือนจริงมากที่สุด โดยคำนึงถึงหลักการออกแบบ ทัศนธาตุ รวมทั้งการเขียนภาพลายเส้น เพื่อให้ผลงานออกมาได้เหมือนจริงมากที่สุด ซึ่งการเขียนภาพเหมือนจริงถ่ายทอดความรู้สึก นึกคิด จินตนาการ เพื่อให้ผลงานที่สร้างสรรค์ออกแบบสามารถใช้งานจริงมากที่สุดจากการเขียนภาพในลักษณะอื่น ๆ ที่ผ่านมา การเขียนภาพเหมือนจริงเป็นการเขียนภาพโดยใช้ลายเส้น ตามกระบวนการของการออกแบบ เพื่อให้เกิดภาพเหมือนจริงมากที่สุด

ความหมายของภาพเหมือนจริง

คำว่า ภาพเหมือนจริง หรือ ทัศนียภาพ หรือ สามมิติเสมือนจริง มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำที่แตกต่างกันดังนี้

วัชรพงศ์ หงษ์สุวรรณ (2551, น.9) กล่าวว่า ทัศนียภาพ เป็นภาพที่สามารถรับรู้ได้ด้วยการมองเห็น การวาดจากความจริงตามที่พิจารณา มองเห็นเป็นภาพ 3 มิติ ที่ต้องนำหลักทัศนียภาพมาใช้ ทัศนียภาพจึงแสดงถึงวิถีของสิ่งต่าง ๆ ที่สายตามองเห็นให้ดูมีระยะใกล้ กลาง ไกล ที่แตกต่างกัน โดยมีหลักอยู่ว่าสิ่งใดอยู่ใกล้จะมองเห็นขนาดเล็กและมองเห็นรายละเอียดไม่ชัดเจน

อิทธิพล สิงห์คำ (2552, น.206) กล่าวว่า ภาพ 3 มิติ เหมือนจริงเป็นภาพที่สามารถแสดงรูปร่าง สัดส่วนของผลิตภัณฑ์ได้ใกล้เคียงกับความจริงที่สุด

สุมาลี ทองรุ่งโรจน์ (2555, น.14) กล่าวว่า การวาดภาพเหมือนจริง คือ ภาพที่เขียนขึ้นตามธรรมชาติที่ตาได้มองเห็น

สมศิริ อรุโณทัย (2558, น.415) กล่าวว่า การวาดภาพเหมือนจริง เป็นการสร้างสรรค์ ด้านแนวคิด โดยการนำเสนอความคิด กระบวนการ และจินตนาการ ที่มีเนื้อหาแบบสากล สามารถรับรู้และเข้าใจได้ มีหลายรูปแบบหลายแนวคิด ได้แก่ ภาพจากจิตใต้สำนึก ภาพแบบเพ้อฝัน ภาพลวงตา ภาพวิหยาแบบจินตนาการ และภาพสะท้อน

ธวัชชานนท์ ตาโรสง (2562, น.17) กล่าวว่า การวาดภาพเหมือนจริง เป็นความงามของศิลปะหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น จากการทำหน้าที่มนุษย์เป็นผู้มีความสามารถมากกว่าสัตว์ชนิดอื่น ๆ ในโลก มนุษย์จึงสามารถเข้าใจ สังเกต เรียนรู้รอบตัวจนสามารถผสมผสานการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ได้ เพื่อประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก

สรุป ภาพเหมือนจริง หมายถึง การวาดภาพความจริงตามที่ตามองเห็นตามธรรมชาติ สามารถสังเกตรับรู้และเข้าใจ จนนำมาสู่การถ่ายทอดลงบนวัสดุต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึก

ประเภทการเขียนภาพเหมือนจริง

วัชรพงศ์ หงษ์สุวรรณ (2551, น.37) กล่าวว่า การเขียนภาพเหมือนจริงควรมีระยะใกล้ กลาง ไกล ในภาพ เป็นการกำหนดระยะของรูปทรงของภาพ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ สมบูรณ์ของภาพให้มีความลึก จึงมีการจัดแบ่งประเภทการเขียนภาพเหมือนจริง ไว้ดังนี้

1. ภาพเหมือนจริงแบบ 1 จุด คือ การเขียนภาพให้มีจุดรวมสายตาเพียง 1 จุด คือ การเขียนภาพให้มีจุดรวมสายตาเพียงจุดเดียวบนเส้นระดับสายตา
2. ภาพเหมือนจริงแบบจุดนำสายตา 2 จุด คือการเขียนภาพให้มีจุดรวมสายตา 2 จุด บนเส้นระดับสายตา จุดทั้งสองเส้นจะอยู่ข้างซ้ายและข้างขวาของภาพ วัตถุที่อยู่ใกล้สายตาจะมีขนาดใหญ่ โดยทั้งสองข้างจะมีขนาดที่เล็กลงเมื่อเส้นทั้งสองวิ่งเข้าหาจุดรวมสายตาทั้งสองข้าง
3. ภาพเหมือนจริงแบบจุดรวมสายตา 3 จุด คือการเขียนภาพที่กำหนดโดยมีจุดรวมสายตา 3 จุด โดย 2 จุดแรกอยู่บนระดับสายตา และจุดที่ 3 อยู่ระหว่าง 2 จุดแรก แต่ไม่ได้วางอยู่บนเส้นระดับสายตา อาจจะอยู่สูงหรือต่ำกว่าเส้นระดับสายตา

สรุป การเขียนภาพเหมือนจริง แบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ภาพเหมือนจริงแบบ 1 จุด ภาพเหมือนจริงแบบจุดนำสายตาแบบ 2 จุด ภาพเหมือนจริงแบบจุดรวมสายตา 3 จุด

หลักการเขียนภาพเหมือนจริง

วัชรพงศ์ หงษ์สุวรรณ (2551, น.30-32) กล่าวว่าหลักการเขียนภาพ เป็นการสร้างภาพ ในลักษณะลงตาบนพื้นผิวเรียบแนวระนาบได้เห็นภาพที่เหมือนจริง มีหลักการเขียนภาพเหมือนจริง ดังนี้

1. เส้นระดับสายตาเป็นเส้นแบ่งระหว่างขอบพื้นดินกับขอบฟ้า จึงทำให้เห็นรายละเอียด ทั้งบนและล่างอย่างชัดเจน เส้นระดับสายตามีความสำคัญต่อการวาดเป็นอย่างมาก แบ่งออกได้เป็น

3 ระดับ ดังนี้

1.1 ระดับปกติหรือระดับสายตา หมายถึง การมองจากระดับสายตาปกติ เส้นขอบฟ้า จะอยู่บริเวณสายตาพอดี

1.2 ระดับสายตาต่ำหรือแบบตานกมอง หมายถึง การมองจากที่สูงลงมา คือการมอง ลงมาในลักษณะก้มหน้าทำให้ภาพวัตถุที่มองเห็นอยู่ต่ำกว่าระดับสายตา

1.3 ระดับสายตาสูงหรือแบบตามดมอง หมายถึง การมองจากระดับต่ำขึ้นมาหรือ เป็นการมองระดับวัตถุที่สูงกว่าระดับการมองปกติในลักษณะเงยหน้า ทำให้ภาพที่มองเห็นอยู่สูงกว่า ระดับสายตา

2. จุดรวมสายตาหรือจุดจบ เป็นจุดที่สร้างภาพให้มองได้ไกลออกไปจนถึงสุดสายตา

3. เส้นนำสายตา หมายถึง เส้นขนานของวัตถุที่ไปรวมอยู่ที่จุดรวมสายตา เส้นนำสายตา ทุกเส้นจะแสดงการนำสายตาไปยังจุดรวมสายตาทุกจุด โดยระยะมองเห็นวัตถุนั้นค่อย ๆ มีขนาด เล็กลง

4. เส้นพื้น เป็นเส้นที่ภาพด้านต่าง ๆ ต้องวางอยู่บนเส้นนี้

สรุปการเขียนภาพเหมือนจริง มี 3 ประการ ได้แก่ เส้นระดับสายตาหรือเส้นขอบฟ้า ประกอบด้วย ระดับสายตาต่ำ และระดับสายตาสูง

ลักษณะในการวาดภาพเหมือนจริง

การวาดภาพเหมือนจริงจากธรรมชาติ คือสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเราที่เป็นผลมาจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ส่วนหนึ่ง ได้แก่ ถ้วยกาแฟ บ้านเรือน รถยนต์ เรือ โต๊ะ ดินสอ ยางลบ ฯลฯ และอีกส่วนหนึ่งที่มีอยู่แล้ว คือ สภาพของธรรมชาติ ได้แก่ ต้นไม้ ภูเขา นก ปลา ทะเล สายลม แสงแดด ดอกไม้ ไม้เตี้ย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มีความผูกพันกับชีวิตคนเราตลอดมาจนเป็นปกติ ในการอยู่ร่วมกันตามวิถีทางหรือวิถีชีวิตนั้น ๆ ในการทำงานบางสาขา อาจจะต้องนำรูปร่าง ลักษณะของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้ กลับมาเป็นสื่อในลักษณะของรูปร่างให้เห็นกันเป็นภาพหนึ่ง เพื่อการสร้างสรรค์ทางด้านธุรกิจ ด้านวิชาการความรู้ หรือความเพลิดเพลิน การวาดเส้นสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ทักษะฝีมือ การสังเกต การเข้ามามีส่วนร่วมสร้างสรรค์งานทางด้านต่าง ๆ ด้วยการวาดเส้น ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ สิ่งที่มีชีวิตและสิ่งที่ไม่มีชีวิต การวาด เส้นทั้ง 2 กลุ่มนี้มีรายละเอียด รูปร่าง ขนาด เรืองราว เกินที่จะเก็บรวบรวมเป็นรายการได้ ดังนั้น ในการทำงานก็จะเลือกว่าจะใช้สิ่งไหน ทำอะไร อย่างไร และให้การวาดเส้นสร้างภาพสิ่งนั้นส่วนนั้น ขึ้นมา ซึ่งพอจะแบ่งเป็นแนวทางได้ดังนี้ คือ

1. ภาพวาดเส้นเพื่อนำไปเป็นภาพประกอบงานเขียนต่าง ๆ

2. ภาพวาดเส้นเพื่อนำไปประกอบคำบรรยาย การอภิปราย เพื่อสื่อให้เกิดความเข้าใจ ชัดเจน รวดเร็วขึ้น

3. ภาพวาดเส้นนำไปใช้เป็นต้นแบบในการสร้างงานต่าง ๆ ในรูปของการลอกแบบ การตัดแปลงแบบ ซึ่งได้ทั้งย่อ ขยาย ต่อเติม และตัดต่อ ในการวาดเส้นผู้วาดจะต้องถ่ายทอด ให้ลักษณะของเส้นมีความชัดเจน นอกจากจะฝึกพัฒนาทางด้านฝีมือแล้ว ยังต้องเป็นผู้ที่หมั่นศึกษา หาความรู้ในสิ่งต่าง ๆ ด้วย โดยเฉพาะต้องฝึกเป็นคนช่างสังเกต สามารถเก็บรายละเอียดได้ดี และสามารถถ่ายทอดออกมาให้คนทั่วไปได้เข้าใจ

ลักษณะของภาพวาดภาพเหมือนจริงที่ดี สามารถนำไปใช้งานได้ หรือเพื่อนำไปตัดแปลง ใช้ในงานออกแบบต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นต้นแบบ ควรมีลักษณะดังนี้

1. มีรูปร่างที่สัดส่วนถูกต้อง หรือมีความเหมือน
2. แสดงรายละเอียดชัดเจนถูกต้องเห็นแล้วเข้าใจ สาระของภาพไม่แต่งเติมเกินความเป็นจริง
3. มีการจัดภาพสิ่งของ หรือวัตถุนั้นให้ได้มุมมองที่สวยงามเสียก่อน
4. มีการศึกษาแยกแยะส่วนต่าง ๆ ของสิ่งของหรือวัตถุนั้น ๆ
5. เลือกเครื่องมือในการวาดให้ได้ภาพที่ชัดเจน คมชัด ง่ายในการมองและนำไปใช้
6. ความสะอาดเรียบร้อยของภาพ

สรุปได้ว่า ลักษณะของการวาดภาพเหมือนจริงที่มีประสิทธิภาพได้เป็นอย่างดี จะต้องสังเกต รายละเอียดให้ได้มากที่สุดแล้วจึงร่างภาพให้มีสัดส่วนที่ถูกต้องเหมาะสม มีความอดทนรับผิดชอบในการทำงาน สามารถฝึกลักษณะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

แนวคิดแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ถือเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการจัดการเรียนการสอน ของครูผู้สอนในทุกๆระดับ เปรียบเสมือนแผนที่นำทางที่ช่วยให้ครูสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียน การสอนให้กับผู้เรียนได้เหมาะสม ตรงตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ โดยจึงต้องมีขั้นตอน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ สอดคล้องกับจุดประสงค์ ซึ่งในลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ เกณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ ของแผนการจัดการเรียนรู้ จะเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพของแผน การจัดการเรียนรู้ต่อไป ดังนี้

ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้แตกต่างกันดังนี้

รัชนี้ ภาเข็ม (2543, น.40) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จะต้องมี การเตรียมการสอนอย่างเป็นรูปธรรมที่เป็นระบบ และสามารถช่วยให้นักเรียนไปสู่จุดมุ่งหมาย ปลายทางของหลักสูตรที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำลี รักสุทธี (2544, น.42) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จะช่วย ให้นักเรียนไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางที่หลักสูตรกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ว่า แผนการ จัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนรูปแบบการเรียนการสอนในหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้อง กับเนื้อหาสาระ จุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อใช้เป็น แนวทางในการสอนต่อไป

สุวิทย์ มูลคำ (2549, หน้า 58) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการเตรียมการสอน หรือกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการ รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2549, น. 213) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หรือ แผนการเรียนรู้ เป็นคำใหม่ที่น่าสนใจใช้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2549 เหตุที่ใช้คำ แผนการจัดการ เรียนรู้ แทนคำ แผนการสอน เพราะต้องการให้ผู้สอนมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการ ศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

สรุปแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เครื่องมือที่สำคัญในการเตรียมความพร้อม เพื่อให้การ จัดการเรียนการสอนมีระบบ การจัดการที่ดีไปสู่จุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้

ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

สำลี รักสุทธี (2544, น.43-44) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นผลงานทางวิชาการที่สำคัญของครูผู้สอน นักวิชาการศึกษา ต่างให้การยอมรับว่าแผนการจัดการเรียนรู้ คือ นวัตกรรม ที่ผลิตผลการเตรียมผลการศึกษาในการ ค้นคว้าวิชาที่ตนเองเป็นผู้สอน เพื่อแสดงถึงการตกผลึกของปัญญาในตนเอง ที่ให้คนอื่นได้รับทราบ ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ จึงถือว่าเป็นผลงานทางวิชาการชิ้นสำคัญของผู้สอน นั้นหมายความว่า แม้ว่าครูจะไม่มีผลงานทางวิชาการด้านอื่น แต่อย่างน้อยที่สุด ครูผู้สอนต้องมีแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นของตนเอง จึงถือได้ว่าเป็นครูมืออาชีพ ด้วยเหตุและผล แผนการจัดการเรียนรู้เป็นที่ยอมรับ ในฐานะผลงานทางวิชาการชิ้นสำคัญ เมื่อครูผู้สอนจะส่งผลงานทางวิชาการทุกครั้ง จึงต้องส่งแผน การจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยเสมอ

2. แผนการจัดการเรียนรู้เหมือนพิมพ์เขียวของครูผู้สอน วิศวกร สถาปนิกเป็นผู้ออกแบบ สร้างบ้าน สร้างอาคาร ตึกรามบ้านช่อง ให้มีความแข็งแรงทนทาน ครูผู้สอนมีหน้าที่ออกแบบ

ทางการศึกษาเพื่อสร้างคน นายช่างจะสร้างบ้าน อาคาร พิมพ์เขียว แปลนบ้านหรือตึกอาจทรุดหรือพังลงได้ เพราะขาดมาตรฐานในการก่อสร้าง ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอาจผ่านไปอย่างลุ่ม ๆ ดอน ๆ หากครูผู้สอนสักแต่ว่าสอนโดยไม่มีการเตรียมการสอนหรือทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า ดังนั้นพิมพ์เขียวมีความจำเป็นต่อการสร้างบ้านฉันใด แผนการจัดการเรียนรู้ก็ย่อมมีความจำเป็นต่อครูผู้สอนฉันนั้น

3. แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนที่บอกเป้าหมายการเดินทาง ครูผู้สอน ผู้เรียน ในการเดินทางไปในที่ต่าง ๆ ที่เราไม่เคยไป สิ่งที่จะช่วยให้เราไปสู่เป้าหมายได้ นอกจากคำบอกเล่าของคนอื่นแล้วก็คือ แผนที่ โดยเฉพาะนักเดินทางต่างประเทศ เขาจะเห็นความสำคัญของแผนที่มาก โดยเฉพาะในส่วนของการศึกษา เขาจะให้ผู้เรียนเรียนรู้การใช้แผนที่ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายเลยทีเดียว ดังนั้นชาวต่างประเทศจึงใช้แผนที่ได้ดีกว่าคนไทยเป็นส่วนใหญ่ แผนที่ช่วยนักเดินทางไม่ให้หลงทิศทาง เช่นเดียวกับเข็มทิศ แผนการจัดการเรียนรู้ก็เช่นเดียวกัน กับแผนที่ครูผู้สอนจะพาผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางได้อย่างไร จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับแผนที่ ซึ่งทำหน้าที่เหมือนแผนที่ชีวิต แผนที่ทางการศึกษาที่จะชี้บอกว่า คุณจะต้องเดินทางวิธีนั้น วิธีนี้ ยานพาหนะเช่นนี้ จึงจะนำพาผู้เรียนไปสู่หลักชัยได้ เป้าหมายการเดินทางของผู้เรียนจะมีไว้อย่างชัดเจน ในแผนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะพาผู้เรียนสู่จุดหมาย เช่นในแผนการจัดการเรียนรู้ก็มีบอกชี้ไว้ ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความจำเป็นต่อนักเดินทางฉันใด แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีความจำเป็นต่อครูผู้สอนฉันนั้น หรืออาจกล่าวได้ว่าแผนการจัดการเรียนคือ ปลายทางสู่จุดหมายมหาสมบัติก็คงไม่ผิด เพราะเมื่อนักเรียนผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกจัดลงสู่ภาคปฏิบัติอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้ว ผู้เรียนสามารถจะนำความรู้ไปสู่การดำเนินชีวิต หาเลี้ยงชีพตนเองได้อย่างไม่มีปัญหา ซึ่งนั่นคือจุดหมายอันล้ำค่าของเขา

4. แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพครูผู้สอน อาจารย์ แม้ว่าสอนมานานเพียงใด มีความสามารถเพียงใด คงจะให้คนในวงการศึกษายอมรับได้ยากหากท่านไม่มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือสื่อสาร บอกให้คนอื่นทราบได้ว่าท่านมีขั้นตอนการสอน มีการวางแผนการสอน มีการเตรียมการสอน การจัดการศึกษาไว้อย่างไรและดำเนินการทางการศึกษาอย่างไร เฉพาะผลการศึกษาคงไม่เพียงพอสำหรับเป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพของครูผู้สอนได้

สรุปแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสำคัญในการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพครูผู้สอน เมื่อนักเรียนผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้ว ผู้เรียนจะสามารถนำองค์ความรู้ไปสู่การดำเนินการและปฏิบัติต่อไป

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ควรตระหนักเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มีความจำเป็นต่อการเขียนที่เป็นขั้นตอนตามลำดับ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ และหากขาดองค์ประกอบใดไปก็อาจจะทำให้แผนการจัดการเรียนรู้นั้นไม่สมบูรณ์ เมื่อพิจารณาแล้วการศึกษาจึงต้องมีการวิเคราะห์องค์ประกอบของแผนทั้ง 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการ ด้วยการทำแบบสอบถามความต้องการของผู้เรียน เพื่อกำหนดหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่จะเรียนจากหลักสูตรนี้ได้
2. กำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน หลังจากได้ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน อย่างเหมาะสมกับความสามารถเฉพาะของเด็กแต่ละกลุ่มที่จำเป็นตามประสบการณ์ของผู้เรียน
3. การเลือกเนื้อหาสาระ ที่มีความเข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัย
4. การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง ความยากง่าย ความสามารถ ความสนใจ รวมถึงความหลากหลายของความสามารถที่จะเรียนรู้ของผู้เรียน
5. การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ ตอบสนองความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียน ควรเลือกเหมาะกับวุฒิภาวะ ความสามารถของผู้เรียน ที่จะปฏิบัติได้ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื้อหาสาระมีความต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนที่มีอยู่ และที่สำคัญมีการเรียงลำดับที่เหมาะสมจากง่ายไปยาก
6. การจัดประสบการณ์เรียนรู้ ที่ได้นำการลงมือปฏิบัติจริงให้ผู้เรียนได้สร้างประสบการณ์ ในการวาดภาพและสามารถหารายได้จากการวาดภาพ
7. การกำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล ซึ่งประกอบด้วยวิสัยทัศน์ จุดประสงค์การเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

กรมวิชาการ (2540, น.7) ได้สรุปองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. มีสาระสำคัญ
2. มีจุดประสงค์ปลายทาง
3. มีจุดประสงค์นำทาง
4. มีชนิดของสมรรถภาพ
5. มีการสร้างประสบการณ์เดิม
6. มีสาระการเรียนรู้

7. มีลำดับขั้นตอนการเรียนการสอน เช่น สร้างความสนใจ แจกแจงจุดประสงค์ สำนวญ ความรู้เดิม เสนอความรู้ใหม่ ให้แนวทางการเรียนรู้ ให้นักเรียนปฏิบัติ ให้ข้อมูลย้อนกลับ ประเมินผล ระหว่างการปฏิบัติ และส่งเสริมความแม่นยำ

8. มีสื่อการเรียนการสอน เช่น รูปภาพ แผนภูมิ ใบความรู้ ใบงาน ชุดฝึก เป็นต้น

9. มีการวัดและประเมินผล เช่น การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน คำถามท้ายบท เป็นต้น

10. มีกิจกรรมที่สืบเนื่อง และกิจกรรมเสนอแนะ รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540, น.219) ได้สรุปวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เขียนให้ชัดเจนในทุกหัวข้อ เพื่อให้เกิดความกระจ่างแก่ผู้อ่าน จึงต้องมีรายละเอียดพอสมควร ไม่เขียนย่อและไม่ละเอียดมากเกินไป

2. ใช้ภาษาเขียน ที่มีการสื่อถึงความหมายได้อย่างเข้าใจตรงกัน เป็นประโยชน์ มีใจความที่ไม่ยืดยาวจนเกินไปและไม่เป็นภาษาพูด

3. เขียนทุกหัวข้อหรือทุกช่วงให้สอดคล้องกัน ดังเช่น

3.1 สารระสำคัญจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา

3.2 จุดประสงค์จะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรม และการวัดผล

3.3 สื่อการเรียนจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรม

ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้

สิ่งสำคัญในกระบวนการสอนที่ดีนั้น ผู้สอนควรมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สอนก่อนทำการเข้าสอน โดยมีการเตรียมความพร้อมของแผนการสอนที่จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้สอน โดยแผนการศึกษาดังกล่าวจะเกิดประโยชน์ดังนี้

1. ผู้สอนรู้วัตถุประสงค์ของการสอน

2. ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความมั่นใจ

3. ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

4. ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

การวางแผนการจัดการเรียนรู้

การวางแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การตีความหมายของหลักสูตร และการกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรที่จะต้องนำมาจัดการเรียนการสอน ให้แก่ ผู้เรียน ผลจากการวางแผนจะใช้คู่มือเพื่อเป็นแนวทาง เรียกว่า กำหนดการสอน ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร ได้แก่ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน แนวดำเนินการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมาย

ของหลักสูตร การวัดและการประเมินการเรียนรู้ คำอธิบายในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ซึ่งระบุเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่ต้องให้นักเรียนได้เรียน ตามลำดับขั้นตอนกระบวนการที่ต้องให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ และจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้

2. ศึกษาความสอดคล้องสัมพันธ์กันกับองค์ประกอบแต่ละส่วนของหลักสูตรให้มี

ความเหมาะสม

3. ลำดับความคิดรวบยอดที่จัดขึ้น เพื่อให้นักเรียนแต่ละระดับชั้นได้เรียนรู้อีกก่อนหลัง

โดยพิจารณาขอบข่ายเนื้อหา และกิจกรรมที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา

4. กำหนดผลที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน เมื่อได้เรียนรู้ความคิดรวบยอดแต่ละเรื่องแล้ว

5. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา

6. กำหนดเวลาเรียนให้เหมาะสมกับขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ หรือความคิดรวบยอด

จุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมที่กำหนดไว้

7. รวบรวมรายละเอียดตามกิจกรรมข้อ 1-6 จัดทำเป็นเอกสารที่เรียกว่ากำหนดการสอน

หรือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้เป็นแนวทางในการเตรียมแผนการสอนต่อไป

การเตรียมการสอนและการปฏิบัติการสอน

การเตรียมการสอนทุกครั้งจะเริ่มที่การจัดทำแผนการสอน ซึ่งเป็นผลมาจากการวางแผน

เพื่อนำมาสร้างเป็นแผนการสอนย่อย โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญของแผนการสอน ดังนี้

(สำลี รักสุทธี และคณะ, 2541, น.7)

1. สาระสำคัญ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

3. เนื้อหา

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

5. สื่อการเรียนการสอน

6. การวัดและประเมินผลการเรียน

รายละเอียดแผนการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ (Lesson Plan) ประกอบด้วย 9 หัวข้อ โดยการบูรณาการของหน่วย

ศึกษานิเทศก์ (สำลี รักสุทธี และคณะ, 2541, น.136-137)

1. สาระสำคัญ เป็นความคิดรวบยอดหรือหลักการของเรื่องหนึ่งที่ต้องการให้เกิดกับ

นักเรียน เมื่อเรียนตามแผนการสอนแล้ว

2. จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นการกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อเรียน

จบตามแผนการสอนแล้ว

3. เนื้อหา เป็นเนื้อหาที่จัดกิจกรรมและต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

4. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการสอนขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งนำไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนด

5. สื่อและอุปกรณ์ เป็นสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ที่กำหนดไว้ในแผนการสอน

6. การวัดผลและประเมินผล เป็นการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการวัดและประเมินผล ว่านักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่ระบุไว้ในกิจกรรมการเรียนการสอน แยกเป็นก่อนสอน ระหว่างสอน และหลังสอน

7. กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมที่บันทึกการตรวจแผนการสอน

8. ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา เป็นการบันทึกการตรวจแผนการสอนเพื่อเสนอแนะ หลังจากได้ตรวจสอบความถูกต้อง การกำหนดรายละเอียดในหัวข้อต่าง ๆ ในแผนการสอน

9. บันทึกการสอน เป็นการบันทึกของผู้สอน หลังจากนำแผนการสอนไปใช้แล้วเพื่อเป็นการปรับปรุงและใช้ในคราวต่อไป มี 3 หัวข้อ คือ

9.1 ผลการเรียนรู้ เป็นการบันทึกผลการเรียนด้านคุณภาพและปริมาณทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ซึ่งกำหนดในขั้นกิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมิน

9.2 ปัญหาและอุปสรรค เป็นการบันทึกปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในขณะสอน ก่อนสอน และหลังทำการสอน

9.3 ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข เป็นการบันทึกข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้ บรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนที่หลักสูตรกำหนด

สรุปได้ว่า การเขียนแผนที่ดีและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนได้นั้น จะต้องมีการเขียนให้ครอบคลุมของเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ควรคำนึงถึงเสมอว่าผู้เรียนเป็นผู้แสดง ครูเป็นเพียงผู้คอยให้คำแนะนำที่ดี แบบเรียนหรือแผนการเรียนรู้มิใช่ข้อบังคับที่ผู้สอนจะต้องปฏิบัติตามไปเสียทั้งหมด จะต้องนำไปพิจารณาถึงความเหมาะสม ปรับเปลี่ยนใช้ให้เหมาะสมแก่บุคคล โอกาส และสถานที่ จึงถือได้ว่าเป็นผู้สอนที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการสะท้อนผลของการเรียนที่มีความสำเร็จของเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นผลจากการตอบสนองต่อแรงจูงใจของแต่ละบุคคล ในแนวทางที่ต้องการ นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้แตกต่างกันดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น.24) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่มีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อยเพียงใด

อรรถพร คำคม (2546, น.29) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจไว้ว่า ทศนคติหรือระดับความพึงพอใจของบุคคลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้น ๆ โดยเกิดจากการรับรู้ของค่านิยมและประสบการณ์ที่มีในแต่ละบุคคลจะได้รับ ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้น ๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้

กชกร เป้าสุวรรณ และคณะ (2550, น.84) ได้กล่าวถึงความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า สิ่งที่จะควรจะเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจเป็นผลของการแสดงออกของทัศนคติของบุคคลอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจ ที่มีประสบการณ์ที่มนุษย์ได้รับ และเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่เมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการ หรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ก็จะเกิดความรู้สึกบวก เป็นความรู้สึกที่พึงพอใจ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งนั้นสร้างความรู้สึกผิดหวังก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบ เป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

รัตนศักดิ์ ยี่สารพัฒน์ (2551, น.6) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจเป็นปฏิกิริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น โดยบอกถึงทิศทางของผลการประเมินว่า เป็นไปในลักษณะทิศทางบวกหรือทิศทางลบหรือไม่ปฏิกิริยา

มนตรี ทองสีเหลือง (2556, น.12) กล่าวว่า ความพอใจ หมายถึง การลดความเครียดของพนักงานให้น้อยลงเพราะมนุษย์นั้นมีความต้องการ ถ้าความต้องการนั้นได้รับการตอบสนองทั้งหมดหรือบางส่วนความเครียดก็จะน้อยลง และในทางกลับกันถ้าความต้องการไม่ได้รับการตอบสนองความเครียดและความไม่พอใจก็จะเกิดขึ้น

โสภิตา ท้วมมี และหทัยรัตน์ เกตุมณีชัยรัตน์ (2559, น.11) กล่าวว่า ความหมายของความพึงพอใจ คือความรู้สึกนึกคิด ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้น

ร็อบบิ้นส์ (Robbins, 1982, p.78) ได้กล่าวไว้ว่า การที่จะให้เห็นผลที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานนั้นควรมีการจูงใจ โดยเป็นแนวทางที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน หากผู้ทำงานเกิดความพึงพอใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น แสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานนั่นเอง

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกของบุคคลเชิงบวก ตามความชอบ ความสุขใจ ความสบายใจ ต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ที่จะบรรลุถึงความต้องการที่ดี

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดีเมื่อประสบความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้น เป็นความรู้สึกที่พอใจ โดยมีแนวคิดจากนักการศึกษาที่มีความหลากหลายดังนี้

คอตเลอร์และอาร์มสตรอง (Kotler and Armstrong, 2001, p.120) กล่าวว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นนั้นต้องมีสิ่งจูงใจ เป็นความต้องการที่กดดันจนมากพอที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งความต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน เมื่อได้รับการกระตุ้นอย่างพอเพียงจนเกิดความตึงเครียด โดยทฤษฎีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด มี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์ และมาสโลว์

1. ทฤษฎีแรงจูงใจของฟรอยด์

ฟรอยด์ (Freud, 1949, pp.1856-1939) ชาวออสเตรีย เป็นคนแรกที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาการในวัยเด็ก ถือว่าเป็นรากฐานของพัฒนาการของบุคลิกภาพ ฟรอยด์เชื่อว่าบุคลิกภาพของผู้ใหญ่ที่แตกต่างกัน เนื่องจากประสบการณ์ของแต่ละคน

ฟรอยด์ได้แบ่งจิตของมนุษย์ออกเป็น 3 ระดับ คือ 1. จิตสำนึก 2. จิตก่อนสำนึก และ 3. จิตไร้สำนึก

2. ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ ได้จัดลำดับความต้องการตามความสำคัญ ดังนี้

2.1 ความต้องการทางกาย เป็นความต้องการพื้นฐาน คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม อากาศ ยารักษาโรค ที่พัก

2.2 ความต้องการความปลอดภัย เป็นความต้องการเพื่อความอยู่รอด เป็นความต้องการในด้านความปลอดภัยจากอันตราย

2.3 ความต้องการยกย่อง เป็นความต้องการการยกย่องส่วนตัว ความนับถือ

2.4 ความต้องการทางสังคม เป็นการต้องการการยอมรับจากเพื่อน

2.5 ความต้องการให้ตนประสบความสำเร็จ เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล ความต้องการทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ

สรุปได้ว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่อยู่ภายในจิตใจ จะส่งผลให้เกิดปฏิกิริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น สามารถเป็นไปในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ขึ้นอยู่กับทัศนคติของแต่ละบุคคลที่จะส่งผลต่อความรู้สึก โดยมีสิ่งกระตุ้น ซึ่งจะทำให้เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้น

การวัดความพึงพอใจ

เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดผลด้านความพึงพอใจในการเรียนรู้ได้นั้น ขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยระดับความรู้สึกที่มีของผู้เรียนด้วย ดังนั้นในการวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้ สามารถกระทำได้หลายวิธี ดังที่ (สาโรช ไสยสมบัติ, 2534, น.39) ได้กล่าวไว้ต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้มากอย่างแพร่หลาย
2. การสัมภาษณ์ที่เป็นวิธีต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญของผู้สัมภาษณ์ที่จะตั้งใจให้ผู้ตอบคำถามตามข้อเท็จจริง
3. การสังเกตพฤติกรรม ก่อนการปฏิบัติ ขณะปฏิบัติกิจกรรม และหลังการปฏิบัติกิจกรรม จะเห็นได้ว่า การวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้สามารถวัดได้หลายวิธี ขึ้นอยู่กับความสะดวกตลอดจน จุดมุ่งหมายของการวัด ที่จะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพอย่างน่าเชื่อถือ

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจ เป็นการบอกถึงความชอบของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสามารถวัดได้หลายวิธี ได้แก่ การใช้แบบสอบถามความคิดเห็น การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรม ความรู้สึกต่อหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง โดยใช้ทักษะกระบวนการเรียนด้านศิลปะ กิจกรรม การสอน ด้านสื่อการเรียนรู้ การวัดการประเมินผล รวมถึงประโยชน์ที่ได้รับ โดยผู้เรียนจะได้ประเมินจากการตอบคำถามความพึงพอใจของนักเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

กำธร ดิษธรรม (2556, น.73-74) วิจัยเรื่อง การพัฒนาสาระการเรียนรู้ศิลปะเพิ่มเติม เรื่อง จิตรกรรมบาติกรสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม จังหวัดระยอง การวิจัยในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ศิลปะเพิ่มเติมเรื่อง จิตรกรรมบาติกรสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม จังหวัดระยอง มีจุดมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน สาระการเรียนรู้ศิลปะเพิ่มเติม เรื่อง จิตรกรรมบาติกรสร้างสรรค์ 2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากเรียนสาระการเรียนรู้ศิลปะเพิ่มเติม เรื่อง จิตรกรรมบาติกรสร้างสรรค์ขั้นตอนดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน คือ 1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2. การพัฒนาสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม และ 3. การทดลองใช้สาระการเรียนรู้ศิลปะเพิ่มเติม เรื่อง จิตรกรรมบาติกรสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนทั้งหมดผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคิดเป็นร้อยละ 90.00 ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนหลังเรียนสาระการเรียนรู้ศิลปะเพิ่มเติม เรื่อง จิตรกรรมบาติกรสร้างสรรค์ มีความพึงพอใจในระดับ 4.51 ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ลลิตา ธรรมบุตร (2556, น.56) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา มีจุดประสงค์ เพื่อ 1. พัฒนาหลักสูตร บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น จังหวัด สมุทรปราการ 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยหลักสูตร บูรณาการ 3. เพื่อศึกษาผลของการฝึกทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียน 4. เพื่อศึกษาเจตคติ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนคลองบางปลั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 34 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ 1. กระบวนการพัฒนาหลักสูตร 2. การหาคุณภาพหลักสูตร 3. การทดลองใช้หลักสูตร และ 4. การประเมินผลและการปรับปรุงหลักสูตร เครื่องมือที่ใช้ในการ ทดลองได้แก่ หลักสูตรบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน และแบบประเมินเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ซึ่งผ่าน การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีคุณภาพ สามารถนำไปใช้ได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (T-test) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียน มีความสามารถทางด้านทักษะการปฏิบัติงาน ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ย 3.83 ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.68 และนักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนด้วยหลักสูตรบูรณาการกลุ่มสาระศิลปะ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.65 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48

ฐิตาภา เอกา (2558, น.93) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมวิชา งานใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง จังหวัดอุดรดิตถ์ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชางานใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรและเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติม วิชางานใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง จังหวัด อุดรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบประเมินหลักสูตร แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และ แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชางานใบตองสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนใช้เวลาเรียน 40 ชั่วโมง ประกอบด้วยคำอธิบายรายวิชา ผลการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ 12 หน่วยการเรียนรู้ คู่มือครู และ แผนการจัดการเรียนรู้

ปวิชญา เนียมคำ (2558, น.109) วิจัยเรื่อง พัฒนาหลักสูตรมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หนึ่งใหญ่วัดสว่างอารมณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 การวิจัย ครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1. พัฒนาหลักสูตรมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหนึ่งใหญ่วัดสว่าง อารมณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2. ศึกษาผลการใช้ หลักสูตรมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหนึ่งใหญ่วัดสว่างอารมณ์เขตหนึ่งใหญ่ 3. ประเมิน ความพึงพอใจต่อการเรียนตามหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนแผนการเรียน ศิลป์-คำนวณ ห้อง 7-9 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโยธินบูรณะ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงเฉพาะนักเรียน ที่เลือกเรียนรายวิชาที่เพิ่มเติมนาฏศิลป์สร้างสรรค์ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรมรดก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหนึ่งใหญ่วัดสว่างอารมณ์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.842 แบบประเมินทักษะการขีดหนึ่งใหญ่ แบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบที่ ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมหนึ่งใหญ่วัดสว่างอารมณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีองค์ประกอบดังนี้ ความสำคัญ วิสัยทัศน์ โครงการสอน แนวการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตร

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.2 ทักษะการขีดหนึ่งใหญ่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรียงลำดับจากมาก ไปน้อย ได้แก่ สิ่งที่ควรคำนึงขณะแสดง การเดินเส้า การลงเหลี่ยม และการขีดโครงไม้ไผ่

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หนึ่งใหญ่วัดสว่างอารมณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ธันชนก วงษ์บ้านใหม่ (2560, น.83-85) วิจัยเรื่อง หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตร ศึกษาผลการใช้ หลักสูตร และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพระแม่ย่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 18 คน ได้มีการสุ่ม กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบวัดด้านความรู้ แบบประเมิน ทักษะการปฏิบัติงาน แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์เป็นหลักสูตรแบบอิงมาตรฐาน ประกอบด้วย

หน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย ได้แก่ 1. เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ 2. วิธีการทางประวัติศาสตร์ 3. พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก 4. การเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือและความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการใช้หลักสูตรด้านความรู้ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านทักษะการปฏิบัติงาน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 88.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ด้านคุณลักษณะนักเรียน มากกว่าร้อยละ 90 ขึ้นไป มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีความใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบและมีความสามัคคี นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด

สามารถ สีทอง (2560, น.73-75) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง เมืองโบราณบางพาน รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตร ศึกษาผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง เมืองโบราณบางพาน รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนกลุ่มคลองคิริ อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 82 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทุ่งรวงทอง จำนวน 23 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร แบบทดสอบ และแบบทดสอบความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง เมืองโบราณบางพาน รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย มีแผนการจัดการเรียนรู้ 10 แผน ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเรียนรู้ด้านความรู้มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านทักษะการปฏิบัติมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.50 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนร้อยละ 95.45 ถึง 100 มีคุณลักษณะรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย สามัคคี และมีจิตสาธารณะ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด

สุทธิชัย ไบยา (2560, น.84-85) วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทศนศิลป์ไทลื้อบ้านหนองบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่าวังผาประชารัฐวิทยาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา ประเมินผลการใช้หลักสูตร และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทศนศิลป์ไทลื้อบ้านหนองบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่าวังผาประชารัฐวิทยาการ ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่าวังผา

ประชากรรัฐวิทยาการ จังหวัดน่าน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 60 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 35 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทักษะศิลป์ไปถือนบ้านหนองบัว แบบประเมินหลักสูตร แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ แบบประเมินทักษะการวาดภาพ แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และแบบสอบถาม ความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรที่พัฒนาเป็นหลักสูตรที่มีความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียน ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 4 หน่วย ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง ผลการใช้หลักสูตร นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนที่สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีทักษะการวาดภาพเฉลี่ยร้อยละ 81.23 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้น ได้แก่ มีวินัย ความรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีความขยัน และความอดทน และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อการใช้หลักสูตรท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก

สรุปได้ว่า จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การพัฒนาหลักสูตร ที่สามารถพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีความรู้ เกิดทักษะการปฏิบัติงานจากการได้ลงมือทำ กิจกรรมจริง เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียน การสอนตามหลักสูตร ในการพัฒนาหลักสูตรได้มีการประยุกต์นำหลักทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร ของทาบ (Taba) ซึ่งได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร 7 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการ ด้วยการทำแบบสอบถามความต้องการของผู้เรียน เพื่อกำหนดหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนที่ได้เรียนจากหลักสูตรนี้

ขั้นที่ 2 กำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน หลังจากได้ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน อย่างเหมาะสมกับความสามารถ เฉพาะของเด็กแต่ละกลุ่มที่จำเป็นตามประสบการณ์ของผู้เรียน

ขั้นที่ 3 การเลือกเนื้อหาสาระที่มีความเข้าใจง่ายเหมาะสมกับวัย

ขั้นที่ 4 การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง ความยากง่าย ความสามารถ ความสนใจ รวมถึงความหลากหลายของความสามารถที่จะเรียนรู้ ของผู้เรียน

ขั้นที่ 5 การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดการ เรียนรู้ ตอบสนองความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียน ควรเลือกให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะ ความสามารถของผู้เรียนที่จะปฏิบัติได้ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื้อหาสาระ มีความต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนที่มีอยู่ และที่สำคัญมีการเรียงลำดับที่เหมาะสม จากง่ายไปยาก

ขั้นที่ 6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ได้นำการลงมือปฏิบัติจริงให้ผู้เรียนได้สร้าง ประสบการณ์ในการวาดภาพและสามารถหารายได้จากการวาดภาพ

ขั้นที่ 7 การกำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล ซึ่งประกอบด้วยวิสัยทัศน์ จุดประสงค์การเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

บทที่ 3

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ขั้นตอนการสร้างหลักสูตร
4. การออกแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) ผู้วิจัย
ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและหลัง รูปแบบการวิจัยเป็นแบบ
กึ่งทดลอง โดยการนำกลุ่มตัวอย่างเดียว มาทดสอบก่อนและหลังเรียน (The One Group Pretest-
Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555, น.144) ซึ่งมีแบบแผนการวิจัยดังนี้

ก่อนทดสอบ	การใช้หลักสูตร	หลังทดสอบ
T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

เมื่อ	T ₁	คือ	การทดสอบก่อนใช้หลักสูตร
	X	คือ	การทดลองใช้หลักสูตร
	T ₂	คือ	การทดสอบหลังใช้หลักสูตร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโปง (ธรรมภาณบำรุง) อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนการสร้างหลักสูตร

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีรายละเอียดในการสร้างหลักสูตร 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการร่างหลักสูตร

ดำเนินการร่างหลักสูตร ด้วยการนำรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของทาบามาประยุกต์ใช้ โดยมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการ (Diagnosis of Needs)
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Formulation of Objective)
3. การเลือกเนื้อหาสาระ (Selection of Content)
4. การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ (Organization of Content)
5. การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (Selection of Learning Experiences)
6. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Organization of Learning Experiences)
7. การกำหนดสิ่งที่จะประเมินผลและวิธีการประเมินผล (Determination of What to

Evaluate and of the Ways and Means of Doing it)

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาและตรวจสอบหาคุณภาพหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาและตรวจสอบหาคุณภาพหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ด้วยการตรวจสอบด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตร ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสาระสำคัญด้านการวาดภาพเหมือนจริง วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ทัศนศิลป์)
2. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและพัฒนาหลักสูตรเรื่อง การวาด ภาพเหมือนจริง

3. ดำเนินการจัดทำหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สิ่งที่จะทำการตรวจสอบ คือ ส่วนประกอบสำคัญของหลักสูตร ได้แก่ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา ขอบข่ายสาระการเรียนรู้ เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการพิจารณาว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพตามความจำเป็นกับการพัฒนาหลักสูตรหรือไม่

4. ผู้วิจัยนำหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง นำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของหลักสูตร แล้วนำมาปรับปรุงให้ดีขึ้น

5. นำหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

6. เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ คือ แบบประเมินหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น พร้อมทั้งหลักสูตรให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร โดยใช้การประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนในการพิจารณาผู้เชี่ยวชาญเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ดังนี้

5 คะแนน ความหมายว่า มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรฯ มากที่สุด

4 คะแนน ความหมายว่า มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรฯ มาก

3 คะแนน ความหมายว่า มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรฯ ปานกลาง

2 คะแนน ความหมายว่า มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรฯ น้อย

1 คะแนน ความหมายว่า มีระดับความเหมาะสมของหลักสูตรฯ น้อยที่สุด

8. ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.75

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้หลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้

นำหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริงไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์ จำนวน 30 คน เพื่อทดลองใช้แบบประเมินความตรงตามเนื้อหา และนำผลมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำมาใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) ตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านทักษะปฏิบัติ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนตามหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลและนำมาปรับปรุงหลักสูตร

ในการประเมินผลหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพและสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. การประเมินผล ด้านความรู้ ด้านทักษะปฏิบัติ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนตามหลักสูตร
3. ปรับปรุงหลักสูตร

การออกแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย	ตัวแปร	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้
1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) จังหวัดสุโขทัย	หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) จังหวัดสุโขทัย	ผู้เชี่ยวชาญ	แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) จังหวัดสุโขทัย	ผลของการใช้หลักสูตรด้านองค์ความรู้ ด้านทักษะการวาดภาพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	นักเรียน	1. แบบทดสอบวัดด้านความรู้ 2. แบบประเมินทักษะการวาดรูป 3. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) จังหวัดสุโขทัย	ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง	นักเรียน	แบบสอบถามความพึงพอใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นภายใต้กรอบแนวคิดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย

1. หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. แบบทดสอบวัดความรู้
3. แบบประเมินทักษะปฏิบัติงาน
4. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ดำเนินการจัดทำหลักสูตร โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรของทาบอดังนี้ ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ ขั้นที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ ขั้นที่ 3 การเลือกเนื้อหาสาระ ขั้นที่ 4 จัดรวบรวมเนื้อหาสาระ ขั้นที่ 5 คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ ขั้นที่ 6 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ขั้นที่ 7 กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล

1.2 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 นำร่างหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

1.4 นำร่างหลักสูตรที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสมของหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร

1.5 นำผลประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นนำมาวิเคราะห์เทียบเกณฑ์ (ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี, 2557) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

2.51-3.00 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

1.51-2.00 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

0.51-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย

- 1.6 นำหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
  - 1.7 นำข้อมูลผลการทดลองใช้หลักสูตรมาวิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไข
  - 1.8 นำแบบประเมินหลักสูตรมาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 1.9 นำหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
    - 1.10 นำผลการใช้หลักสูตรมาวิเคราะห์
2. แบบทดสอบด้านวัดความรู้ตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังต่อไปนี้
  - 2.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบและหลักเกณฑ์การให้คะแนนจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ คู่มือวัดผล และประเมินผลหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
  - 2.2 วิเคราะห์เนื้อหาสาระจากเอกสารหลักสูตรและจุดประสงค์ด้านความรู้การพัฒนาหลักสูตร รวมไปถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 2.3 สร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับเรื่องการวาดภาพเหมือนจริงแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ให้ครอบคลุมด้านความรู้ เนื้อหาสาระในทุกหน่วยการเรียนรู้
  - 2.4 นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ พิจารณา เสนอแนะ
  - 2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของจุดประสงค์และการครอบคลุมเนื้อหาของข้อคำถาม ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบ พบว่า มีความแน่ใจว่าแบบทดสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์ และการครอบคลุมเนื้อหาของข้อคำถาม (ค่า IOC = 1)
  - 2.6 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์ เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ แล้วนำแบบทดสอบมาตรวจคำตอบให้คะแนน ได้แก่ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ ให้ 0 คะแนน

2.7 นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) เกณฑ์ความยากของข้อสอบ กำหนดไว้ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) เกณฑ์อำนาจจำแนกของข้อสอบกำหนดไว้ที่ 0.20 ขึ้นไป แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (P)

2.8 ทำการคัดเลือกข้อสอบให้ได้จำนวน 30 ข้อ โดยค่าความยากง่าย (P) = 0.38-0.59 ค่าอำนาจจำแนก (r) = 0.38-0.81

2.9 ดำเนินการนำข้อสอบที่คัดเลือกไว้มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน KR-20 ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบกำหนดไว้ที่ 0.80 ขึ้นไป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดด้านความรู้ทางการเรียน ก่อนและหลังการใช้หลักสูตร

2.10 ดำเนินการนำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ หลักสูตรวิชาการวาดเหมือนจริง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) จังหวัดสุโขทัย มีการดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบประเมินทักษะการวาดภาพ

3.2 สร้างแบบประเมินทักษะการวาดภาพเหมือนจริง ซึ่งมีลักษณะการประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (Rating Scale) มีจำนวน 5 ประเด็น ดังนี้

3.2.1 ความถูกต้องในการร่างภาพ

3.2.2 หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์

3.2.3 ความถูกต้องในการให้แสงเงา

3.2.4 ความสวยงามและความประณีต

3.2.5 ความสมบูรณ์ของผลงาน

3.3 นำแบบประเมินทักษะที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมพิจารณาความเหมาะสมของข้อความและความเที่ยงตรงในการประเมิน ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการปฏิบัติ หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ซึ่งมีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.5 ทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์ เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงของแบบประเมิน

3.6 นำแบบประเมินทักษะที่ได้ไปจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. แบบประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างโดยกำหนดตามผลของกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นต่อนักเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ตามขั้นตอนดังนี้

- 4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 4.2 กำหนดกรอบโดยเลือกและปรับใช้เพื่อให้มีความสอดคล้องกับผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา
- 4.3 ร่างแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การวาดภาพเหมือนจริงตามตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อนำไปเสนอต่อท่านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการปรับปรุงแก้ไข
- 4.4 นำแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบและปรับแก้ไขให้สอดคล้องเหมาะสม ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 4 ข้อ และค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 จำนวน 2 ข้อ ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 4 ข้อ และค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.80 จำนวน 2 ข้อ ซึ่งถือได้ว่ามีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- 4.5 นำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์ เพื่อตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงแบบรายการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 4.6 นำแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังต่อไปนี้

- 5.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ
- 5.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และกำหนดรูปแบบการเขียนข้อคำถามในรูปแบบวัดความพึงพอใจ ประกอบด้วยคำถาม 2 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 สอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตร จำนวน 15 ข้อ โดยกำหนดกรอบเนื้อหาความพึงพอใจด้านเนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
  - ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ถามผู้ตอบแบบสอบถามถึงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมในการสร้างแบบประเมินดำเนินการดังนี้

5.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ชนิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สามารถแปลความหมายระดับความพึงพอใจดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น.103)

ระดับ 5	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรมากที่สุด
ระดับ 4	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรมาก
ระดับ 3	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรปานกลาง
ระดับ 2	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรน้อย
ระดับ 1	คะแนน	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายความพึงพอใจในระดับต่าง ๆ ดังนี้

มากที่สุด	คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด
	คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมาก
ปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง
	คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับน้อย
น้อยที่สุด	คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนพนธ์ตรวจพิจารณา

5.5 ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้น

โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม แล้วนำผลการพิจารณามาคำตัดสินความสอดคล้อง ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีคำตัดสินความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวนทั้งหมด 20 ข้อ

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ มีคำตัดสินความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 20 ข้อ ซึ่งถือได้ว่ามีความสอดคล้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

5.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง

5.7 ทำการจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำแบบสอบถามความพึงพอใจไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างและผู้เชี่ยวชาญ
2. ทำการประเมินหลักสูตรฉบับร่างโดยผู้เชี่ยวชาญ ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้
3. ดำเนินการนำหนังสือขออนุญาตไปติดต่อขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย ตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
4. เมื่อผ่านการรับความอนุเคราะห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการเก็บด้วยตนเอง จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) ตำบลสามเรือน อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 30 คน
  - 4.1 เตรียมแบบทดสอบและแบบวัดให้พร้อมที่จะทำการทดสอบในแต่ละครั้ง
  - 4.2 อธิบายให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าใจในจุดประสงค์ และประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับจากการทำแบบทดสอบและแบบวัด
  - 4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
5. ทดลองใช้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการดังนี้
  - 5.1 ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดด้านความรู้ วิชาการวาดภาพเหมือนจริง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง
  - 5.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งประเมินทักษะการปฏิบัติงานและสังเกตพฤติกรรมการทำงานเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
  - 5.3 ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดด้านความรู้ วิชาการวาดภาพเหมือนจริง จำนวน 30 ข้อ
6. หลังจากการทดลองใช้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง จึงดำเนินการให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) ที่มีต่อหลักสูตร
7. นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์เพื่อประเมินหลักสูตรต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ความเหมาะสมของหลักสูตร และความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์ผลการใช้หลักสูตร
  - 2.1 ด้านความรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ
การทดสอบค่าที
  - 2.2 ด้านทักษะการปฏิบัติงาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
และค่าร้อยละ
  - 2.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยใช้ค่าร้อยละ
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบารุง) จังหวัดสุโขทัย โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean)
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. ผลการใช้หลักสูตรตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประยุกต์ใช้ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรของทาบ 7 ขั้นตอน ได้แก่

1.1 ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการ ผู้วิจัยได้ศึกษาความต้องการของสถานศึกษา ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) มีนโยบายให้ครูผู้สอนทุกคน มีภารกิจในการพัฒนาหลักสูตร ทั้งรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยเลือกในการพัฒนารายวิชาเพิ่มเติม คือ วิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ผู้วิจัยได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

1.2.1 ผลการใช้หลักสูตรของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.2.2 ทักษะการวาดภาพของนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60

1.2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) จังหวัดสุโขทัย ที่มีต่อหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง อยู่ในระดับมาก

1.3 การเลือกเนื้อหาสาระ สาระที่ผู้วิจัยกำหนดได้แก่ ความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง และการสร้างงานวาดภาพเหมือนจริง

ที่หลากหลาย

1.4 การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ

ผู้วิจัยได้จัดทำโครงสร้างหลักสูตรรายวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไว้ดังนี้

ตารางที่ 3 โครงสร้างหลักสูตรรายวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

หน่วยการเรียนรู้	ทักษะ/ กระบวนการ	คุณลักษณะ	เวลาเรียน (ชั่วโมง)	ค่า น้ำหนัก
หน่วยที่ 1				
ความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง	อธิบาย	ใฝ่เรียนรู้	(4)	(20%)
1.1 ประวัติความเป็นมาการวาดภาพเหมือนจริง		ตรงต่อเวลา	1	5
1.2 องค์ประกอบของศิลปะ			1	5
1.3 หลักการจัดภาพเหมือนจริง			1	5
1.4 วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพเหมือนจริง			1	5
หน่วยที่ 2				
เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง	อธิบาย	รับผิดชอบ	(5)	(25%)
2.1 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีชอล์ค	ปฏิบัติ	อดทน	1	5
2.2 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีไม้			1	5
2.3 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีน้ำ			1	5
2.4 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์			1	5
2.5 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก			1	5
หน่วยที่ 3				
การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย	อธิบาย	มีวินัย	(11)	(55%)
3.1 สิ่งของ หัวข้อ เอกลักษณ์ของจังหวัดสุโขทัย	ปฏิบัติ	มุ่งมั่นในการ	2	10
3.2 อาหาร หัวข้อ มนต์เสน่ห์อาหารไทย		ทำงาน	2	10
3.3 ดอกไม้ หัวข้อ มหัตถุรย์แห่งพรรณไม้			2	10
3.4 สัตว์ หัวข้อ สัตว์โลกแสนรัก			2	10
3.5 ภาพคน (Portrait) หัวข้อ บุคคลในดวงใจ			2	10
3.6 การจัดนิทรรศการ			1	5
รวม			20	100%

1.5 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้

ผู้วิจัยตระหนักถึงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้และได้เลือกกระบวนการเรียนรู้มาใช้จัดประสบการณ์ในวิชาการวาดภาพเหมือนจริง มีขั้นตอนดังนี้

1.5.1 ขั้นนำเพื่อเข้าสู่การเรียนรู้ เป็นขั้นที่ครูผู้สอนวางแผนในการสนทนากับผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมให้เข้าใจในสิ่งที่จะเรียน และสามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องที่จะเรียนได้

1.5.2 ขั้นนำเสนอความรู้ใหม่ เป็นขั้นที่ครูจะต้องเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ มาสร้างองค์ความรู้ใหม่ คือ การสอนหรือการสร้างความคิดรวบยอดให้นักเรียน จนเกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียน

1.5.3 ขั้นลงมือปฏิบัติเรียนรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนเข้ากลุ่มแล้วร่วมมือกันเรียนรู้ และสร้างผลงาน ในขั้นนี้คำว่า ฝึกทักษะ คือ การวิจัย การฝึกปฏิบัติทดลอง การสังเกต จากสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การทำแบบฝึกการปฏิบัติวาดภาพ และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ จนประสบผลสำเร็จได้ผลงานออกมา และออกมาเสนอผลงาน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้

1.5.4 ขั้นสรุปความรู้ เป็นขั้นที่ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ แล้วให้นักเรียนทำใบงานกิจกรรมเป็นรายบุคคล แล้วเปลี่ยนกันตรวจโดยครูและนักเรียนร่วมกันเฉลย แล้วให้นักเรียนแต่ละคนปรับปรุงผลงานตนเองให้ถูกต้อง ครูผู้สอนรับทราบแล้วเก็บผลงานไว้ในแฟ้มสะสมงานของตนเอง

1.5.5 ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้โดยใช้การเขียนแผนผังความคิดหลังจากที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งครูผู้สอนสามารถประเมินผลสำเร็จของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อมุ่งเน้นผลในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการประเมินเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ครบจุดประสงค์การเรียนรู้ และเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพ กระบวนการเรียนรู้ในการสอนของครูผู้สอน และเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

1.6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียนตามหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ 15 แผน ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง แต่ละแผนดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ตามที่กำหนดไว้

1.7 การกำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมิน

ผู้วิจัยได้กำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมินผลตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไว้ดังนี้

1.7.1 ด้านความรู้ วัดด้วยแบบทดสอบวัดความรู้

1.7.2 ด้านทักษะการปฏิบัติ วัดด้วยแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน

1.7.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วัดด้วยแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.7.4 ความพึงพอใจ วัดด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ชื่อหลักสูตร มีความเหมาะสม กระชับ บ่งบอกถึงเนื้อหา ของหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
2. วิสัยทัศน์ครอบคลุม สอดคล้องหลักสูตรมีความเป็นไปได้ ในการปฏิบัติ	5.00	0.00	มากที่สุด
3. หลักการที่สำคัญ			
3.1 มีความครอบคลุมแสดงให้เห็นถึงหลักการที่สำคัญอัน เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2 มีความเหมาะสมที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.67	0.58	มากที่สุด
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตร			
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตร	4.67	0.58	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 มีความชัดเจน สะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ	5.00	0.00	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	4.67	0.58	มากที่สุด
6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน			
6.1 มีแนวทางการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	4.67	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6.2 เนื้อหาสาระการเรียนรู้ส่งเสริมด้านสมรรถนะ ของผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
7. คำอธิบายรายวิชาเขียนได้ถูกต้องมีความเหมาะสมกับ หลักสูตร	4.67	0.58	มากที่สุด
8. โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมในการกำหนดหัวข้อ ของเนื้อหา	4.67	0.58	มากที่สุด
9. หน่วยการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ หลักสูตร	4.67	0.58	มากที่สุด
10. เวลาเรียนกำหนดไว้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระในการ เรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
11. แนวทางการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
12. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็น ขั้นตอนให้กับผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
13. สื่อและแหล่งการเรียนรู้สร้างความเข้าใจให้ผู้เรียนได้ดี ยิ่งขึ้น	4.67	0.58	มากที่สุด
14. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล			
14.1 การวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับผลการ เรียนรู้ชัดเจนและเหมาะสม	4.67	0.58	มากที่สุด
14.2 การวัดและการประเมินผลระบุเครื่องมืออย่าง ชัดเจน	4.67	0.58	มากที่สุด
14.3 การวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหา สาระและการจัดการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
ผลเฉลี่ยรวม	4.75	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, $S.D. = 0.14$) ซึ่งการประเมินข้อที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุดมากที่สุด ได้แก่ ข้อ 1 ชื่อหลักสูตร มีความเหมาะสม กระชับ บ่งบอกถึงเนื้อหาของหลักสูตร ข้อ 2 วิสัยทัศน์ครอบคลุม สอดคล้องหลักสูตรมีความเป็นไปได้ ในการปฏิบัติ ข้อ 4.2 สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อ 4.3 มีความชัดเจน ชัดเจน สะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ และข้อ 11 แนวทางการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ตามลำดับ ($\bar{X} = 5.00$, $S.D. = 0.00$)

3. ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 15 แผน ได้แก่ หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง มี 4 แผน หน่วยที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง มี 5 แผน และหน่วยที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย มี 11 แผน ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ 3 หน่วยการเรียนรู้ของหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการ	ค่าเฉลี่ยความ เหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้ แต่ละหน่วย			ระดับความเหมาะสม		
	1	2	3	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	1. ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้					
1.1 มีความเหมาะสมสอดคล้อง และครอบคลุมองค์ประกอบแผน ครบถ้วน	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
1.2 หน่วยการเรียนรู้มีความ สมบูรณ์ มีความเหมาะสมและ ครอบคลุมองค์ประกอบแผน ครบถ้วน	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ยความ เหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้ แต่ละหน่วย			ระดับความเหมาะสม		
	1	2	3	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	1.3 ระยะเวลาในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม และเพียงพอ	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีความเหมาะสมเป็นไปได้ ในการเรียนรู้	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
3. สาระสำคัญ						
3.1 มีรายละเอียดชัดเจน มุ่งแสดงความคิดรวบยอด	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
4. การเขียนสาระการเรียนรู้ ในแผนถูกต้อง	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
5. จุดประสงค์การเรียนรู้						
5.1 เรียงลำดับพฤติกรรม จากง่ายไปยาก	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
5.2 พัฒนาการเรียนด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติงานและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
5.3 มีความชัดเจนครอบคลุม เนื้อหา	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
6. มีสมรรถนะสำคัญตรง ตามที่กำหนดไว้	5.00	5.00	5.00	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	ค่าเฉลี่ยความ เหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้ แต่ละหน่วย			ระดับความเหมาะสม		
	1	2	3	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	7. กิจกรรมการเรียนรู้					
7.1 มีความเหมาะสม กับคาบเวลา	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
7.2 มีความสอดคล้อง กับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระ	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
7.3 มีความหลากหลายและ สามารถปฏิบัติได้	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
7.4 เน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้ จากประสบการณ์ได้ปฏิบัติจริง	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
7.5 มีความเหมาะสม ในระดับชั้นของผู้เรียน	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้						
8.1 การใช้วัสดุอุปกรณ์ สื่อและ แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับ เนื้อหา	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
8.2 ผู้เรียนได้ใช้สื่อและ แหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
8.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความ ชัดเจนเข้าใจง่ายน่าสนใจ	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
9. มีการวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด
ผลเฉลี่ยรวม	5.00	5.00	5.00	5.00	0.000	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ 3 หน่วยรวม 15 แผน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ ($\bar{X} = 5.00$, $S.D. = 0.00$)

ผลการใช้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการใช้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นดังนี้

1. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้านความรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ มีผลก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน ดังแสดงตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงผลการเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการเรียนรู้	จำนวนนักเรียน	คะแนน	$\bar{X}$	S.D.	t-test	Sig.2-(tailed)
ก่อนการใช้หลักสูตร	30	30	8.53	1.83	25.495	0.000
หลังการใช้หลักสูตร	30	30	26.27	1.55	92.689	0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้านความรู้ตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการประเมินด้านทักษะการปฏิบัติงานตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังแสดงตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงผลการเรียนรู้ด้านทักษะการปฏิบัติงานตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริง ที่หลากหลาย

ประเภทผลงานการวาดภาพ	$\bar{X}$	S.D.	คิดเป็นร้อยละ
1. สิ่งของ เรื่อง เอกลักษณ์ของจังหวัดสุโขทัย	18.86	0.57	94.30
2. อาหาร เรื่อง มนต์เสน่ห์อาหารไทย	17.33	0.75	86.65
3. ดอกไม้ เรื่อง มหัทศจรีย์แห่งพรรณไม้	18.56	1.07	92.80
4. สัตว์ เรื่อง สัตว์โลกแสนรัก	19.83	0.78	99.15
5. ภาพคน (Portrait) เรื่อง บุคคลในดวงใจ	19.33	0.48	96.65
ผลเฉลี่ยรวม	18.78	0.94	93.90

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัติ ตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม 18.78 คิดเป็นร้อยละ 93.90 สรุปว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 60 เมื่อพิจารณาทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงานเป็นอันดับแรก คือ การวาดภาพสัตว์ เรื่อง สัตว์โลกแสนรัก มีคะแนนเฉลี่ย 19.83 คิดเป็นร้อยละ 99.15 รองลงมาได้แก่ การวาดภาพคนครึ่งตัว เรื่อง บุคคลในดวงใจ มีคะแนนเฉลี่ย 19.33 คิดเป็นร้อยละ 96.65 และการวาดภาพสิ่งของ เรื่อง เอกลักษณ์ของจังหวัดสุโขทัย มีคะแนนเฉลี่ย 18.86 คิดเป็นร้อยละ 94.30 ตามลำดับ

3. ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระหว่างการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังแสดงตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	นักเรียนที่มี		นักเรียนที่ไม่มี		
	คุณลักษณะอันพึงประสงค์		คุณลักษณะอันพึงประสงค์		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1	ใฝ่เรียนรู้	30	100	-	-
2	ความตรงต่อเวลา	28	93.33	2	6.67
3	ความรับผิดชอบ	30	100	-	-
4	ความอดทน	29	96.66	1	3.34
5	วินัย	30	100	-	-
6	มุ่งมั่นในการทำงาน	30	100	-	-

จากตารางที่ 8 พบว่า นักเรียนทุกคนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในด้านใฝ่เรียนรู้ ความรับผิดชอบ มีวินัย และมุ่งมั่นในการทำงาน รองลงมา มีนักเรียนร้อยละ 96.66 และร้อยละ 93.33 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความอดทน และความตรงต่อเวลา ตามลำดับ

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้			
1.1 มีความน่าสนใจเหมาะกับการเรียนรู้	4.93	0.25	มากที่สุด
1.2 มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	4.83	0.38	มากที่สุด
1.3 เนื้อหาสาระการเรียนรู้/กิจกรรม เข้าใจง่าย น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	4.83	0.38	มากที่สุด
1.4 มีการกำหนดอย่างเหมาะสมกับคาบเวลา	4.60	0.50	มากที่สุด
1.5 การใช้เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้และสื่อ ประกอบในหลักสูตรฯ มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4.70	0.47	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.85	0.04	มากที่สุด
2. ด้านทักษะการปฏิบัติงาน			
2.1 ช่วยส่งเสริมในการปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ	4.67	0.48	มากที่สุด
2.2 ผู้เรียนเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.70	0.47	มากที่สุด
2.3 ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4.67	0.48	มากที่สุด
2.4 ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง	4.70	0.47	มากที่สุด
2.5 มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมมีความ เหมาะสมในการปฏิบัติ	4.67	0.48	มากที่สุด
2.6 ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าความงามของการวาด ภาพเหมือนจริง	4.67	0.48	มากที่สุด
2.7 ผู้เรียนสามารถสร้างผลงานการวาดภาพ เหมือนจริงได้	4.93	0.25	มากที่สุด
2.8 เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ได้จริงในชีวิตประจำวัน	4.67	0.48	มากที่สุด
2.9 ผู้เรียนมีสมรรถนะในการเรียนรู้	4.67	0.48	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.70	0.08	มากที่สุด

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์			
3.1 ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้	4.50	0.51	มากที่สุด
3.2 ผู้เรียนมีความตรงต่อเวลา	4.50	0.51	มากที่สุด
3.3 ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ	4.50	0.51	มากที่สุด
3.4 ผู้เรียนมีความอดทน	4.67	0.48	มากที่สุด
3.5 ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง	4.70	0.47	มากที่สุด
3.6 ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน	4.67	0.48	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.59	0.09	มากที่สุด
ผลเฉลี่ยรวม	4.69	0.14	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1.1 มีความน่าสนใจเหมาะกับการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.25) ข้อ 2.7 ผู้เรียนสามารถสร้างผลงานการวาดภาพเหมือนจริงได้ ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.25) ข้อ 1.2 มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) ข้อ 1.3 เนื้อหาสาระการเรียนรู้/กิจกรรม เข้าใจง่ายน่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตร ศึกษาผลการใช้หลักสูตร และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในเขตพื้นที่อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง แบบทดสอบความรู้ แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.1 หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประยุกต์ใช้ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรของทาบา 7 ขั้นตอน ได้แก่ ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการ กำหนดจุดมุ่งหมาย เลือกเนื้อหาสาระ จัดรวบรวมเนื้อหาสาระ คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ และกำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล เอกสารประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ ด้านหลักการที่สำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล ได้หน่วยการเรียนรู้ 3 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ 4 แผน ใช้เวลา 4 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน ใช้เวลา 5 ชั่วโมง และหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย มีแผนการจัดการเรียนรู้ 6 แผน ใช้เวลา 11 ชั่วโมง โดยรวมทั้งวิชา มีแผนการจัดการเรียนรู้ 15 แผน ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสม

ของหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.14) ซึ่งการประเมินข้อที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) ได้แก่ ข้อ 1 ชื่อหลักสูตร มีความเหมาะสม กระชับ บ่งบอกถึงเนื้อหาของหลักสูตร ข้อ 2 วิสัยทัศน์ครอบคลุม สอดคล้อง หลักสูตรมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ข้อ 4.2 สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อ 4.3 มีความชัดเจน สะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ และข้อ 11 แนวทางการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ตามลำดับ

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 15 แผน ได้แก่ หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง มี 4 แผน หน่วยที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง มี 5 แผน และหน่วยที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย มี 11 แผน แต่ละแผนประกอบด้วย ชื่อเรื่องที่เรียน จำนวนชั่วโมง สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00)

2. ผลการใช้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.1 ผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้านความรู้ตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลการเรียนรู้ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยก่อนเรียนมีคะแนนค่าเฉลี่ย 8.53 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 28.43 และคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 26.27 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.56

2.2 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัติ ตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวม 18.78 คิดเป็นร้อยละ 93.90 สรุปว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 60 เมื่อพิจารณาทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงาน เป็นอันดับแรก คือ การวาดภาพสัตว์ เรื่อง สัตว์โลกแสนรัก มีคะแนนเฉลี่ย 19.83 คิดเป็นร้อยละ 99.15 รองลงมาได้แก่ การวาดภาพคนครึ่งตัว เรื่อง บุคคลในดวงใจ มีคะแนนเฉลี่ย 19.33 คิดเป็นร้อยละ 96.65 และการวาดภาพสิ่งของ เรื่อง เอกลักษณ์ของจังหวัดสุโขทัย มีคะแนนเฉลี่ย 18.86 คิดเป็นร้อยละ 94.30 ตามลำดับ

2.3 ผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระหว่างการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรรายวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งนักเรียน

ได้เรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนที่เรียนหลักสูตรรายวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวม นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ใฝ่เรียนรู้ ตรงต่อเวลา รับผิดชอบ อุตุนวินัย และมุ่งมั่นในการทำงาน โดยมีนักเรียน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีคุณลักษณะด้านใฝ่เรียนรู้ ความสำเร็จ ความสำเร็จ มีวินัยและ มุ่งมั่นในการทำงาน รองลงมา นักเรียน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 96.66 มีความอดทน และมีนักเรียนจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 93.33 มีความตรงต่อเวลา

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, $S.D. = 0.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1.1 มีความน่าสนใจเหมาะกับการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.93$, $S.D. = 0.25$) ข้อ 2.7 ผู้เรียนสามารถสร้างผลงานการวาดภาพเหมือนจริงได้ ($\bar{X} = 4.93$, $S.D. = 0.25$) ข้อ 1.2 มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.83$, $S.D. = 0.38$) ข้อ 1.3 เนื้อหาสาระการเรียนรู้/กิจกรรม เข้าใจง่าย น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ($\bar{X} = 4.83$, $S.D. = 0.38$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรของทาบาส หลักสูตรประกอบด้วย วิสัยทัศน์ หลักการที่สำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล ซึ่งหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง มีหน่วยการเรียนรู้ 3 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย

ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.75 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวบรวมองค์ความรู้จากท่านอาจารย์ที่ปรึกษา ศิลปิน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวาดภาพเหมือนจริง แล้วจึงดำเนินการจัดทำหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองใช้ จึงทำให้หลักสูตรมีคุณภาพเหมาะสมที่จะนำไปสู่กระบวนการใช้จัดการเรียนการสอน ตามนโยบายความต้องการของสถานศึกษา และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะการปฏิบัติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ สีทอง (2562, น.59-64) ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องเมืองโบราณบางพาน รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.65 และ 4.57 ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิชัย ไบยา (2560, น. 59-64) ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทัศนศิลป์ไปลับบ้านหนองบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่าวังผาประชารัฐวิทยาการ ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.65 และ 4.57 ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญชนก วงษ์บ้านใหม่ (2562, น.54) ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่อง หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66 และแผนการจัดการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ แต่ละแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66

2. ผลการใช้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบารุง) อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 30 คน ดังนี้

2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยก่อนเรียนมีคะแนนค่าเฉลี่ย 8.53 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 28.43 และคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 26.27 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.56 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้เรียนให้ความสนใจในหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเนื่องจากเนื้อหาที่เรียนจากง่ายไปยากและมีเข้าใจได้ง่าย สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง มีกระบวนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้การวาดภาพเหมือนจริง จึงทำให้ผู้เรียนสนใจ โดยผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1. ชี้นำเพื่อเข้าสู่บทเรียน 2. ชี้นำเสนอข้อมูลความรู้ใหม่ 3. ชี้นำลงมือปฏิบัติเรียนรู้ 4. ชี้นำสรุปความรู้ 5. ชี้นำประยุกต์

ใช้ความรู้ กิจกรรมดังกล่าวส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเรียนรู้จากการปฏิบัติ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้สูงกว่าที่เกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิตาภา เอกา (2558, น.85) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมวิชา งานใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง จังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 39 คน มีผลด้านองค์ความรู้ทางการเรียนก่อนเรียนโดยใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมวิชาใบตองสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง จังหวัดอุดรดิตถ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.74 และการทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.18 และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญชนก วงษ์บ้านใหม่ (2562, น.55) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวัดด้านความรู้ก่อนและหลังเรียนหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 26.83 และก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 13.39

2.2 ผลการประเมินด้านทักษะการปฏิบัติงาน ประเด็นการประเมิน ได้แก่ ความถูกต้อง ในการร่างภาพ หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ ความถูกต้องในการให้แสงเงา ความสวยงามและความประณีต ความสมบูรณ์ของงาน ผลการประเมินผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 93.90 ซึ่งแสดงว่าผู้เรียนมีคะแนนทักษะการปฏิบัติงานตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ ร้อยละ 80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้เรียนมีทักษะเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน ได้แก่ ความถูกต้องในการร่างภาพ หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ ความถูกต้องในการให้แสงเงา ความสวยงามและความประณีต ความสมบูรณ์ของงาน ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรเพิ่มเติม ที่มีกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการปฏิบัติงานแบบกลุ่ม ได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงานตามขั้นตอนทางศิลปะ และช่วยผู้เรียนได้ร่วมกันทำงานจนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิตาภา เอกา (2558, น.87) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมวิชางานใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง จังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งมีผลงานวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีทักษะปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติงานแบบกลุ่ม พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.89 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ สีทอง (2562, น.71) ได้วิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง เมืองโบราณบางพาน ด้านทักษะการปฏิบัติงานได้แก่ การแสวงหาข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น การทำงานร่วมกัน การวิเคราะห์จำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และการนำเสนอข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ผลการประเมินมีค่าเฉลี่ย 17.30 คิดเป็นร้อยละ 86.50 ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิชัย ไบยา (2560, น.85) ได้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทักษะศิลป์ไถลื้อ

บ้านหนองบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่าวังผาประชารัฐวิทยาการ ซึ่งมีผลงานวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินทักษะการวาดภาพในหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทักษะศิลป์ไทยที่บ้านหนองบัว มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 81.23 พบว่านักเรียนมีทักษะการวาดภาพแตกต่างกับเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญชนก วงษ์บ้านใหม่ (2562, น.55) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชา ประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินด้านทักษะการปฏิบัติงาน นักเรียนมีการปฏิบัติงาน 4 ประเด็น ได้แก่ ทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการนำเสนอผลงาน และการทำงานร่วมกันนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 88.30 ซึ่งนักเรียนมีคะแนนทักษะการปฏิบัติงานสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

2.3 ผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระหว่างการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรรายวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนที่เรียนหลักสูตรรายวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวม นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ใฝ่เรียนรู้ ตรงต่อเวลา รับผิดชอบ อุตุนิยม และมุ่งมั่นในการทำงาน โดยมีนักเรียน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีคุณลักษณะด้านใฝ่เรียนรู้ ความรับผิดชอบ มีวินัยและ มุ่งมั่นในการทำงาน รองลงมา นักเรียน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 96.66 มีความอุตุนิยม และมีนักเรียนจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 93.33 มีความตรงต่อเวลา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรมีลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมจึงบ่มเพาะให้เกิดคุณลักษณะทั้ง 6 ด้านนั้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิตาภา เอกา (2558, น.89) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมวิชางานใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง จังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งมีผลงานวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมวิชางานใบตอง ร้อยละ 87.77 ถึง 100 มีคุณลักษณะ 8 ประการ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิชัย ไบยา (2560, น.85) ได้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ทักษะศิลป์ไทยที่บ้านหนองบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่าวังผาประชารัฐวิทยาการ ซึ่งมีผลงานวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่เกิดขึ้นระหว่างเรียนของการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องทักษะศิลป์ไทยที่บ้านหนองบัว มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านมีวินัย ด้านใฝ่เรียนรู้ ด้านความรับผิดชอบ และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีค่าเฉลี่ย 2.87 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญชนก วงษ์บ้านใหม่ (2562, น.55) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 มีผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยผู้เรียนร้อยละ 90 ถึงร้อยละ 100 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีความใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ และมีความสามัคคี

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.69 ซึ่งความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามไม่แตกต่างกันมาก เมื่อพิจารณาตามรายการ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ มีความน่าสนใจเหมาะกับการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาสาระการเรียนรู้เหมาะสมกับคาบเวลา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.85 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.04 รองลงมา คือด้านทักษะการปฏิบัติงาน มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรม มีความเหมาะสมในการปฏิบัติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าความงามของการวาดภาพเหมือนจริง ส่งเสริมผู้เรียนสามารถสร้างผลงานการวาดภาพเหมือนจริงได้ ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน บรรยากาศในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะในการเรียนรู้ได้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.08 และรองลงมาด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัย มีความอดทน มีความมุ่งมั่นในการทำงาน ใฝ่เรียนรู้ มีความตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.09 ส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนตามหลักสูตรเพิ่มเติมวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้นักเรียนเรียนแล้วเกิดองค์ความรู้ มีทักษะในการวาดภาพและเกิดค่านิยมที่ดีแก่นักเรียน เป็นวิชาที่เน้นฝึกทักษะการปฏิบัติทั้งในชั้นเรียน ฝึกทักษะที่บ้าน และนักเรียนได้มีโอกาสใช้ความสามารถในการวาดภาพเหมือนจริงในงานนิทรรศการต่าง ๆ ส่งผลให้นักเรียนมีความสุข ความภาคภูมิใจในตนเอง มีเพื่อน ๆ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ประชาชนมาชื่นชม ชื่นชอบผลงานของนักเรียน จ้างนักเรียนวาดภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิตาภา เอกา (2558, น.91) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมวิชาการงานใบตอง พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาการงานใบตองอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.39 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิชัย ไบยา (2560, น.85) ได้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องทัศนศิลป์ที่ลือบ้านหนองบัว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านท่าวังผาประชาวิทย์ วิทยาการ ซึ่งมีผลงานวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีผลการศึกษาคความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง วิชาทัศนศิลป์ที่ลือบ้านหนองบัวในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.28 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญชนก วงษ์บ้านใหม่ (2562, น.55) ทำการวิจัยเรื่อง

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.62 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจในเนื้อหาที่เรียนซึ่งมีความน่าสนใจเหมาะสมกับการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะวิธีการทางประวัติศาสตร์มากขึ้นและผู้เรียนเห็นคุณค่า มีความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ชาติไทย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.89 รองลงมาได้แก่ ประเด็นด้านเนื้อหาเข้าใจง่าย และผู้เรียนสามารถทำชิ้นงานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ได้อย่างสร้างสรรค์ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.78 และ 4.72 ประเด็นความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ กิจกรรมการสอนทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของรายวิชาประวัติศาสตร์มีค่าเฉลี่ย 4.17 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการวิจัยพบว่า หลักสูตรเพิ่มเติมวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่โรงเรียนอื่น ๆ สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนได้
2. หลักสูตรเพิ่มเติมวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถนำไปใช้จัดการเรียนการสอนกับผู้เรียนที่มีความสนใจเป็นพิเศษได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อให้การพัฒนาของผู้เรียนได้มีความต่อเนื่อง
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการใช้วัสดุที่มาจากธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น นำมาวาดภาพระบายสีให้เหมือนจริง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กชกร เป้าสุวรรณ และคณะ. (2550). รายงานการวิจัย เรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการมาศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์พิษณุโลก. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กรมวิชาการ. (2540). แนวทางการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). กระบวนการเรียนรู้และยุทธศาสตร์การเรียนรู้. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2540). หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม: โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชวลิต ชุกก่าแพง. (2551). การพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม: ทีคิวพี.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2561). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. (พิมพ์ครั้งที่ 8). นนทบุรี: พี บาลานซ์ดีไซด์แอนปริ้นติ้ง.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ฐิตาภา เอกา. (2558). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม วิชางานใบตอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนบ่อทอง จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ทีศนา แคมมณี และคณะ. (2544). วิทยาการด้านการคิด. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ชั้นชนก วงษ์บ้านใหม่. (2560). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- อึ้ง บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- นิคม ชมพุลอง. (2545). วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- บุญมี เณรยอด. (2532). หลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปวิชญา เนียมคำ. (2558). การพัฒนาหลักสูตรมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หนึ่งใหญ่วัดสว่างอารมณ์

- กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- มนตรี ทองสีเหลือง. (2556). การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนผู้ใช้บริการทางหลวงพิเศษหมายเลข
7 และทางหลวงพิเศษหมายเลข 9. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2536). การพัฒนาหลักสูตรการวิจัยวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- _____. (2555). วิธีวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 6). นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัชณี ภาเข็ม. (2543). การพัฒนาแผนการสอนเขียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แผนภูมิ
ประกอบกรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนศักดิ์ ยี่สารพัฒน์. (2551). ความพึงพอใจของครัวเรือนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบล
นาคู อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ลลิตา ธรรมบุตร. (2556). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเรื่อง การอนุรักษ์
ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- วัชรพงศ์ หงษ์สุวรรณ. (2551). การเขียนแบบทัศนียภาพ = *Perspective drawing*.
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วาดศิลป์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). พัฒนาหลักสูตรและการสอน – มิติใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2543). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: มาตรฐานการอุดมศึกษา.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล. (2554). จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา กระบวนทัศน์
ใหม่ การพัฒนา. กรุงเทพฯ: จริยสุนิทวงศ์การพิมพ์.
- สังัด อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์มิตรสหาย.
- สถาพร พุทธิภูมิ. (2558). เอกสารประกอบการฝึกอบรม "คุณภาพผู้เรียนเกิดจากกระบวนการ
เรียนรู้". สระแก้ว: คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว.
- สมนึก นนทิจันทร์. (2544). การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลจากสภาพจริงของผู้เรียน
โดยใช้ Portfolio. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2545). *การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง*. กรุงเทพฯ: เดอะโนว์เลจ.
- สมศิริ อรุณทัย. (2558). *การวาดเส้นสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สาโรช ไสยสมบัติ. (2534). *ความพึงพอใจในการทำงานของครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา : ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2563). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำลี รักสุทธี. (2544). *เทคนิควิธีการจัดการเรียนและเขียนแผนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สำลี รักสุทธี และคณะ. (2544). *เทคนิควิธีการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สุมาลี ทองรุ่งโรจน์. (2555). *Packaging Design ออกแบบบรรจุภัณฑ์*. กรุงเทพฯ: วาดศิลป์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2549). *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- โสภิตา ท่วมมี และหทัยรัตน์ เกตุมนิชัยรัตน์. (2559). *การพัฒนาสื่อบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ วิชาการจัดการวิศวกรรมและเทคโนโลยี สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 10 (3), 192-202.*
- อรรถพร คำคม. (2546). *การให้บริการสินเชื่อของธนาคารอาคารสงเคราะห์ : ศึกษาจากความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฝ่ายกิจการสาขากรุงเทพและปริมณฑล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2540). *หลักการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- _____. (2549). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อิทธิพล สิงห์คำ. (2552). *การเขียนแบบงานออกแบบผลิตภัณฑ์ = Product design drawing*. อุดรธานี

คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

Beauchamp, G. A. (1981). *Curriculum Theory*. (4th ed). Itsca: F.E Peacock Publisher.

Freud, S. (1949). *An Outline of Psychoanalysis*. New York: W.W. Norton and Company Inc. .

Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw Hill.

Kotler, P. & Armstrong, G. (2002). *Principles of Marketing*. (9th ed). New Jersey: PrenticeHall, Inc.

Oliva, P. F. (1992). *Developing the Curriculum* (3 rd ed). New York: Harper Collins.

Robbins, S. (1982). *Personnel : The Management of Human Resources* (2 nd ed). Englewood Cliffs New Jersey: Prentice-Hall.

Saylor, J. G. & Alexander, W. M. (1974). *Planning Curriculum For Schools*. New York: Holt Rinehart and Winston.

Taba, H. (1962). *Curriculum development : theory and practice*. New York: Brace & World.

Trump, J. L. & Miller, D. F. (1968). *Secondary School Curriculum Improvement; Proposals, and Procedures*. Boston: Allyn & Bacon.

Tyler, R. W. (1971). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: University of Chicago Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการดำเนินการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี อาจารย์คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
2. อาจารย์จตุรนต์ จรรย์รัตน์กุล อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
3. อาจารย์รัตนา ยะอนันต์ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี

ภาคผนวก ข
สำเนาหนังสือราชการ

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/๔๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง	จำนวน ๓๐ ชุด
	๒. แบบทดสอบวัดด้านความรู้ตามหลักสูตรฯ	จำนวน ๓๐ ชุด
	๓. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติในหลักสูตรฯ	จำนวน ๓๐ ชุด
	๔. แบบประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรฯ	จำนวน ๓๐ ชุด
	๕. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตร	จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย นางงามจิต จันทรเดช นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำชาติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้ นางงามจิต จันทรเดช เข้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางงามจิต จันทรเดช ๐ ๙๘๘๐ ๘๖๔๓ ๒

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๒๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางงามจิต จันทร์เดช นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำชาติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางงามจิต จันทร์เดช ๐ ๙๘๘๐ ๘๖๔๓ ๒

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/ว๒๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุดรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์จตุรันต์ จรรย์รัตน์กุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางงามจิต จันทร์เดช นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำชาติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘

นางงามจิต จันทร์เดช ๐ ๙๘๘๐ ๘๖๔๓ ๒

ที่ อว ๐๖๑๔.๑๐/๐๘๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์รัตนา ยะอนันต์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑-๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางงามจิต จันทรเดช นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำชาติ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)

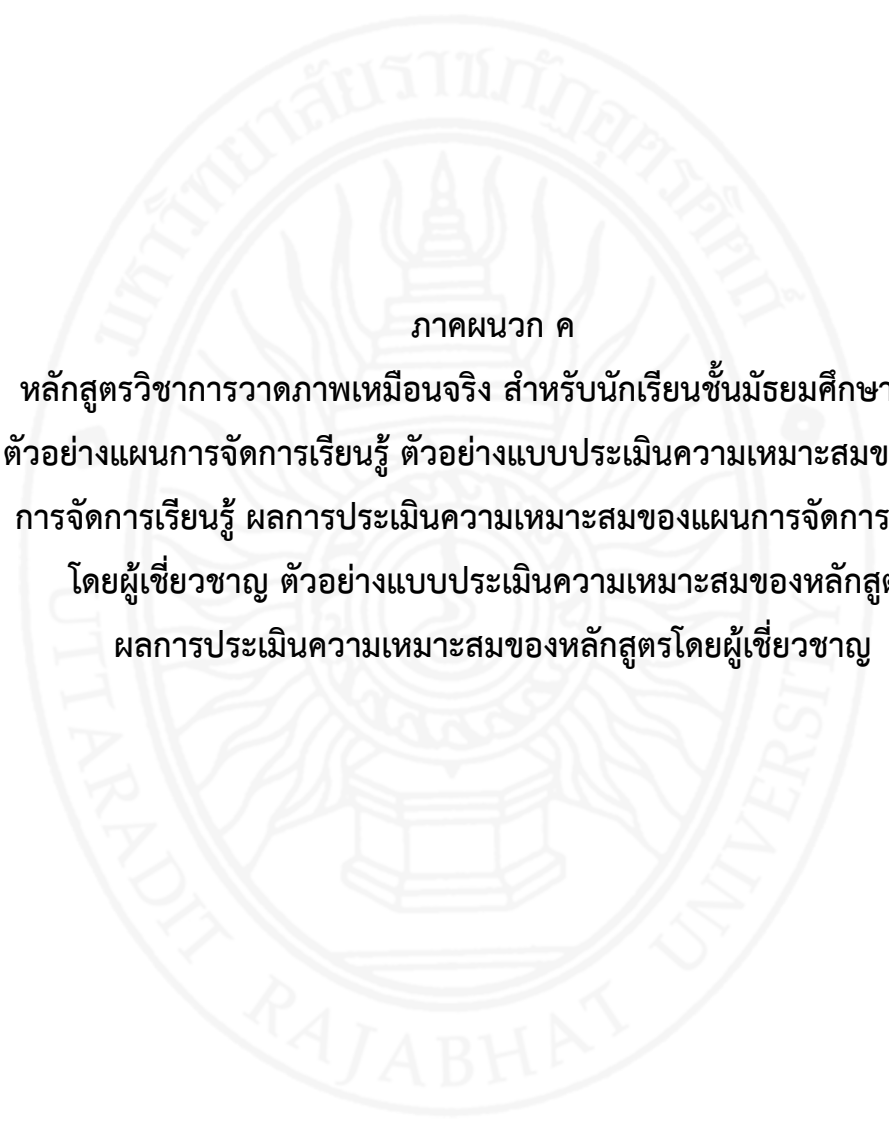
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางงามจิต จันทรเดช ๐ ๙๘๘๐ ๘๖๔๓ ๒

ภาคผนวก ค

หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมของแผน
การจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
โดยผู้เชี่ยวชาญ ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร
ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ

หลักสูตร

วิชาการวาดภาพเหมือนจริง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๓

โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง)
อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย

หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย

คำนำ

หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นให้มีความเหมาะสมสอดคล้องตรงตามจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียน ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะปฏิบัติ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้เป็นบุคลากรที่ดี มีความสามารถในการพัฒนาตนเองต่อไป ตรงตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้โดยให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านศิลปะ และเมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริงแล้วผู้เรียนจะสามารถนำความรู้ ทักษะในการวาดภาพเหมือนจริง โดยสามารถนำไปบูรณาในวิชาอื่น ๆ ได้ ตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ ซาบซึ้งคุณค่าในตนเอง เกิดการเรียนรู้ที่มีความสุข สนุกกับการเรียน ตลอดจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ศิลปะเป็นศาสตร์ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีสุนทรียภาพ มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการปฏิบัติงาน เทคนิควิธีการทางศิลปะทำให้เกิดความงาม เกิดความซาบซึ้ง เห็นคุณค่าของศิลปะ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างอิสระ เพื่อให้ได้มาซึ่งประสบการณ์จากการทำกิจกรรมจริงทางศิลปะด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา สังคม นำไปสู่การพัฒนาในด้านอื่นอีกต่อไป

เอกสารหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริงฉบับนี้ ผู้เขียนได้จัดลำดับเนื้อหาเกี่ยวกับความสำคัญของการเรียนและการจัดกิจกรรมกับผู้เรียนในหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง จากความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย โดยได้ผ่านการตรวจพิจารณาความถูกต้องของหลักสูตรจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำชาติ รองศาสตราจารย์บุญมั่น ธนาศุภวัฒน์ และ ท่านผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี อาจารย์จตุรนต์ จรรย์รัตน์กุล และอาจารย์รัตนา ยะอนันต์ อันเป็นประโยชน์กับผู้เรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาของผู้เรียนให้มีคุณภาพต่อไป

งามจิต จันทร์เดช

หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง รายวิชาเพิ่มเติม (ทัศนศิลป์)

หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง รายวิชาเพิ่มเติม (ทัศนศิลป์) ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ หลักการ จุดประสงค์การเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สมรรถนะสำคัญของนักเรียน คำอธิบาย รายวิชา โครงสร้างหลักสูตร เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและ แหล่งการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิสัยทัศน์

หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะปฏิบัติในกระบวนการสร้างงานทางศิลปะอย่างถูกวิธี เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่พึงงาม ในการเรียนวิชาการวาดภาพเหมือนจริง โดยสามารถนำไปในชีวิตประจำวันได้ และมีแนวทางไปสู่ การพัฒนาต่อยอดให้สอดคล้องกับการเรียนในยุคแห่งการพัฒนาที่ไม่มีสิ้นสุด

หลักการ

การเรียนรู้วิชาศิลปะ เป็นวิชาการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนในหลายด้าน ช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการวาดภาพตามความสนใจของผู้เรียน ได้เกิดจินตนาการทาง ทัศนศิลป์ ชื่นชมความงาม เกิดการเห็นคุณค่าในตนเองและของผู้อื่น ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่น ในตนเอง อันเป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้เรียน

หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นให้มีความเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน โดยมีการออกแบบโครงสร้างหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจ ตามความถนัดของผู้เรียนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อิงตามหลักสูตร แกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยมีหลักการดังต่อไปนี้

1. เป็นการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพ ให้ผู้เรียนมีความรู้ เกิดทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตรงตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้โดยให้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติม
2. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนไปสู่ความเป็นเลิศทางด้านศิลปะ สามารถ นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้

3. เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการปฏิบัติ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการเรียนวิชาการวาดภาพเหมือนจริง

ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจในการสร้างผลงานทางศิลปะ การวาดภาพเหมือนจริง ซึ่งผู้เรียนได้มีประสบการณ์ ปฏิบัติจริงจนเกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง จนสามารถนำไปสู่การพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน วัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) มีจุดประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวาดภาพเหมือนจริง
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการปฏิบัติในการวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ในการวาดภาพเหมือนจริง นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

กับโรงเรียนและชุมชนได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้ ความใฝ่เรียนรู้ ความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ความอดทน ความมีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ โดยการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ดังต่อไปนี้ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตความสามารถในการแก้ปัญหา

คำอธิบายรายวิชา

หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ภาคเรียนที่ 2)

รายวิชา เพิ่มเติม
เวลาเรียน 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

ศึกษาเกี่ยวกับการวาดภาพเหมือนจริง ในเรื่องความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง และการสร้างงานการวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิดเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง และการสร้างงานการวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย มีทักษะในการอธิบายและปฏิบัติการวาดภาพเหมือนจริง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการใฝ่เรียนรู้ ความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ความอดทน ความมีวินัย มุ่งมั่นในการทำงาน

โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เวลาเรียน 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

หน่วยการเรียนรู้	ทักษะ/ กระบวนการ	คุณลักษณะ	เวลาเรียน (ชั่วโมง)	ค่าน้ำหนัก
หน่วยที่ 1 ความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง 1.1 ประวัติความเป็นมาการวาดภาพเหมือนจริง 1.2 องค์ประกอบของศิลปะ 1.3 หลักการจัดภาพเหมือนจริง 1.4 วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพเหมือนจริง	อธิบาย	ใฝ่เรียนรู้ ตรงต่อเวลา	(4) 1 1 1 1	(20%) 5 5 5 5
หน่วยที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง 2.1 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีชอล์ค 2.2 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีไม้ 2.3 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีน้ำ 2.4 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ 2.5 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก	อธิบาย ปฏิบัติ	รับผิดชอบ อดทน	(5) 1 1 1 1 1	(25%) 5 5 5 5 5
หน่วยที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย 3.1 สิ่งของ หัวข้อ เอกลักษณ์ของจังหวัดสุโขทัย 3.2 อาหาร หัวข้อ มนต์เสน่ห์อาหารไทย 3.3 ดอกไม้ หัวข้อ มหัตศรรย์แห่งพรรณไม้ 3.4 สัตว์ หัวข้อ สัตว์โลกแสนรัก 3.5 ภาพคน (Portrait) หัวข้อ บุคคลในดวงใจ 3.6 การจัดนิทรรศการ	อธิบาย ปฏิบัติ	มีวินัย มุ่งมั่นในการ ทำงาน	(11) 2 2 2 2 2 1	(55%) 10 10 10 10 10 5
รวม			20	100%

เวลาเรียน

หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง

แนวทางการจัดการเรียนรู้

จัดทำขึ้นเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา วิชาการวาดภาพเหมือนจริง ที่ได้กำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในรายวิชาเพิ่มเติม เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศด้านศิลปะ ซึ่งการแบ่งหน่วยการเรียนรู้สำหรับจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง ประกอบไปด้วยหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย

หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ได้นำเสนอรายละเอียดไว้ครบถ้วนตามแนวทางการจัดทำแผนการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้พัฒนาองค์ความรู้ด้านทักษะปฏิบัติ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ จะแบ่งแผนการเรียนรู้ออกเป็นรายชั่วโมง และมีการนำข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สถานการณ์และสภาพของผู้เรียน ได้กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดกิจกรรมในแต่ละครั้ง
2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเวลาเรียนรู้โดยสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นทักษะวิธีการทางด้านศิลปะ 5 ขั้นตอน โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ขั้นนำเพื่อเข้าสู่การเรียนรู้ เป็นขั้นที่ครูผู้สอนวางแผนในการสนทนากับผู้เรียน

เพื่อเตรียมความพร้อมให้เข้าใจในสิ่งที่จะเรียน และสามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องที่จะเรียนได้

3.2 ขั้นนำเสนอความรู้ใหม่ เป็นขั้นที่ครูจะต้องเชื่อมโยงประสบการณ์ต่าง ๆ

มาสร้างองค์ความรู้ใหม่ คือ การสอนหรือการสร้างความคิดรวบยอดให้แก่ผู้เรียน จนเกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียน

3.3 ขั้นลงมือปฏิบัติเรียนรู้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนเข้ากลุ่มแล้วร่วมมือกันเรียนรู้ และ

สร้างผลงาน ในขั้นนี้คำว่า ฝึกทักษะ คือ การวิจัย การฝึกปฏิบัติทดลอง การสังเกต

จากสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การทำแบบฝึกปฏิบัติวาดภาพ และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

จนประสบผลสำเร็จได้ผลงานออกมา (ผลงานควรชัดเจนน่าสนใจ ไม่ใช่ใส่กระดาษ A4 หรือกระดาษ

แผ่นเล็ก ๆ แต่ควรเป็นกระดาษขนาดใหญ่ เช่น กระดาษปรีฟ ให้นำเสนออาจเป็นการเขียนธรรมชาติ

หรือแผนผังความคิด) และออกมาเสนอผลงาน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้

3.4 **ขั้นสรุปความรู้** เป็นขั้นที่ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ แล้วให้นักเรียนทำใบงานกิจกรรมเป็นรายบุคคล แล้วเปลี่ยนกันตรวจโดยครูและนักเรียนร่วมกันเฉลย แล้วให้นักเรียนแต่ละคนปรับปรุงผลงานตนเองให้ถูกต้อง ครูผู้สอนรับทราบแล้วเก็บผลงานไว้ในแฟ้มสะสมงานของตนเอง

3.5 **ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้** เป็นขั้นที่ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้โดยใช้การเขียนแผนผังความคิดหลังจากที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งครูผู้สอนสามารถประเมินผลสำเร็จของการจัดกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อมุ่งเน้นผลในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการประเมินเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ครบจุดประสงค์การเรียนรู้ และเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพ กระบวนการเรียนรู้ในการสอนของครูผู้สอน และเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอนนี้เป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยผสมผสานระหว่างการใช้กระบวนการกลุ่ม แผนผังความคิด ใบกิจกรรม เป็นหลักการที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือทำเอง ได้ฝึกฝนปฏิบัติซ้ำในเรื่องเดิม ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และจดจำได้อย่างแม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และยังสอดคล้องกับหลักการเรียนของ BBL (Brain Based Learning) คือการเรียนรู้เรื่องเดิมโดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ที่แม่นยำ และจดจำได้นาน

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยจะปฏิบัติกิจกรรมแบบกลุ่มและปฏิบัติจริง
2. ในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้มีการสอดแทรกความรักและความสำคัญในงานศิลปะ
3. หลังการจัดกิจกรรมการเรียน ได้ให้ผู้เรียนทำชิ้นงานออกเผยแพร่สู่สาธารณะ อันเป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาต่อไป
4. มีการประเมินผลงานตามสภาพจริงและปรับปรุงคุณภาพของผลงาน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีคุณค่าและตามประสบการณ์จริง โดยได้กำหนดการใช้สื่อการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนมีดังนี้

1. อินเทอร์เน็ต
2. ตัวอย่างภาพผลงาน

3. ใบความรู้
4. ใบกิจกรรม
5. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน
6. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint

การวัดผลประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนทางการเรียนรู้และเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดผลบรรลุตามจุดประสงค์นั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง เน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ทำการประเมินด้านทักษะปฏิบัติงานและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และใช้แบบทดสอบในส่วนของ การวัดผลด้านความรู้ ซึ่งใช้เครื่องมือดังต่อไปนี้

1. เครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
  - 1.1 แบบทดสอบวัดผลด้านความรู้ (K)
  - 1.2 แบบประเมินทักษะปฏิบัติ (P)
  - 1.3 แบบประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)
2. วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
  - 2.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน
  - 2.2 ประเมินความสามารถในการปฏิบัติสร้างผลงานในการวาดภาพเหมือนจริง
  - 2.3 ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

เกณฑ์การวัดและการประเมินผล

การตัดสินผลการเรียนรู้

ผู้เรียนเมื่อเรียนจบตามหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ใช้กระบวนการทดสอบด้านความรู้ ประเมินแบบวัดทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียน สมรรถนะของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนดังนี้

1. ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกจุดประสงค์การเรียนรู้ แต่ละข้อต้องผ่านร้อยละ 60 ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์
2. ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด

การให้ระดับผลการเรียน

การตัดสินผลการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้ระบบตัวเลข ในการกำหนดเกณฑ์ จากนั้นจึงให้ระดับผลการเรียนที่ผ่านเป็นระบบตามที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งแสดงตามตารางเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียน ดังนี้

ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ	ความหมายแปรผล	ระดับผลการเรียน
80-100	ดีเยี่ยม	4
75-79	ดีมาก	3.5
70-74	ดี	3
65-69	ค่อนข้างดี	2.5
60-64	ปานกลาง	2
55-59	พอใช้	1.5
50-54	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	1
0-49	ต่ำกว่าเกณฑ์	0

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีชอล์ค

รายวิชาเพิ่มเติม การวาดภาพเหมือนจริง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง เวลา 1 ชั่วโมง
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครูผู้สอน งามจิต จันทร์เดช

ผลการเรียนรู้

อธิบายความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีชอล์ค และสามารถสร้างผลงานเทคนิคสีชอล์คได้อย่างเหมาะสม

สาระสำคัญ

การนำคุณค่าของเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีชอล์ค มาใช้ในการวาดภาพเหมือนจริงทางทัศนศิลป์ได้อย่างเหมาะสม มีความลงตัวให้เห็นถึงมิติความงามที่มีความสมจริงในผลงานมากยิ่งขึ้น

สาระการเรียนรู้

เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีชอล์คในการวาดภาพเหมือนจริงทางทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คในลักษณะต่าง ๆ ได้ (K)
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริง เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์ค การเกลี่ยสีด้วยนิ้วมือกับการใช้ทิชชูในการเกลี่ยสีได้ (K)
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้ (P)
4. มีความรับผิดชอบอดทนในงานที่ได้รับมอบหมาย (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด

- 2.1 ทักษะการวิเคราะห์
- 2.2 ทักษะการปฏิบัติงาน
- 2.3 ทักษะการนำความรู้ไปใช้

กิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนแบบ (Brain Based Learning : BBL)

ชั่วโมงที่ 5 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีชอล์ค

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเพื่อเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูผู้สอนและผู้เรียนสนทนากันเรื่อง การใช้สีชนิดต่าง ๆ โดยครูผู้สอนมุ่งเน้นไปที่ประโยชน์ของเทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คในการวาดภาพเหมือนจริง เพื่อเตรียมความพร้อมให้เข้าใจในสิ่งที่จะเรียน และสามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องที่จะเรียน
2. ครูผู้สอนและผู้เรียนสนทนากัน ถึงเรื่องเกี่ยวกับเทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์ค จะทำให้ภาพมีความน่าสนใจได้อย่างไร
3. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมง เรื่อง เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คของการวาดภาพเหมือนจริง
4. ครูผู้สอนนำภาพตัวอย่างการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คมาให้ผู้เรียนดู แล้วถามคำถามผู้เรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อกระตุ้นความคิดและความสนใจของผู้เรียน ประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้ผู้เรียนสังเกตภาพวาดสีชอล์ค แล้วถามว่า “นักเรียนรู้จักเทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คว่ามีอะไรบ้าง และเทคนิคของแต่ละประเภทนี้มีความเกี่ยวข้องกับผลงานทัศนศิลป์การวาดภาพเหมือนจริงขึ้นได้อย่างไร” ครูผู้สอนเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์ค ได้แก่ การใช้เทคนิคกระดาษทิชชูเกลี่ยสี) (ผลงานของอาจารย์นพดล เนตรดี) โดยการนำคุณค่าของสีชอล์คมาบรรยายเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ มาใช้วาดภาพเหมือนจริงในงานทัศนศิลป์ได้อย่างเหมาะสมลงตัว แสดงให้เห็นถึงมิติความงามที่สมจริงของผลงานมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอข้อมูลความรู้ใหม่ (10 นาที)

1. ครูผู้สอนแนะนำความรู้ใหม่ โดยให้ผู้เรียนร่วมกันศึกษาการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คให้น่าสนใจ ประโยชน์ และข้อดี ข้อเสียของเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีชอล์ค จากสื่อที่ครูผู้สอนเตรียมมา โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้อธิบายเนื้อหาสาระสำคัญให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
2. อธิบายการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์ค โดยครูผู้สอนนำภาพวาดสีชอล์คมาให้ผู้เรียนได้ศึกษาก่อนที่จะนำไปปฏิบัติจริง
3. ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คให้มีความน่าสนใจได้อย่างเหมาะสม

ขั้นที่ 3 ขั้นลงมือปฏิบัติเรียนรู้ (30 นาที)

1. ครูผู้สอนแนะนำความรู้ใหม่ โดยให้ผู้เรียนร่วมกันศึกษาการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คให้น่าสนใจ ประโยชน์ และข้อดี ข้อเสียของเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีชอล์ค จากสื่อที่ครูผู้สอนเตรียมมา โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้อธิบายเนื้อหาสาระสำคัญให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
2. อธิบายการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์ค โดยครูผู้สอนนำภาพวาดสีชอล์คมาให้ผู้เรียนได้ศึกษาก่อนที่จะนำไปปฏิบัติจริง
3. ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คให้มีความน่าสนใจได้อย่างเหมาะสม

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปความรู้ (20 นาที)

1. ครูผู้สอนให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน ช่วยกันศึกษารวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คได้จาก Internet หรือใบความรู้เรื่องการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์ค แล้วนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพสีชอล์คแบบใช้นิ้วมือเกลี่ยสี กับการใช้กระดาษทิชชูเกลี่ยสี ลงบนกระดาษที่ได้รับจากครูผู้สอน
2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ เรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คมาสร้างผลงานการวาดภาพ ลงบนกระดาษ 100 ปอนด์ ขนาด A4 ให้สวยงาม

ขั้นที่ 5 ชั้นประยุกต์ใช้ความรู้ (5 นาที)

1. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปบูรณาการต่อยอดร่วมกับวิชาศิลปะและวิชาอื่น ๆ ได้

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. อินเทอร์เน็ต
2. ตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงเรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์ค
3. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงเรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คในลักษณะต่าง ๆ
4. ใบกิจกรรม
5. ใบความรู้
6. สื่อการสอน ในการมองเห็นภาพเรื่องการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คที่ชัดเจน
7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint วิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การวัดผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คในลักษณะต่าง ๆ ได้ (K)	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงเทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์ค การเกลี่ยสีด้วยนิ้วมือ กับการใช้ทิชชู ในการเกลี่ยสีได้ (K)	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงาน โดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้ (P)	ตรวจผลงาน	แบบประเมินผลงาน	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
4. มีความรับผิดชอบอดทนในงานที่ได้รับมอบหมาย (A)	สังเกต พฤติกรรม	แบบสังเกต พฤติกรรมการทำงาน ของผู้เรียน	ได้คะแนนระดับ 2 ขึ้นไป

การประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คในลักษณะต่าง ๆ ได้ (K)	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงเทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คการเกลี่ยสีด้วยนิ้วมือกับการใช้ทิวชู่ในการเกลี่ยสีได้ (K)	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีชอล์คด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้ (P)	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
4. มีความรับผิดชอบอดทนในงานที่ได้รับมอบหมาย (A)	สังเกตพฤติกรรม	งานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานในเวลาที่กำหนด

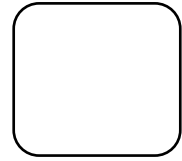

เครื่องมือวัดผลด้านความรู้ (K)

แบบทดสอบด้านความรู้

ใบงานที่ 5 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีชอล์ค

คะแนน

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนตอบคำถามโดยใช้ความรู้เรื่อง เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีชอล์ค ให้ถูกต้อง

1. ให้ผู้เรียนเขียนอธิบายเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีชอล์ค ของการวาดภาพเหมือนจริงให้มีความน่าสนใจ

.....

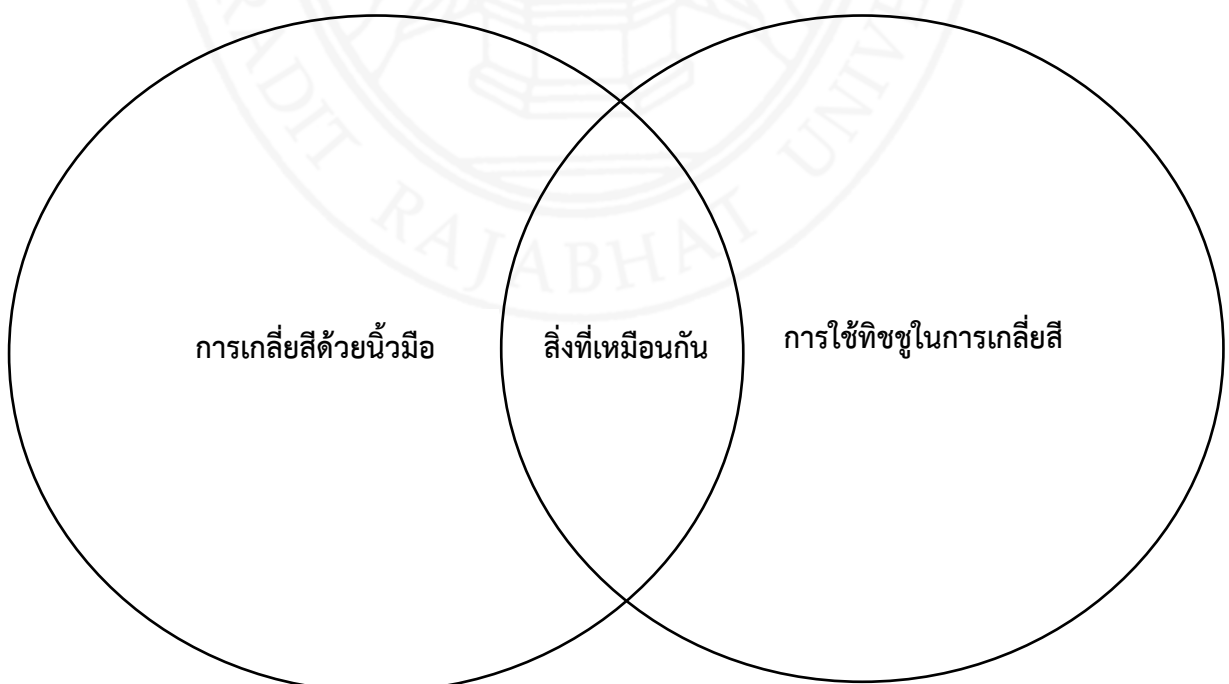
.....

.....

.....

.....

2. ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงด้วยเทคนิคในการวาดภาพสีชอล์ค การเกลี่ยสีด้วยนิ้วมือกับการใช้ทิชชูในการเกลี่ยสี พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

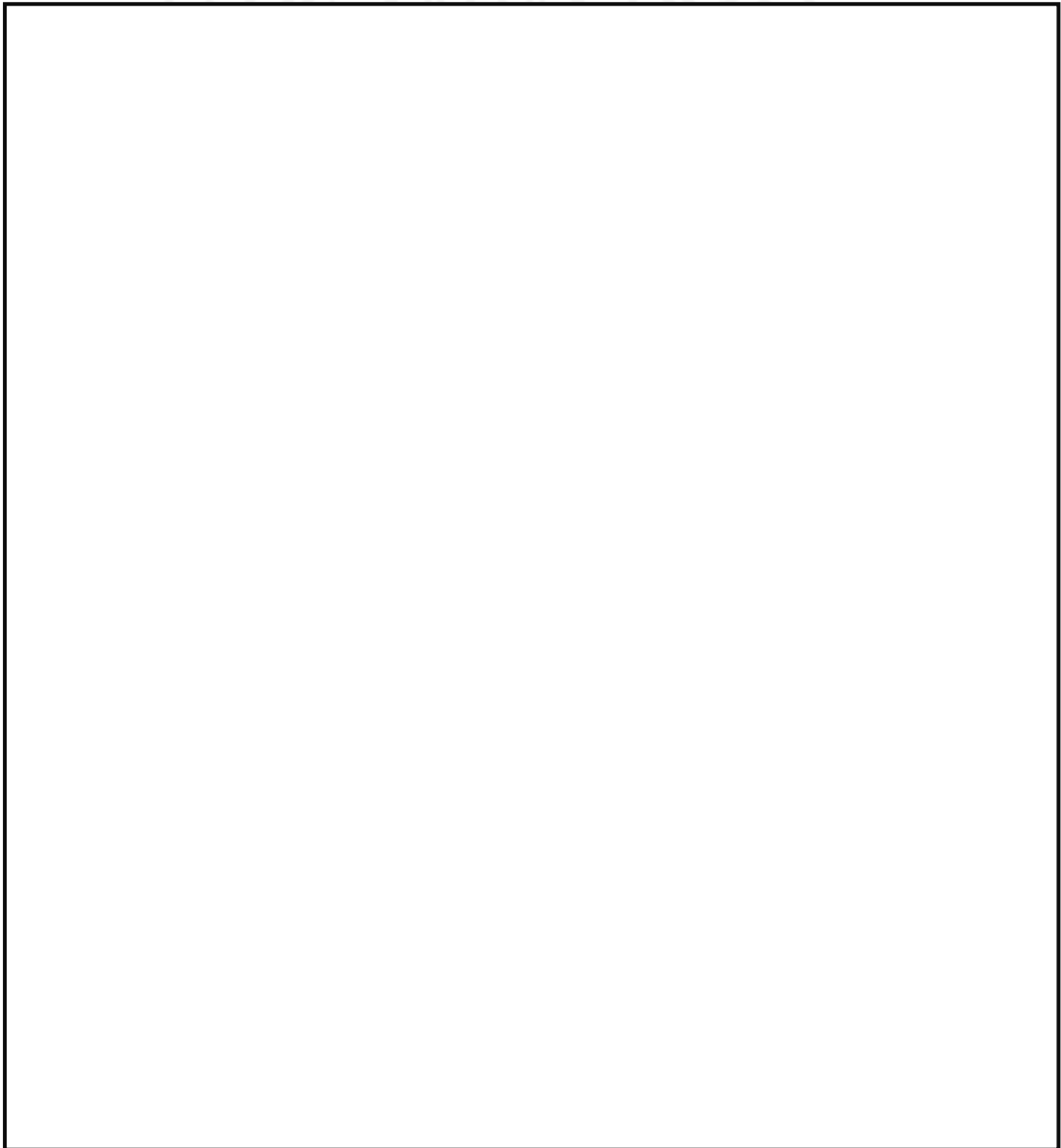
เครื่องมือวัดด้านทักษะ (P)

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนสร้างผลงานการระบายสีชอล์คโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน
ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อผลงาน.....

คะแนน

ใบความรู้ที่ 5

หน่วยที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีชอล์ค (1 ชั่วโมง)

เทคนิคการระบายสี Oil Pastels

ทักษะความชำนาญทางเชิงของศิลปินในการใช้สื่อวัสดุต่าง ๆ ทำให้การสร้างผลงานได้ผลดีและได้มาซึ่งความสวยงามตามที่ปรารถนาซึ่งความสามารถและชำนาญนี้เกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับการคิดหารูปแบบ การแสดงออกที่มี

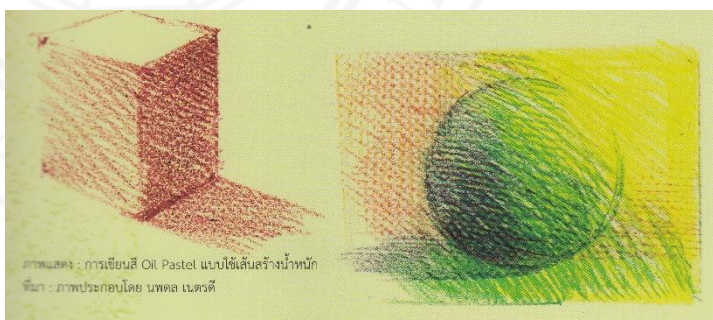
ภาพแสดง : ผลิตภัณฑ์สี Oil Pastels รุ่น Cray-Pas Expressionist
ที่มา : บริษัท ซากุระโปรดักส์ (ไทยแลนด์) จำกัด

ความสัมพันธ์กับกระบวนการในการทำงานศิลปะ เทคนิคการระบายสีน้ำมันในรูปแบบต่าง ๆ หรือการสร้างน้ำหนักอ่อน-แก่ ในภาพเขียนเพื่อให้เกิดมิติหรือระยะใกล้-กลาง-ไกล ในภาพวาดเหมือนจริง

เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริงด้วยสีชอล์ค หมายถึง การกระทำที่เกิดความชำนาญในการใช้สื่อวัสดุนั้น ๆ ให้เป็นไปตามที่ต้องการ ทักษะที่เกิดจากการกระทำอย่างสม่ำเสมอเป็นการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญชำนาญ และมีความสำคัญต่อการเขียนภาพอย่างมาก นอกจากจะช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์แล้วยังมีส่วนเสริมผลงานอีกด้วย โดยมีเทคนิควิธีการดังนี้

1. เทคนิคเส้นสร้างน้ำหนัก

การระบายวิธีนี้ ให้ใช้ปลายแท่งสีชอล์ค ลากเส้นแบบ Drawing เพื่อสร้างน้ำหนักอ่อน-แก่ อาจจะใช้วิธีลากเส้นแบบขนานหรือเส้นตัดกันหรือการวน

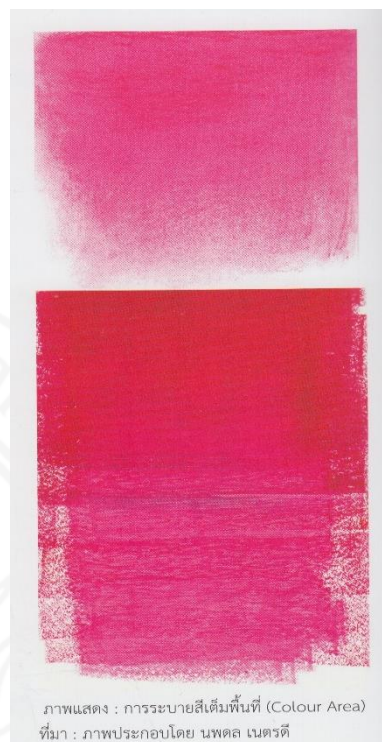

ภาพแสดง : การเขียนสี Oil Pastel แบบใช้เส้นสร้างน้ำหนัก
ที่มา : ภาพประกอบโดย นพดล เนตรดี

เส้น การสานเส้น เพื่อเพิ่มน้ำหนักแสง-เงา วิธีนี้ควรเริ่มจากสีอ่อน ๆ ก่อนด้วยน้ำหนักมือที่แผ่วเบา ก่อนแล้วค่อย ๆ เพิ่มน้ำหนักมือหรืออาจใช้สีที่เข้มกว่าระบายทับซ้อนเพื่อให้ภาพมีน้ำหนักและเกิดมิติ

2. เทคนิคระบายเติมพื้นที่

การระบายสีแบบเติมพื้นที่ ให้ระบายปาด-ป้าย แ่งสีในแนวนอนแบบแผ่วเบา ก่อน โดยลากจากซ้ายไปขวา หรือจากขวามาทางซ้ายก็ได้ แล้วค่อยๆ เพิ่มน้ำหนักมือระบายทับซ้อนชั้นสีให้เติมพื้นที่ โดยระบายทับหลาย ๆ ครั้ง จนสีทึบแน่นเป็นแผ่นระนาบ อาจจะใช้สีที่ใกล้เคียง เช่น ระบายสีแดงในชั้นแรกให้เต็มทีด้วยน้ำหนักมือที่สม่ำเสมอ และระบายทับด้วยด้วยสีชมพูอ่อน ปาด-ป้าย หลาย ๆ ครั้งจนสีเติมพื้นที่ที่ต้องการระบายทับด้วยสีเหลืองหรือระบายคู่สีอื่น ๆ อีกสังเกตการทับซ้อนกันของชั้นสี (การทับซ้อนกันของสีจะเกิดสีใหม่ ๆ เกิดขึ้นเสมอ)

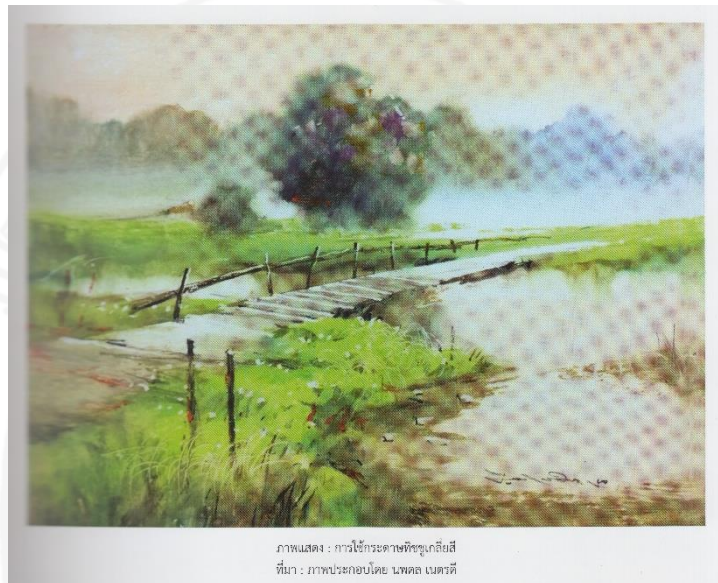
3. เทคนิคการทับซ้อนชั้นสี

วิธีนี้จำเป็นจะต้องตัดแบ่งแ่งสีออกเป็น ส่วน ๆ และแต่ว่าจะใช้ขนาดสั้น ยาวเท่าใด เพื่อจับให้ถนัดมือ และฝึกระบายแบบลาก โดยนอนแ่งสีลงบนกระดาษ ลากจากซ้ายไปขวา หรือจากขวามาทางซ้าย หรือลากขึ้น-ลง ลากปาด-ป้าย โดยลากด้วยน้ำหนักมือที่แผ่วเบา ก่อน เมื่อควบคุมข้อมือในการปาด-ป้ายด้วยแ่งสีจนคล่องมือแล้วค่อย ๆ เพิ่มน้ำหนักมือ กดแ่งสีลงบนกระดาษโดยกดน้ำหนักเบาบ้าง แผ่วบ้าง อย่างมีทิศทางให้เต็มผิวกระดาษ และทดลองกดแ่งสีหนัก ๆ หรือระบายทับเป็นชั้นสีกระดาษ และทดลองกดแ่งสีหนัก ๆ หรือระบายทับเป็นชั้นสี เพื่อฝึกการควบคุมน้ำหนักอ่อน-แก่ของสีนั้น ๆ

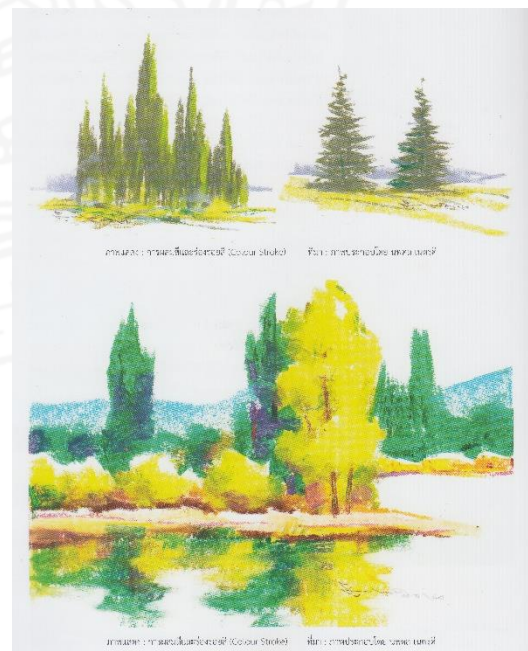
4. เทคนิคทิวทิวเกลี่ยสี

วิธีนี้ต้องระบายสี Oil Pastels ลงไปก่อน แล้วจึงใช้กระดาษทิชชูปาด ป้าย ถู เช็ด ซับ สี หรือเกลี่ยสีไล่น้ำหนักอ่อน-แก่ ให้ทั่วบริเวณตามต้องการ เทคนิคนี้นำไปใช้ในการสร้างบรรยากาศ เช่นท้องฟ้า พื้นน้ำ หรือบรรยากาศหมอกขมัวเหมือนมีหมอกลงยามเช้า สามารถระบายทับลงไปอีกหลาย ๆ ชั้นสีก็ได้ ถ้าต้องการให้สีจางลงก็ใช้ทิชชูเกลี่ยสีหรือเช็ดสีออก

5. เทคนิคการผสมสีแบบอัตร่องรอยสี

วิธีนี้จะทำได้เมื่อต้องการเน้นรูปร่าง รูปทรงของภาพ ทำให้ภาพเกิดน้ำหนักเข้ม ใช้เกลี่ยสีของแท่งสี ระบายโดยไม่ต้องเกลี่ยด้วยนิ้วมือหรือวัตถุอื่นได้เพื่อโชว์ร่องรอยของวัตถุ

6. เทคนิครอยฟูกัน

การระบายสีแบบรอยฟูกัน ใหนักไว้ในใจว่าแท่งสีที่อยู่ในมือนั้นมีลักษณะเหมือนปลายฟูกัน ระบายด้วยน้ำหนักแผ่วบ้าง หนักบ้าง ฝึกระบายสีให้ส่วนที่เป็นสันเหลี่ยมของแท่งสัมผัสกระดาษ ในพื้นที่ที่ต้องการโดย ปาด, ป้าย, ชีด, จูด, กตอัด, แต้ม หรือลากตัวดุดจประหนึ่งกับการใช้ฟูกัน วิธีนี้อาจใช้นิ้วมือกดอัดบริเวณที่ต้องการให้สี Soft หรือจางลง

7. เทคนิคการ์ดพลาสติกสร้างพื้นผิว

วิธีนี้ต้องทำพื้นโดยระบายสีแบบเต็มพื้นที่ก่อน ใ้เนื้อสี ผสมกันเข้มบ้างอ่อนบ้าง ระบายซ้อนทับหลาย ๆ ชั้นสี แล้วใช้การ์ดพลาสติก กด, ชูด, ลาก, เพื่อชูดให้เนื้อสีออกจน ได้พื้นผิวตามที่ต้องการ

8. เทคนิคใช้เกรียงสร้างร่องรอยพื้นผิว

วิธีนี้ต้องระบายสีให้เป็นน้ำหนักหรือกลุ่มสีแบบรวม ๆ ก่อน โดยให้น้ำหนักอ่อนบ้าง เข้มบ้าง ซ้อนทับหลาย ๆ ชั้นสี จนกระทั่งมีลักษณะแน่นและทึบ แล้วใช้เกรียงลากขูด ตวัด เพื่อให้เกิดร่องรอย ตามที่ต้องการ ซึ่งอาจจะลากตัวให้เป็นต้นไม้ กิ่งไม้ หรือยอดหญ้าที่ลู่ลมไปตามท้องทุ่ง

9. เทคนิคใช้กระดาษขาว

วิธีนี้จะต้องกำหนดไว้ก่อนว่าจะให้บริเวณใดของภาพเป็นสีขาวของกระดาษ เช่น บริเวณลำต้นของต้นไม้ใหญ่ จะต้องปิดทับด้วยกระดาษขาว ตามรูปร่างที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นจึงระบายสีทับจนสีเต็มพื้นที่ที่ต้องการจนภาพเกือบเสร็จสมบูรณ์ แล้วจึงลอกกระดาษขาวออก จะได้บริเวณสีขาวของกระดาษ แล้วค่อยตกแต่งภาพตามความต้องการ แต่ต้องคำนึงถึงบริเวณวัตถุใดที่ใช้กระดาษขาวปิดเพื่อกันสีไว้บริเวณวัตถุนั้น ๆ สีจะต้องเบาหรืออ่อน หรือเป็นวัตถุที่โดดเด่น

10. เทคนิคใช้กระดาษกันสีเพื่อเว้นพื้นที่

วิธีนี้คล้ายกับการใช้กระดาษขาว แต่เปลี่ยนเป็นกระดาษแทน อาจจะใช้กระดาษหนังสือพิมพ์หรือกระดาษที่ไม่ใช่แล้ว โดยฉีกกระดาษเป็นแนวรูปร่างตามที่ต้องการแล้วตรึงกระดาษทับบริเวณพื้นที่ที่ต้องการด้วย Marking Tape ก่อน แล้วระบายสีทับบนกระดาษทั้ง 2 ส่วน หลังจากนั้นจึงแกะกระดาษที่กันสีออก ก็จะได้รูปร่างตามแนวที่ฉีกกระดาษ วิธีนี้อาจใช้กันสีบริเวณพื้นที่ที่กว้างเป็นแผ่นระนาบ เช่น ภูเขา อาคารสิ่งก่อสร้าง เป็นต้น

11. เทคนิคการใช้สีน้ำมันกดอัดเนื้อสี

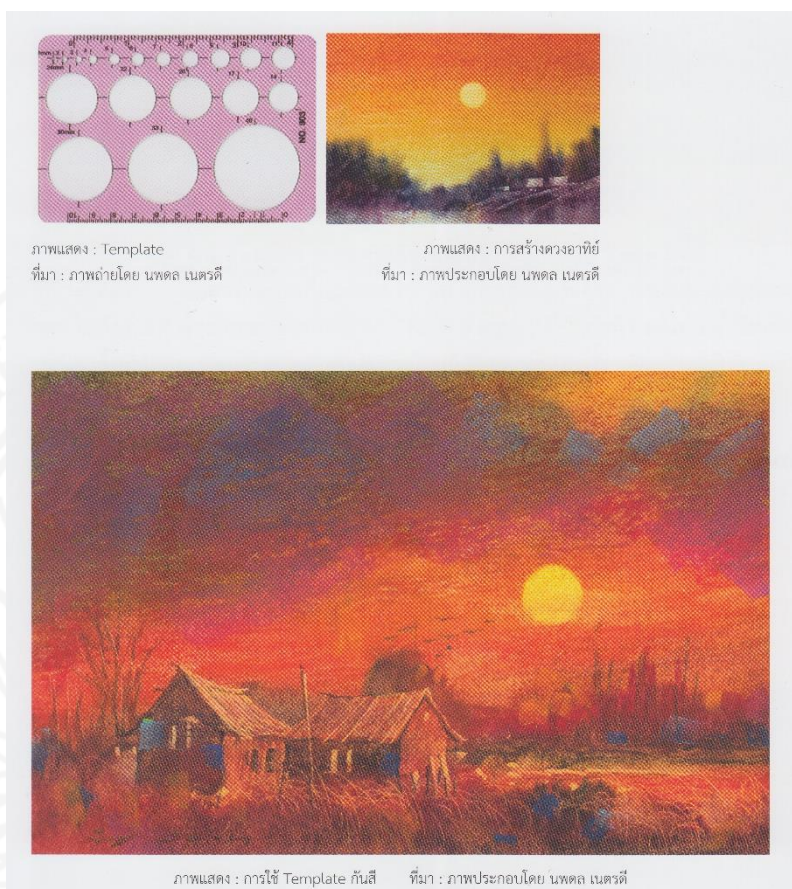
วิธีการนี้เมื่อระบายสี Oil Pastels ลงไปแล้วนั้น ก็ใช้นิ้วมือที่ถนัดกดอัดเนื้อสี โดยต้องคำนึงถึงการผสมสีแบบอ่อน-แก่ และอาจจะต้องเพิ่มน้ำหนักสีลงไปอีกก็ได้แบบเข้มบ้าง อ่อนบ้าง ให้เกิดแสงเงา ซึ่งจะช่วยให้เนื้อสีผสมผสานกันในภาพ ทำให้ภาพดูนุ่ม งาม เกิดระยะใกล้-ไกล

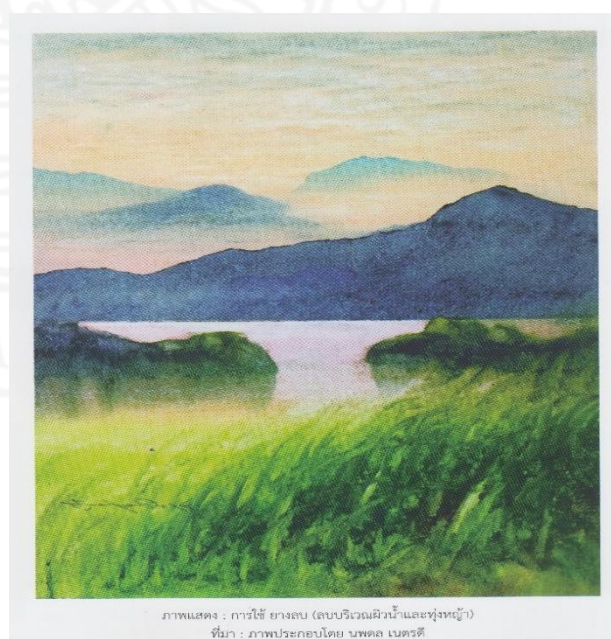
12. เทคนิคใช้ Template กันสี

การระบายวิธีนี้ ให้ใช้ปลายแท่งสี Oil Pastels ลากเส้นเหมือนการใช้ดินสอ แล้วต้องระบายให้เต็มพื้นที่เพื่อสร้างรูปร่างวงกลม ขนาดเล็กหรือใหญ่ตามต้องการ เทคนิคนี้สามารถนำไปใช้ในการสร้างภาพดวงอาทิตย์ดวงจันทร์ รวมไปถึงวัตถุที่มีรูปร่างกลมก็ได้ เช่น พระอาทิตย์ตกดิน เป็นต้น

13. เทคนิคการใช้ยางลบ

การระบายวิธีนี้ เมื่อระบายสี Oil pastels หรือเขียนภาพเสร็จแล้วนั้น หากต้องการให้วัตถุในภาพเป็นสีอ่อน ๆ หรือวัตถุนั้นโดดเด่นแสงก็ให้ลบออก แต่ข้อควรระวังต้องระบายสี Oil Pastels บาง ๆ เมื่อลบออกก็จะได้ที่วัตถุนั้น ๆ ตามต้องการ เทคนิคนี้เมื่อนำไปใช้สามารถสร้างเป็นยอดหญ้าในท้องทุ่งที่โดดเด่นหรือประกายแสงบนพื้นผิวน้ำ ฯลฯ

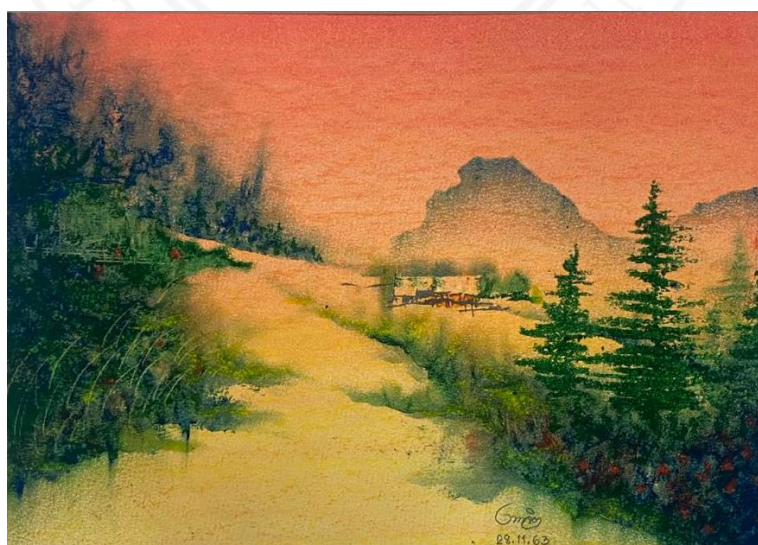
14. เทคนิคดินสอสีไม้เพื่อเน้นภาพ

การระบายโดยใช้ดินสอสีไม้มาผสมผสานนั้น สามารถประยุกต์ใช้ในเทคนิควิธีการที่ผ่าน ๆ มาแล้วได้ด้วย กล่าวคือ เมื่อจะเขียนอาคาร สิ่งก่อสร้าง หรือบริเวณส่วนที่เป็นรายละเอียดต่าง ๆ ก็สามารถใช้ดินสอสีไม้เขียนรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ลากวัดเป็นยอดหญ้า กิ่งไม้ รั้ว เสาหลักต่าง ๆ ตลอดจนสายไฟ หรือเส้นเชือกที่ระยະยง เป็นต้น

โดยสรุป

เทคนิควิธีการระบายสี Oil pastels แบบต่าง ๆ ในเวลาที่จะเขียนภาพจริงนั้น อาจต้องใช้หลาย ๆ เทคนิควิธีการมาบูรณาการผสมผสานจนเกิดเป็นภาพที่สวยงามน่าประทับใจ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับวิธีการปฏิบัติ ลักษณะเฉพาะตัวของผู้เขียนภาพนั้น ๆ อีกทั้งการรู้จักเลือกหรือทดลองใช้เทคนิควิธีการให้เป็นไปตามที่ต้องการ ก็ถือว่าเป็นการฝึกความคิดสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับการทำงานทางศิลปะเช่นกัน ซึ่งอาจจะทำให้ค้นพบเทคนิคอื่น ๆ อีกมากมาย เมื่อลงมือปฏิบัติจริง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีไม้

รายวิชาเพิ่มเติม การวาดภาพเหมือนจริง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง เวลา 1 ชั่วโมง
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครูผู้สอน งามจิต จันท์เดช

ผลการเรียนรู้

อธิบายความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีไม้ และสามารถสร้างผลงานเทคนิคสีไม้ได้อย่างเหมาะสม

สาระสำคัญ

การนำคุณค่าของเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีไม้ มาใช้ในการวาดภาพเหมือนจริงทางทัศนศิลป์ได้อย่างเหมาะสม มีความลงตัว ให้เห็นถึงมิติความงามที่มีความสมจริงในผลงานมากยิ่งขึ้น

สาระการเรียนรู้

เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีไม้ในการวาดภาพเหมือนจริงทางทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ในลักษณะต่าง ๆ ได้ (K)
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงด้วยเทคนิคการวาดภาพสีไม้บนกระดาษสีน้ำตาลกับกระดาษสีขาวได้ (K)
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้ (P)
4. มีความรับผิดชอบอดทนในงานที่ได้รับมอบหมาย (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
  - 2.1 ทักษะการวิเคราะห์

2.2 ทักษะการปฏิบัติงาน

2.3 ทักษะการนำความรู้ไปใช้

กิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนแบบ (Brain Based Learning : BBL)

ชั่วโมงที่ 6 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีไม้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเพื่อเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูผู้สอนและผู้เรียนสนทนากันเรื่อง การใช้สีชนิดต่าง ๆ โดยครูผู้สอนมุ่งเน้นไปที่ประโยชน์ของเทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ในการวาดภาพเหมือนจริง เพื่อเตรียมความพร้อมให้เข้าใจในสิ่งที่จะเรียน และสามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องที่จะเรียน
2. ครูผู้สอนและผู้เรียนสนทนากันถึงเรื่องเกี่ยวกับเทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ จะทำให้ภาพมีความน่าสนใจได้อย่างไร
3. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมงเรื่อง เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ของการวาดภาพเหมือนจริง
4. ครูผู้สอนนำภาพตัวอย่างการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้มาให้ผู้เรียนดู แล้วถามคำถามผู้เรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อกระตุ้นความคิดและความสนใจของผู้เรียน ประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้ผู้เรียนสังเกตภาพวาดสีไม้ แล้วถามว่า “นักเรียนรู้จักเทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม่ว่ามีอะไรบ้าง และเทคนิคของแต่ละประเภทนี้มีความเกี่ยวข้องกับผลงานทัศนศิลป์การวาดภาพเหมือนจริงชิ้นนี้อย่างไร” ครูผู้สอนเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ ได้แก่ การใช้เทคนิคกระดาษสีน้ำตาล โดยการนำคุณค่าของสีไม้มาระบายทับซ้อนกันจนเกิดน้ำหนักที่สวยงาม และใช้สีขาวเป็นแสงเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ มาใช้วาดภาพเหมือนจริงในงานทัศนศิลป์ ได้อย่างเหมาะสมลงตัว แสดงให้เห็นถึงมิติความงามที่สมจริงของผลงานมากยิ่งขึ้น
5. ครูผู้สอนนำภาพตัวอย่างการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้มาให้ผู้เรียนดู แล้วถามคำถามผู้เรียน ให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเอง เพื่อกระตุ้นความคิดและความสนใจของผู้เรียน ประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้ผู้เรียนสังเกตภาพวาดสีไม้ แล้วถามว่า “นักเรียนรู้จักเทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม่ว่ามีอะไรบ้าง และเทคนิคของแต่ละประเภทนี้มีความเกี่ยวข้องกับผลงานทัศนศิลป์การวาดภาพเหมือนจริงชิ้นนี้อย่างไร” ครูผู้สอนเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: เทคนิคการวาด

ภาพด้วยสีไม้ ได้แก่ การใช้เทคนิคกระดาษสีน้ำตาล โดย การนำคุณค่าของสีไม้มาระบายทับซ้อนกัน จนเกิดน้ำหนักที่สวยงาม และใช้สีขาวเป็นแสงเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ มาใช้วาดภาพเหมือนจริง ในงานทัศนศิลป์ได้อย่างเหมาะสมลงตัว แสดงให้เห็นถึงมิติความงามที่สมจริงของผลงานมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอข้อมูลความรู้ใหม่ (10 นาที)

1. ครูผู้สอนแนะนำความรู้ใหม่ โดยให้ผู้เรียนร่วมกันศึกษาการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ ให้น่าสนใจ ประโยชน์ และข้อดี ข้อเสีย ของเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีไม้ จากสื่อที่ครูผู้สอนเตรียมมา โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้อธิบายเนื้อหาสาระสำคัญให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
2. อธิบายการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ โดยครูผู้สอนนำภาพวาดสีไม้มาให้ผู้เรียนได้ศึกษา ก่อนที่จะนำไปปฏิบัติจริง
3. ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ให้มีความน่าสนใจ ได้อย่างเหมาะสม

ขั้นที่ 3 ขั้นลงมือปฏิบัติเรียนรู้ (20 นาที)

1. ครูผู้สอนให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ 4-5 คน ช่วยกันศึกษารวบรวมองค์ความรู้ เกี่ยวกับการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ได้จาก Internet หรือใบความรู้เรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ แล้วนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริง ด้วยเทคนิคการวาดภาพสีไม้บนกระดาษสีน้ำตาลกับกระดาษสีขาวลงบนกระดาษที่ได้รับจากครูผู้สอน
2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้มาสร้างผลงานการวาดภาพ ลงบนกระดาษให้สวยงาม

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปความรู้ (20 นาที)

1. ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ จากที่ได้ปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 5 ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ (5 นาที)

1. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปบูรณาการต่อยอดร่วมกับวิชาศิลปะและวิชาอื่น ๆ ได้

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. อินเทอร์เน็ต
2. ตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงเรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้

3. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงเรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ในลักษณะต่าง ๆ
4. ใบกิจกรรม
5. ใบความรู้
6. สื่อการสอน ในการมองเห็นภาพเรื่องการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ที่ชัดเจน
7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint วิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การวัดผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ในลักษณะต่าง ๆ ได้ (K)	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงด้วยเทคนิคการวาดภาพสีไม้บนกระดาษสีน้ำตาล กับกระดาษสีขาวได้ (K)	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้ (P)	ตรวจผลงาน	แบบประเมินผลงาน	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
4. มีความรับผิดชอบอดทนในงานที่ได้รับมอบหมาย (A)	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียน	ได้คะแนนระดับ 2 ขึ้นไป

การประเมินผลการเรียนรู้

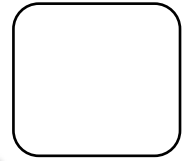
เกณฑ์	ระดับคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ในลักษณะต่าง ๆ ได้ (K)	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงด้วยเทคนิคการวาดภาพสีไม้บนกระดาษสีน้ำตาลกับกระดาษสีขาวได้ (K)	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีไม้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้ (P)	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
4. มีความรับผิดชอบอดทนในงานที่ได้รับมอบหมาย (A)	สังเกตพฤติกรรม	งานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานในเวลาที่กำหนด

เครื่องมือวัดผลด้านความรู้ (K)

แบบทดสอบด้านความรู้

ใบงานที่ 6 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีไม้

คะแนน

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนตอบคำถามโดยใช้ความรู้เรื่อง เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีไม้ ให้ถูกต้อง

1. ให้ผู้เรียนเขียนอธิบายเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีไม้ ของการวาดภาพเหมือนจริงให้มีความน่าสนใจ

.....

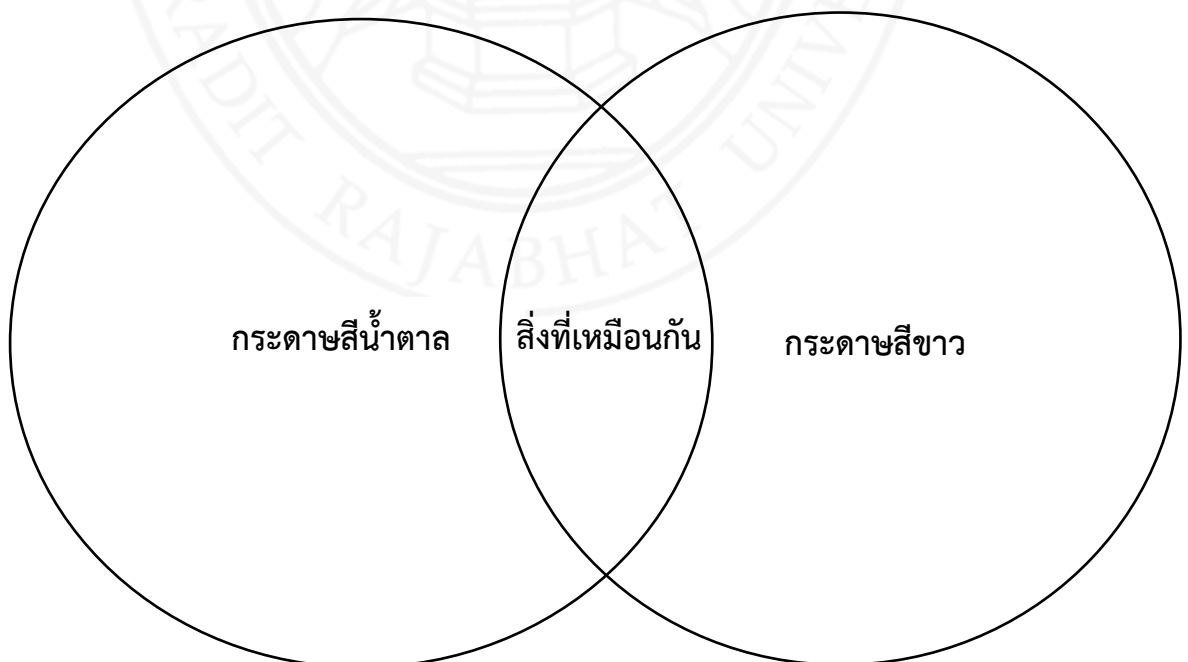
.....

.....

.....

.....

2. ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงด้วยเทคนิคการวาดภาพสีไม้ บนกระดาษสีน้ำตาลกับกระดาษสีขาว พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

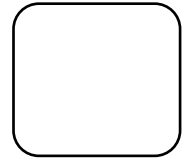

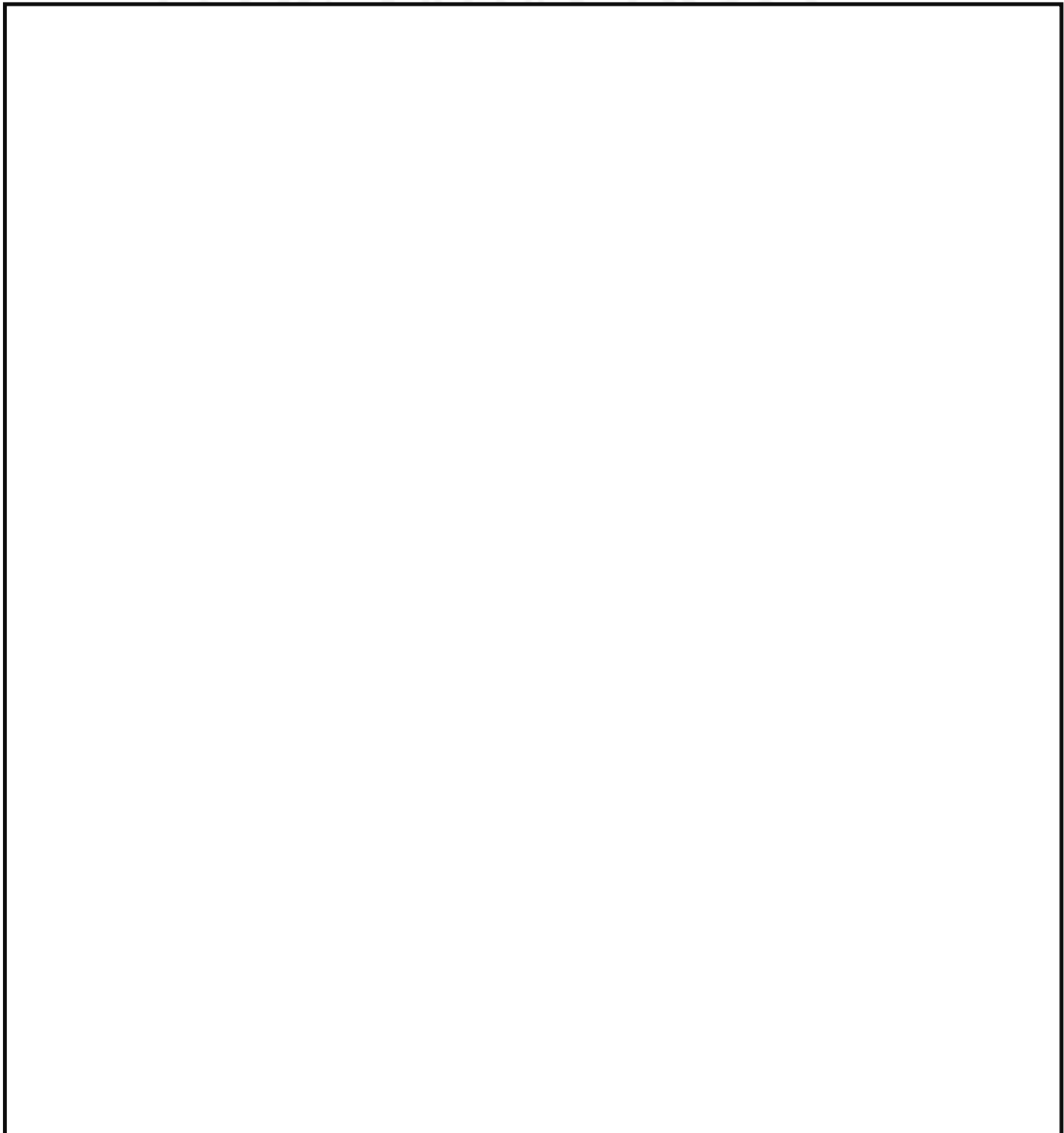
เครื่องมือวัดด้านทักษะ (P)

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนสร้างผลงาน โดยใช้เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีไม้ พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน
ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อผลงาน.....

คะแนน

ใบความรู้ที่ 6

หน่วยที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีไม้ (1 ชั่วโมง)

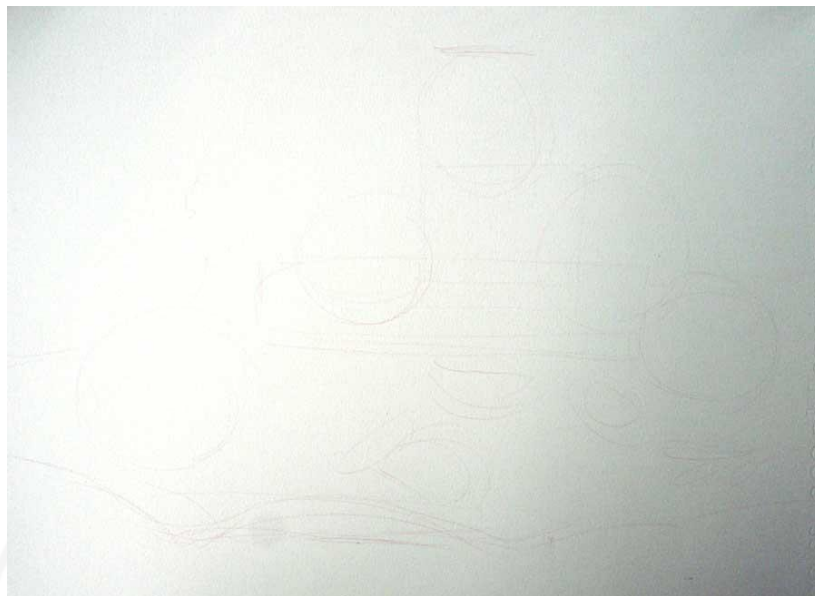
เทคนิคการระบายสีด้วยสีไม้

การวาดรูปด้วยสีไม้หรือดินสอสี สีอใกล้ตัวที่เรามองข้าม ทุกอย่างอยู่ที่การฝึกฝน ดินสอเพียงหนึ่งแท่งก็สามารถทำให้ภาพสวยงามอย่างไม่น่าเชื่อ การเริ่มต้นมาใช้ดินสอสีก็นับว่าน่าสนใจ ข้อดีคือเราสามารถแก้ปัญหาได้ง่ายกว่าการใช้สีที่เป็นลักษณะของเหลว สีแทบทุกชนิดมีให้เราเลือก โดยที่ไม่ต้องผสมมากมายและไม่หลงโทนสี ข้อเสียน่าจะเป็น หากเราเขียนหนา ทับมากเกินไปสีจะจับตัวเป็นไข ทำให้ลงทับไม่ได้

ภาพที่เรานำมาเป็นแบบวาดในวันนี้จัดหุ่นให้มีความหลากหลายของรูปทรง สี และพื้นผิว มาวาดลงบนกระดาษร้อยปอนด์เรียบ สีที่ใช้คือ Faber Castell

หลังจากเตรียมอุปกรณ์เรียบร้อยแล้ว ก็เริ่มขั้นตอนแรก คือเราจะวางตำแหน่งของรูปก่อน เช่น เราจะกำหนดให้มีความสูงเท่าไร กว้างเท่าไร เพื่อให้เวลาร่างลงไปจะได้ไม่เกินหน้ากระดาษ หรือเล็กเกินไป จนดูไม่เหมาะสม จากนั้นวางตำแหน่งต่าง ๆ ของวัตถุ โดยไม่ต้องสนใจรายละเอียด แต่มองให้เป็นรูปทรงง่าย ๆ เช่น สีเหลี่ยม สามเหลี่ยม วงกลม วงรี ขั้นตอนนี้ใช้สีไม้สีม่วงในการร่างภาพ ถ้าใช้ดินสอดำจะสกปรก โดยร่างเบา ๆ แค่มองเห็น

เริ่มใส่รายละเอียดภาพวาดในขั้นต่อไป

เก็บรายละเอียดภาพวาดอีกรอบ

เริ่มลงสีดินสอ สีอาจจะให้ได้ไม่ทุกเฉดสีแต่เราสามารถผสมได้โดยการลงผสมกันทับไปทับมา แต่อย่ามากเกินไป มันจะเป็นไข อันนี้ต้องลองดูว่าแคไหน ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับยี่ห้อของดินสอสี บางยี่ห้อลงไปไม่ค่อยมีเนื้อสี บางยี่ห้อถ้าเป็นสีไม้แบบระบายน้ำอาจไม่เหมาะที่จะทับหลายชั้น เพราะจะจับตัวเป็นสะเก็ดและลงทับมากไม่ได้ เริ่มที่ลงสีภาพรวมก่อน ลงเพื่อให้เห็นโทนสีโดยรวมโดยไม่ต้องสนใจรายละเอียดมากนัก

ลงโดยรวมแล้ว ชั้นที่สอง ก็เก็บรายละเอียดมากขึ้น สีที่ลงในวัตถุแต่ละอย่างจะผสมหลาย ๆ สีเข้าไป โดยเปรียบเทียบสีกับต้นแบบอยู่เรื่อย ๆ ระบายทับไปทับมา อย่าลืมมองแสงเงาประกอบ พยายามจัดแสงให้มองง่ายที่สุด ทุกอย่างจะเกิดมิติก็ด้วยน้ำหนักและแสงเงา

ถึงขั้นตอนนี้ก็รองพื้นเสร็จ อาจจะมีความรู้สึกว่าช้า กว่าจะระบายได้เต็มพื้นที่ แต่จะเร็วกว่า สีชนิดที่เป็นของเหลว เพราะเราสามารถหยิบสีโทนต่าง ๆ มาใช้ได้ทันที โดยที่ไม่ต้องมาผสมใหม่ การใช้สีไม่เหมือนกับการวาดเส้นด้วยดินสอ ตรงไหนน้ำหนักเข้มก็กดหนักหน่อย ตรงไหนน้ำหนักเบา ก็ลงแผ่ว ๆ หากกดเต็มที่แล้วยังไม่ได้น้ำหนักที่ต้องการ ค่อยเปลี่ยนสีให้เข้มขึ้น

เก็บรายละเอียด เริ่มจากพื้นสีเขียว สังเกตว่าไม่ได้มีเพียงสีเขียวอ่อน กลางเข้มเท่านั้น แต่ยังมีสีน้ำตาลแดงเข้ามาเบรก จะทำให้เขียวไม่จืดเกินไป และยังทำให้สีโดยรวมกลมกลืนกันด้วย

เสร็จเรียบร้อย งานสีขาว สังกะสี เลือกใช้สีเทาอมม่วง ส่วนของเงาตกทอดของวัตถุอื่น ๆ จะใช้น้ำเงินเข้ม+น้ำตาล ในภาพนี้ไม่ได้ใช้สีดำเลย สีอาจจะไม่ได้ตามต้นแบบ ก็ใช้ผสมกันไปมา หากวัตถุเป็นสีโทนร้อนมักเลือกใช้สีโทนเย็นมาเบรกในส่วนเงาเช่นเดียวกัน หากเป็นสีโทนร้อนก็เอาโทนเย็นมาเบรก

สำหรับการวาดภาพสีไม้ ใช้อุปกรณ์น้อย ทำงานได้สะดวกทุกที่ทุกเวลา เวลาลงสีผิด พอจะลบออกได้บ้างแต่ไม่สะอาด เหมาะสำหรับมือใหม่ที่ยังน้ำหนักมือไม่มั่นคง การมองแสงเงายังไม่เก่ง และยังได้ฝึกผสมสีเบื้องต้น

โดยสรุป

เทคนิควิธีการระบายสีดินสอแบบต่าง ๆ ในเวลาที่จะเขียนภาพจริงนั้น อาจต้องใช้หลาย ๆ เทคนิควิธีการมาบูรณาการผสมผสาน จนเกิดเป็นภาพที่สวยงามน่าประทับใจ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับวิธีการปฏิบัติลักษณะเฉพาะตัวของผู้เขียนภาพนั้น ๆ อีกทั้งการรู้จักเลือกหรือทดลองใช้เทคนิควิธีการให้เป็นไปตามที่ต้องการ ก็ถือว่าเป็นการฝึกความคิดสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับการทำงานทางศิลปะเช่นกัน ซึ่งอาจจะทำให้ค้นพบเทคนิคอื่น ๆ อีกมากมาย เมื่อลงมือปฏิบัติจริง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีน้ำ

รายวิชาเพิ่มเติม การวาดภาพเหมือนจริง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง เวลา 1 ชั่วโมง
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครูผู้สอน งามจิต จันทร์เดช

ผลการเรียนรู้

อธิบายความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีน้ำ และสามารถสร้างผลงานได้อย่างเหมาะสม

สาระสำคัญ

การนำคุณค่าของเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีน้ำ มาใช้ในการวาดภาพเหมือนจริงทางทัศนศิลป์ได้อย่างเหมาะสม มีความลงตัว ให้เห็นถึงมิติความงามที่มีความสมจริงในผลงานมากยิ่งขึ้น

สาระการเรียนรู้

เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีน้ำ ในการวาดภาพเหมือนจริงทางทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำในลักษณะต่าง ๆ ได้ (K)
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงเทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำ เปียกบนแห้งกับเปียกบนเปียกได้ (K)
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำ วิธีการต่าง ๆ ได้ (P)
4. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
  - 2.1 ทักษะการวิเคราะห์

2.2 ทักษะการปฏิบัติงาน

2.3 ทักษะการนำความรู้ไปใช้

กิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนแบบ (Brain Based Learning : BBL)

ชั่วโมงที่ 7 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีน้ำ

ขั้นที่ 1 ขี่นำเพื่อเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูผู้สอนและผู้เรียนสนทนากันเรื่อง การใช้สีชนิดต่าง ๆ โดยครูผู้สอนมุ่งเน้นไปที่ประโยชน์ของเทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำในการวาดภาพเหมือนจริง เพื่อเตรียมความพร้อมให้เข้าใจในสิ่งที่จะเรียน และสามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องที่จะเรียน
2. ครูผู้สอนและผู้เรียนสนทนากันถึงเรื่องเกี่ยวกับเทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำ จะทำให้ภาพมีความน่าสนใจได้อย่างไร
3. แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมงเรื่อง เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำของการวาดภาพเหมือนจริง
4. ครูผู้สอนนำภาพตัวอย่างการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำมาให้ผู้เรียนดู แล้วถามคำถามผู้เรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเองเพื่อกระตุ้นความคิดและความสนใจของผู้เรียน ประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้ผู้เรียนสังเกตภาพวาดด้วยสีน้ำ แล้วถามว่า “นักเรียนทราบหรือไม่ว่าภาพที่นักเรียนเห็นเป็นภาพวาดโดยใช้เทคนิคสีอะไร เพราะเหตุใด” ครูผู้สอนเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: ผลงานใช้เทคนิคสีน้ำ ระบายแบบเปียกบนแห้ง เพราะสังเกตได้จากลักษณะของสีที่มีความเปียกชุ่มผสมกับสีแห้งทับซ้อนกันทั่วทั้งภาพจนเกิดคุณค่าความงามของภาพอย่างลงตัว)

ขั้นที่ 2 ขี่นำเสนอข้อมูลความรู้ใหม่ (10 นาที)

1. ครูผู้สอนแนะนำความรู้ใหม่ โดยให้ผู้เรียนร่วมกันศึกษาการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำที่น่าสนใจ ประโยชน์ และข้อดี ข้อเสีย ของเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีน้ำ จากสื่อที่ครูผู้สอนเตรียมมา โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้อธิบายเนื้อหาสาระสำคัญให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
2. อธิบายการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำ โดยครูผู้สอนนำภาพวาดสีน้ำมาให้ผู้เรียนได้ศึกษา ก่อนที่จะนำไปปฏิบัติจริง
3. ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำให้มี

ความน่าสนใจได้อย่างเหมาะสม

ขั้นที่ 3 ชั้นลงมือปฏิบัติเรียนรู้ (20 นาที)

1. ครูผู้สอนให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน ช่วยกันศึกษารวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำได้จาก Internet หรือใบความรู้เรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำ แล้วนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริง เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำ เปียกบนแห้งกับเปียกบนเปียก ลงบนกระดาษที่ได้รับจากครูผู้สอน
2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำมาสร้างผลงานการวาดภาพ ลงบนกระดาษ 100 ปอนด์ ขนาด A4 ให้สวยงาม

ขั้นที่ 4 ชั้นสรุปความรู้ (20 นาที)

1. ครูผู้สอนให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน ช่วยกันศึกษารวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำได้จาก Internet หรือใบความรู้เรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำ แล้วนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริง เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำ เปียกบนแห้งกับเปียกบนเปียก ลงบนกระดาษที่ได้รับจากครูผู้สอน
2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำมาสร้างผลงานการวาดภาพ ลงบนกระดาษ 100 ปอนด์ ขนาด A4 ให้สวยงาม

ขั้นที่ 5 ชั้นประยุกต์ใช้ความรู้ (5 นาที)

1. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปบูรณาการต่อยอดร่วมกับวิชาศิลปะและวิชาอื่น ๆ ได้

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. อินเทอร์เน็ต
2. ตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงเรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำ
3. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงเรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำในลักษณะต่าง ๆ
4. ใบกิจกรรม
5. ใบความรู้
6. สื่อการสอน ในการมองเห็นภาพเรื่องการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำที่ชัดเจน
7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint วิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3

การวัดผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำในลักษณะต่าง ๆ ได้ (K)	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงเทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำ เปียกบนแห้งกับเปียกบนเปียกได้ (K)	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำวิธีการต่าง ๆ ได้ (P)	ตรวจผลงาน	แบบประเมินผลงาน	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
4. มีความรับผิดชอบอดทนต่องานที่ได้รับมอบหมาย (A)	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียน	ได้คะแนนระดับ 2 ขึ้นไป

การประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำในลักษณะต่าง ๆ ได้ (K)	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงเทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำ เปียกบนแห้งกับเปียกบนเปียกได้ (K)	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำวิธีการต่าง ๆ ได้ (P)	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
4. มีความรับผิดชอบอดทนต่องานที่ได้รับมอบหมาย (A)	สังเกตพฤติกรรม	ทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานในเวลาที่กำหนด

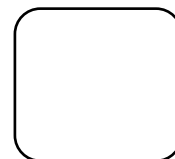

เครื่องมือวัดผลด้านความรู้ (K)

แบบทดสอบด้านความรู้

ใบงานที่ 7 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีน้ำ

คะแนน

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนตอบคำถามโดยใช้ความรู้ เรื่อง เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีน้ำให้ถูกต้อง

1. ให้ผู้เรียนเขียนอธิบายเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีน้ำ ของการวาดภาพเหมือนจริงให้มีความน่าสนใจ

.....

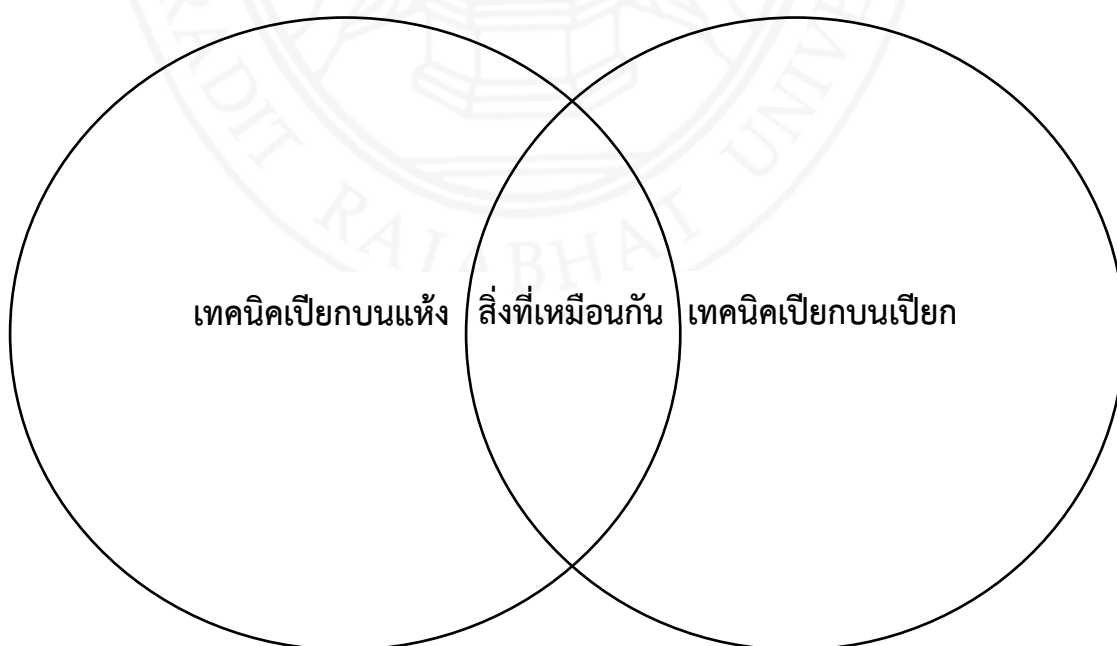
.....

.....

.....

.....

2. ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงเทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำเปียกบนแห้งกับเปียกบนเปียก พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

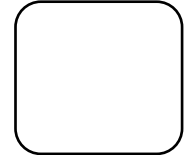

เครื่องมือวัดด้านทักษะ (P)

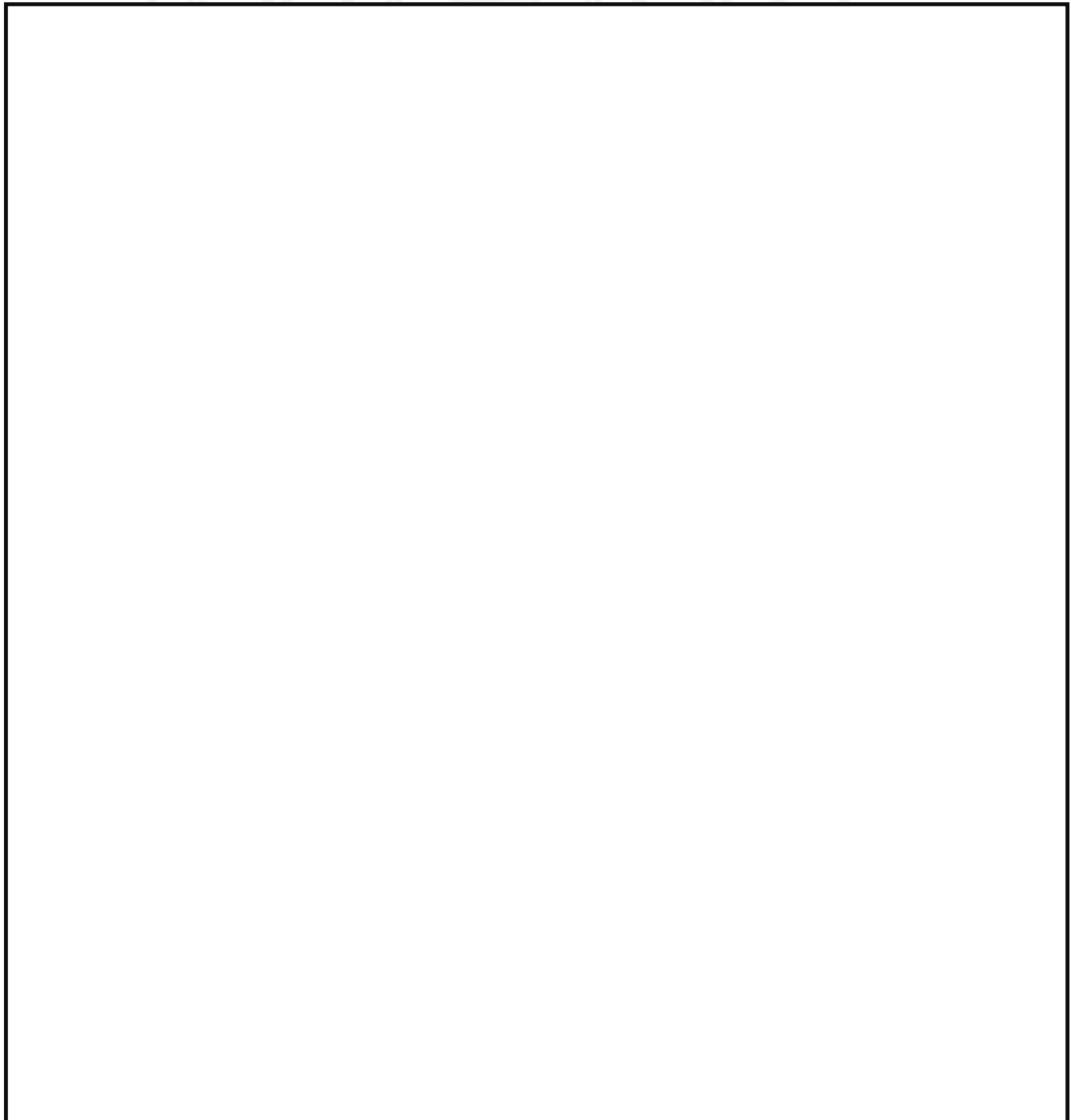
คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนสร้างผลงานภาพเหมือนจริง โดยใช้เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีน้ำ
พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อผลงาน.....

คะแนน

ใบความรู้ที่ 7

หน่วยที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีน้ำ (1 ชั่วโมง)

สีน้ำ (Water Color)

สีน้ำ หรือ Watercolor มีลักษณะเนื้อสีบรรจุในหลอดขายแยกเป็นสี ๆ และมีหลายสีหลากหลายให้เลือกตามต้องการ วิธีใช้มักจะบีบใส่จานสี ใช้น้ำเป็นตัวทำละลาย โดยเนื้อสีจะใสเหมือนฟิล์มเมื่อระบายลงกระดาษ สามารถใช้ร่วมกับสีหมึก สีอะคริลิก สีเมจิกและดินสอได้ดี

เทคนิคการระบายสีน้ำที่ใช้ในการสร้างภาพ

1. การระบายเรียบ (Wash)

วางกระดาษรองเขียนให้ทำมุมกับพื้น 15 องศา แล้วใช้ฟู่กันจุ่มสีที่ต้องการระบายผสมกับน้ำ กะให้พอดีกับบริเวณที่ต้องการระบาย พยายามผสมสีให้เข้ากับน้ำแล้วจึงระบายบนพื้นที่นั้น ๆ ขณะระบายให้ระบายช้า ๆ ความเร็วคงที่โดยเริ่มจากทางด้านซ้ายมือมาทางขวามือคล้ายกับการเขียนหนังสือ และระบายตามแนวนอน โดยให้มีคราบน้ำกองอยู่บนกระดาษมาก ๆ เพื่อที่จะระบายต่อไปได้สะดวกและต่อเนื่อง

2. การระบายเป็นน้ำหนักร่อน – แก่ (Graded Wash)

วางกระดาษรองเขียนให้ทำมุมกับพื้น 15 องศา สีที่ใช้ผสมน้ำควรให้เข้มข้นกว่าปกติ แต่ไม่ถึงขนาดชั้นหนาจนทึบตัน (Opaque) ระบายเรียบธรรมดา เสร็จแล้วนำพู่กันไปล้างน้ำให้สะอาด จากนั้นนำพู่กันจุ่มน้ำสะอาดมาระบายได้คราบ โดยระบายไปเรื่อย ๆ จนสีเดิมค่อย ๆ จางลงตามลำดับ

ขั้นเทคนิคนี้จะนำไปใช้ในการระบายให้เกิดความลึก ความกลม ให้ได้แสงกับเงาที่กลมกลืนกัน หรืออะไร ๆ ที่เกิดจากแกมมาหาอ่อน หรืออ่อนมาหาแก่ แสงมาหาเงา หรือเงามาหาแสง หรือเบามาหาเข้ม ทั้งหมดนี้คือกลุ่มคำที่แสดงความรู้สึกของความกลม และความลึกตื้น ความใกล้ไกลทั้งนั้น อันเกิดจากการใช้เทคนิคการระบายน้ำหนักร่อน – แก่ทั้งสิ้น

ภาพแสดง : การระบายน้ำหนัก อ่อน-แก่

3. การระบายแบบเปียกบนเปียก (Wet Into Wet)

ก่อนอื่นควรรู้ว่าเปียกบนเปียก หมายถึงอะไร สีเปียกหรือกระดาษเปียก สีเปียก หรือสีที่ผสมน้ำแล้ว รวมแล้วคือ สีเปียกระบายลงบนกระดาษเปียกนั่นเอง จะทำให้เกิดผลต่อการซึม หรือรุกรานเข้าหากัน (Advance) อันนี้คือคุณสมบัติของการระบายเปียกบนเปียก เมื่อกระดาษเปียก สีที่ระบายลงไปทีหลังจะต้องค่อนข้างเข้มข้นกว่าเดิม ผู้ระบายควรรู้ว่าเปียกชุ่มชื้นเป็นอย่างไร สิ่งนี้แหละที่เรียกว่าการควบคุม ควรทดลองดูเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ แล้วจะรู้เอง

ภาพแสดง : การระบายแบบเปียกบนเปียก

เทคนิคของการระบายแบบเปียกบนที่สำคัญมี 2 ประการ

การหยอดสี (Mingling)

วางกระดาษราบเอาไว้แล้วระบายด้วยสีใดสีหนึ่ง เพื่อให้กระดาษเปียก หลังจากกระดาษเปียกแล้วจึงใช้สีต่าง ๆ ที่เตรียมไว้แตะลงไปหรือระบายเบา ๆ ลงไป ในขณะที่สีต่าง ๆ ผสมผสานกันเอง (อาจยกกระดาษช่วยเพื่อการผสมสีจะได้สีสวย ๆ และสะอาดไม่บอบช้ำหรือเป็นโคลน)

ภาพแสดง : การหยอดสี

การหยดสี (Dropping)

เช่นเดียวกันคือทำให้กระดาษเปียกแต่ไม่เหมือนกันตรงที่ใช้น้ำระบายบนกระดาษก่อนแล้วจึงตามด้วยสีเหมือนข้อแรก

ข้อสังเกต เมื่อกระดาษเปียกชุ่มใช้สีค่อนข้างข้น ควรรู้ว่าเปียก ชุ่มชื้น และเป็นอย่างไ... สิ่งนี้ที่เรียกว่าการควบคุมทดลองดูแล้วจะรู้

ภาพแสดง : การหยดสี

4. การระบายเคลือบ

การระบายเคลือบ วิธีปฏิบัติคือ เมื่อสีชุดแรกแห้งสนิทจึงใช้สีเดิม หรือสีใหม่ก็ได้ แต่เข้มกว่ามาระบายทับให้ได้รูปร่าง อย่างที่ต้องการแล้วปล่อยให้แห้ง เทคนิคนี้สำคัญมากเพราะว่าจะทำได้ต่อเมื่อสีเดิมแห้งสนิท ประโยชน์หรือสิ่งที่ได้รับ คือ

1. จะได้รูปร่าง (Shape)
2. เพื่อคุมบรรยากาศของสีไม่ให้โดดปูดปรี๊ดออกมา
3. ระบายเพื่อให้เกิดเป็นเงา
4. เพื่อให้เกิดความลึกหรือผลึกให้เกิดระยะ
5. เพื่อให้เกิดความกลมหรือเหลี่ยม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์

รายวิชาเพิ่มเติม การวาดภาพเหมือนจริง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง เวลา 1 ชั่วโมง
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครูผู้สอน งามจิต จันทร์เดช

ผลการเรียนรู้

อธิบายความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ และสามารถใช้เทคนิคสีโปสเตอร์สร้างผลงานได้อย่างเหมาะสม

สาระสำคัญ

การนำคุณค่าของเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ มาใช้ในการวาดภาพเหมือนจริงทางทัศนศิลป์ได้อย่างเหมาะสม มีความลงตัวให้เห็นถึงมิติความงามที่มีความสมจริงในผลงานมากยิ่งขึ้น

สาระการเรียนรู้

เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ในการวาดภาพเหมือนจริงทางทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ในลักษณะต่าง ๆ ได้ (K)
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงเทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ การระบายจากสีแก่ไปหาสีอ่อนกับการระบายจากสีอ่อนไปหาสีแก่ได้ (K)
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์วิธีการต่าง ๆ ในการวาดภาพเหมือนจริงได้ (P)
4. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด

- 2.1 ทักษะการวิเคราะห์
- 2.2 ทักษะการปฏิบัติงาน
- 2.3 ทักษะการนำความรู้ไปใช้

กิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนแบบ (Brain Based Learning : BBL)

ชั่วโมงที่ 8 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเพื่อเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูผู้สอนและผู้เรียนสนทนากันเรื่อง การใช้สีชนิดต่าง ๆ โดยครูผู้สอนมุ่งเน้นไปที่ประโยชน์ของเทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ในการวาดภาพเหมือนจริง เพื่อเตรียมความพร้อมให้เข้าใจในสิ่งที่จะเรียน และสามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องที่จะเรียน
2. ครูผู้สอนและผู้เรียนสนทนากันถึงเรื่องเกี่ยวกับเทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ จะทำให้ภาพมีความน่าสนใจได้อย่างไร
3. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมง เรื่อง เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ ของการวาดภาพเหมือนจริง
4. ครูผู้สอนนำภาพตัวอย่างการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ มาให้ผู้เรียนดู แล้วถามคำถามผู้เรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเองเพื่อกระตุ้นความคิดและความสนใจของผู้เรียน ประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้ผู้เรียนสังเกตภาพวาดด้วยสีโปสเตอร์ แล้วถามว่า “นักเรียนทราบหรือไม่ว่าภาพที่นักเรียนเห็นเป็นภาพวาดโดยใช้เทคนิคสีอะไร เพราะเหตุใด” ครูผู้สอนเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: ผลงานใช้เทคนิคสีโปสเตอร์ การระบายจากสีแก่ไปสีอ่อน เพราะสังเกตได้จากลักษณะของสีที่มีความไล่สีทับซ้อนกันโดยทั่วทั้งภาพจนเกิดคุณค่าความงามของภาพอย่างสมจริงและลงตัว)

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอข้อมูลความรู้ใหม่ (10 นาที)

1. ครูผู้สอนแนะนำความรู้ใหม่ โดยให้ผู้เรียนร่วมกันศึกษาการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ที่น่าสนใจ ประโยชน์ และข้อดี ข้อเสีย ของเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ จากสื่อที่ครูผู้สอนเตรียมมา โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้อธิบายเนื้อหาสาระสำคัญให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

2. อธิบายการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ โดยครูผู้สอนนำภาพวาดสีโปสเตอร์มาให้ผู้เรียนได้ศึกษา ก่อนที่จะนำไปปฏิบัติจริง
3. ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ ให้มีความน่าสนใจได้อย่างเหมาะสม

ขั้นที่ 3 ขั้นลงมือปฏิบัติเรียนรู้ (30 นาที)

1. ครูผู้สอนให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน ช่วยกันศึกษารวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ได้จาก Internet หรือใบความรู้เรื่องการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ แล้วนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริง เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ การระบายจากสีแก่ไปหาสีอ่อนกับการระบายจากสีอ่อนไปหาสีแก่ ลงบนกระดาษที่ได้รับจากครูผู้สอน
2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์มาสร้างผลงานการวาดภาพ ลงบนกระดาษ 100 ปอนด์ ขนาด A4 ให้สวยงาม

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปความรู้ (10 นาที)

1. ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ จากที่ได้เรียนรู้และปฏิบัติจริง

ขั้นที่ 5 ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ (5 นาที)

1. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปบูรณาการต่อยอดร่วมกับวิชาศิลปะและวิชาอื่น ๆ ได้

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. อินเทอร์เน็ต
2. ตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงเรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์
3. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงเรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ในลักษณะต่าง ๆ
4. ใบกิจกรรม
5. ใบความรู้
6. สื่อการสอน ในการมองเห็นภาพเรื่องการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ที่ชัดเจน
7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint วิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3

การวัดผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ในลักษณะต่าง ๆ ได้ (K)	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงเทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ การระบายจากสีแก็ปหาสีอ่อนกับการระบายจากสีอ่อนไปหาสีแก็ปได้ (K)	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์วิธีการต่าง ๆ ในการวาดภาพเหมือนจริงได้ (P)	ตรวจผลงาน	แบบประเมินผลงาน	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
4. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย (A)	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียน	ได้คะแนนระดับ 2 ขึ้นไป

การประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ในลักษณะต่าง ๆ ได้ (K)	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงเทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ การระบายจากสีแก็ปหาสีอ่อนกับการระบายจากสีอ่อนไปหาสีแก็ป	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
การระบายจากสีอ่อนไปหาสีแก่ได้ (K)		
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์วิธีการต่าง ๆ ในการวาดภาพเหมือนจริงได้ (P)	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
4. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย (A)	สังเกตพฤติกรรม	ทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานในเวลาที่กำหนด

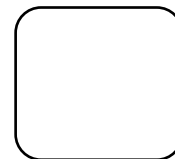

เครื่องมือวัดผลด้านความรู้ (K)

แบบทดสอบด้านความรู้

ใบงานที่ 8 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์

คะแนน

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนตอบคำถามโดยใช้ความรู้ เรื่อง เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ให้ถูกต้อง

1. ให้ผู้เรียนเขียนอธิบายเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ ของการวาดภาพเหมือนจริง

ให้มีความน่าสนใจ

.....

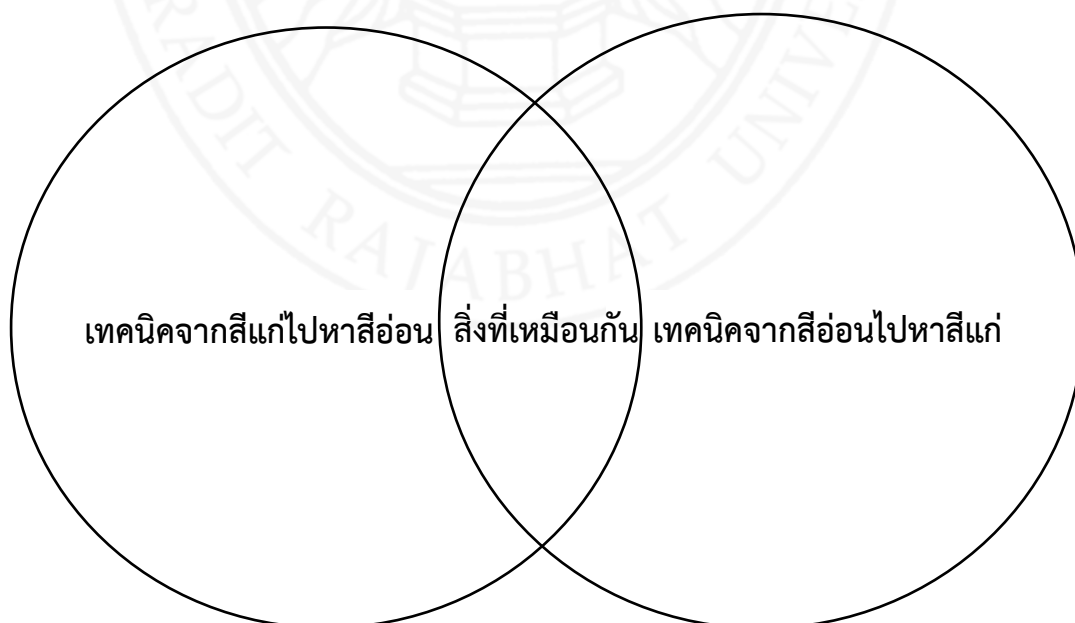
.....

.....

.....

.....

2. ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงเทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ การระบายจากสีแก่ไปหาสีอ่อนกับการระบายจากสีอ่อนไปหาสีแก่ พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

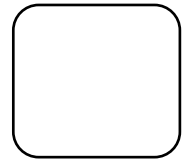

เครื่องมือวัดด้านทักษะ (P)

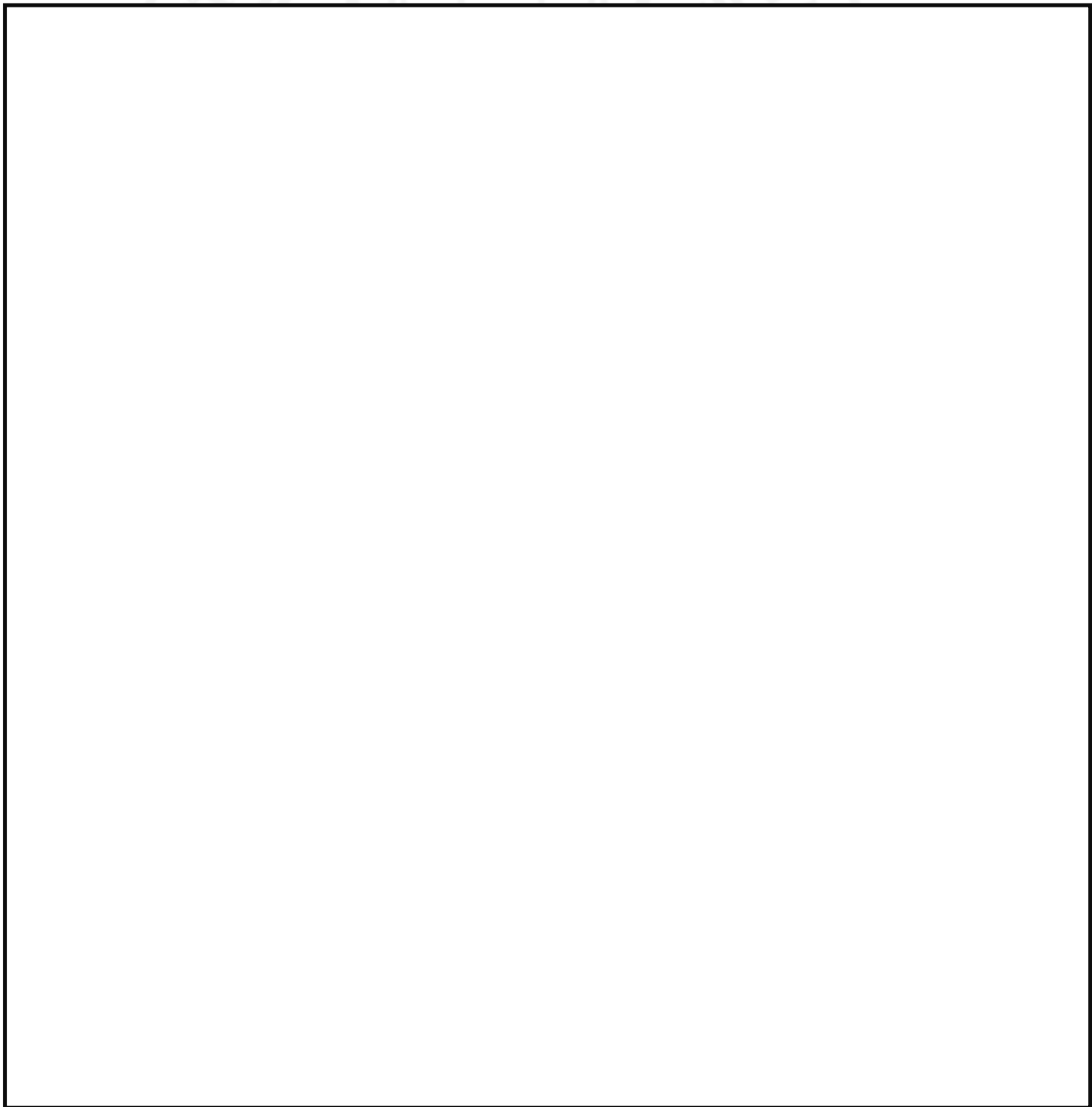
คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนสร้างผลงานภาพเหมือนจริง โดยใช้เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์
พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อผลงาน.....

คะแนน

ใบความรู้ที่ 8

หน่วยที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ (1 ชั่วโมง)

สีโปสเตอร์ เป็นสีที่เรารู้จักมานานแล้วเช่นกัน เพราะเรามักจะใช้สีชนิดนี้ในการทำงานฝีมือต่าง ๆ แต่มักจะใช้เพียงไม่กี่สี เช่น แดง เหลือง น้ำเงิน ขาว ดำ จากนั้นก็นำมาผสมกันเอาเอง ความจริงสีโปสเตอร์มีสีให้เลือกมากมาย แต่ร้านเครื่องเขียนเล็ก ๆ แถวบ้านโรงเรียนมักจะมีขายไม่กี่สี เพราะลูกค้าที่มาซื้อสีเหล่านี้ก็เพียงเพื่อนำไปใช้เล็ก ๆ น้อย ๆ เท่านั้น จึงขอแนะนำให้ไปซื้อสีเหล่านี้ตามร้านเครื่องเขียนใหญ่ ๆ หรือแผนกเครื่องเขียนในห้างสรรพสินค้า จะมีจำนวนและมีสีที่สวยงามให้เลือกตามต้องการ

สีโปสเตอร์ (Poster Color)

เป็นสีน้ำชนิดหนึ่งเนื่องจากมีน้ำเป็นส่วนผสม นิยมบรรจุขวด มีเนื้อสีข้นค่อนข้างหยาบ และมีคุณสมบัติทึบแสง เพราะเติมแป้งหรือเนื้อสีขาวลงไป เรียกว่า “สีแป้ง”

สีโปสเตอร์ นอกจากการใช้พู่กันเกลี่ยสีซ้ำที่ได้แล้ว ยังนิยมผสมกับสีขาวเมื่อต้องการให้สีอ่อนลงเล็กน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับปริมาณสีขาวที่ผสมลงไป และเมื่อต้องการให้ความชัดของสีหม่นลงหรือเมื่อต้องการให้สีนั้นมีดเข้มขึ้น ก็ให้ผสมด้วยสีดำตามปริมาณเล็กน้อยตามที่ต้องการ

วิธีการระบายให้สีผสมผสานกลมกลืนกัน

1. การระบายจากสีแก่ไปหาสีอ่อน เป็นการระบายสีโดยคำนึงถึงเงาเข้มของภาพก่อน แล้วค่อยลดน้ำหนักให้อ่อนจางลงด้วยการผสมสีขาวหรือสีใกล้เคียงกันในวงจรสีที่มีน้ำหนักอ่อนลงตามลำดับ มาผสมเพิ่มเข้าไปทีละน้อยในลักษณะของการไล่น้ำหนักสี เพื่อให้ภาพสว่างกลมกลืนกัน
2. การระบายจากสีอ่อนไปหาสีแก่ เป็นการระบายสีโดยคำนึงถึงส่วนสว่างหรือส่วนที่ได้รับแสงก่อน แล้วจึงค่อย ๆ เพิ่มน้ำหนักให้เข้มข้นทีละน้อยด้วยการผสมสีดำหรือสีตรงกันข้ามหรือสีใกล้เคียงกันในวงจรสีที่มีน้ำหนักเข้มข้นตามลำดับในลักษณะของการไล่น้ำหนักสี เพื่อให้เกิดการประสานกลมกลืนกัน

อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการใช้คู่กับสีโปสเตอร์

1. จานสี ให้เลือกจานสีขาว เนื่องจากจะทำให้การผสมสีของเราไม่ผิดเพี้ยนไปจากที่ต้องการ
2. พู่กัน มือใหม่แนะนำให้ใช้พู่กันหัวกลม ส่วนเรื่องขนาดของพู่กันขึ้นอยู่กับสเกลงานวาดที่เราต้องการ
3. กระดาษ ควรเป็นกระดาษผิวหยาบ เพราะมีคุณสมบัติอุ้มน้ำ ทนทาน เนื้อกระดาษเหนียวไม่เปื่อย
4. สี ควรดูบริเวณกันขวดว่าสีภายในมีลักษณะแห้งแตกหรือไม่ หากเนื้อสีแห้งอาจเป็นเพราะผสมแฉะมากเกินไป ทำให้เนื้อสีที่ระบายออกมาไม่สวย ***การเก็บรักษาสีหลังการใช้งาน ควรปิดฝาให้แน่นหนาเพื่อป้องกันไม่ให้อากาศเข้า

Tips ในการใช้สีโปสเตอร์

1. เมื่อซื้อสีโปสเตอร์มาใหม่ ให้เปิดขวดใช้ไม้กวนสีในขวดให้ทั่วจนสีเป็นเนื้อเดียวกัน
2. การใช้ฟองน้ำแทนพู่กัน บีบฟองน้ำให้แน่นเล็กน้อยตามที่ต้องการ นำไปแตะซ้ำ ๆ กัน
บนภาพตามแสงเงาจะได้ภาพที่สวยงามไม่แพ้พู่กันกลม
3. การผสมสีโปสเตอร์ควรผสมน้ำให้พอเหมาะ คือไม่ข้นหรือเหลวเกินไป แล้วต้องมีการ
กวนสีให้มาก ๆ และไม่ว่าจะใช้สีใดควรมีการผสมสีขาว เพื่อให้การระบายสีได้เรียบและสวยงาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก

รายวิชาเพิ่มเติม การวาดภาพเหมือนจริง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง เวลา 1 ชั่วโมง
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ..... ครูผู้สอน งามจิต จันทร์เดช

ผลการเรียนรู้

อธิบายความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก และสามารถสร้างผลงาน
 ได้อย่างเหมาะสม

สาระสำคัญ

การนำคุณค่าของเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก มาใช้ในการวาดภาพทาง
 ทัศนศิลป์ได้อย่างเหมาะสม มีความลงตัวให้เห็นถึงมิติความงามที่มีความสมจริงในผลงานมากยิ่งขึ้น

สาระการเรียนรู้

เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีอะคริลิกในการวาดภาพเหมือนจริงทางทัศนศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิกในลักษณะต่าง ๆ ได้ (K)
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงเทคนิค
 การวาดภาพด้วยสีอะคริลิก การระบายบนแผ่นไม้กับการระบายบนเฟรมผ้าใบได้ (K)
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิกวิธีการต่าง ๆ
 ได้ (P)
4. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย (A)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
  - 2.1 ทักษะการวิเคราะห์
  - 2.2 ทักษะการปฏิบัติงาน

2.3 ทักษะการนำความรู้ไปใช้

กิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนแบบ (Brain based Learning : BBL)

ชั่วโมงที่ 9 เทคนิคในการวาดภาพด้วยอะคริลิก

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเพื่อเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1. ครูผู้สอนและผู้เรียนสนทนากันเรื่อง การใช้สีชนิดต่าง ๆ โดยครูผู้สอนมุ่งเน้นไปที่ประโยชน์ของเทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิกในการวาดภาพเหมือนจริง เพื่อเตรียมความพร้อมให้เข้าใจในสิ่งที่จะเรียน และสามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องที่จะเรียน
2. ครูผู้สอนและผู้เรียนสนทนากันถึงเรื่องเกี่ยวกับเทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก จะทำให้ภาพมีความน่าสนใจได้อย่างไร
3. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ในชั่วโมงเรื่อง เทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก ของการวาดภาพเหมือนจริง
4. ครูผู้สอนนำภาพตัวอย่างการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก มาให้ผู้เรียนดู แล้วถามคำถามผู้เรียนให้ช่วยกันตอบตามประสบการณ์ของตัวเองเพื่อกระตุ้นความคิดและความสนใจของผู้เรียน ประเมินความรู้ก่อนเรียน โดยให้ผู้เรียนสังเกตภาพวาดด้วยสีอะคริลิก แล้วถามว่า “นักเรียนทราบหรือไม่ว่าภาพที่นักเรียนเห็นเป็นภาพวาดโดยใช้เทคนิคสีอะไร เพราะเหตุใด” ครูผู้สอนเฉลยคำตอบ (แนวคำตอบ: ผลงานใช้เทคนิคสีอะคริลิก การระบายบนเฟรมผ้าใบ เพราะสังเกตได้จากลักษณะของพื้นผิวของเนื้อผ้าที่มีความนุ่มเป็นลายตารางสร้างความน่าสนใจ จนทำให้เกิดคุณค่าความงามของภาพอย่างสมจริงและลงตัว)

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอข้อมูลความรู้ใหม่ (10 นาที)

ขั้นที่ 3 ขั้นลงมือปฏิบัติเรียนรู้ (20 นาที)

1. ครูผู้สอนแนะนำความรู้ใหม่ โดยให้ผู้เรียนร่วมกันศึกษาการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิกที่น่าสนใจ ประโยชน์ และข้อดี ข้อเสีย ของเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก จากสื่อที่ครูผู้สอนเตรียมมา โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้อธิบายเนื้อหาสาระสำคัญให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

2. อธิบายการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก โดยครูผู้สอนนำภาพวาดสีอะคริลิก มาให้ผู้เรียนได้ศึกษาก่อนที่จะนำไปปฏิบัติจริง

3. ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก ให้ความน่าสนใจได้อย่างเหมาะสม

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปความรู้ (20 นาที)

1. ครูผู้สอนให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน ช่วยกันศึกษารวบรวม องค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิกได้จาก Internet หรือใบความรู้เรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก แล้วนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาด ภาพเหมือนจริงเทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก การระบายจากสีแก่ไปหาสีอ่อนกับการระบาย จากสีอ่อนไปหาสีแก่ลงบนกระดาษที่ได้รับจากครูผู้สอน

2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง การใช้เทคนิคการวาด ภาพด้วยสีอะคริลิกมาสร้างผลงานการวาดภาพ ลงบนกระดาษ 100 ปอนด์ ขนาด A4 ให้สวยงาม

ขั้นที่ 5 ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ (5 นาที)

1. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปบูรณาการต่อยอดร่วมกับวิชาศิลปะและวิชาอื่น ๆ ได้

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. อินเทอร์เน็ต
2. ตัวอย่างภาพผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงเรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก
3. วัสดุ อุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่แสดงเรื่อง การใช้เทคนิคการวาดภาพ ด้วยสีอะคริลิกในลักษณะต่าง ๆ
4. ใบกิจกรรม
5. ใบความรู้
6. สื่อการสอน ในการมองเห็นภาพเรื่องการใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิกที่ชัดเจน
7. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint วิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3

การวัดผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิกในลักษณะต่างๆ ได้ (K)	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงเทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก การระบายบนแผ่นไม้กับ การระบายบนเฟรมผ้าใบได้ (K)	ทดสอบ	แบบทดสอบ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิกวิธีการต่าง ๆ ได้ (P)	ตรวจผลงาน	แบบประเมินผลงาน	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
4. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย (A)	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียน	ได้คะแนนระดับ 2 ขึ้นไป

การประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิกในลักษณะต่างๆ ได้ (K)	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
2. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงเทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก การระบายบนแผ่นไม้กับการระบายบนเฟรมผ้าใบได้ (K)	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
3. ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิกวิธีการต่าง ๆ ได้ (P)	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
4. มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย (A)	สังเกตพฤติกรรม	ทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานในเวลาที่กำหนด

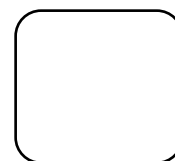

เครื่องมือวัดผลด้านความรู้ (K)

แบบทดสอบด้านความรู้

ใบงานที่ 9 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก

คะแนน

คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนตอบคำถามโดยใช้ความรู้ เรื่อง เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีอะคริลิกให้ถูกต้อง

1. ให้ผู้เรียนเขียนอธิบายเทคนิคในการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก ของการวาดภาพเหมือนจริงให้มีความน่าสนใจ

.....

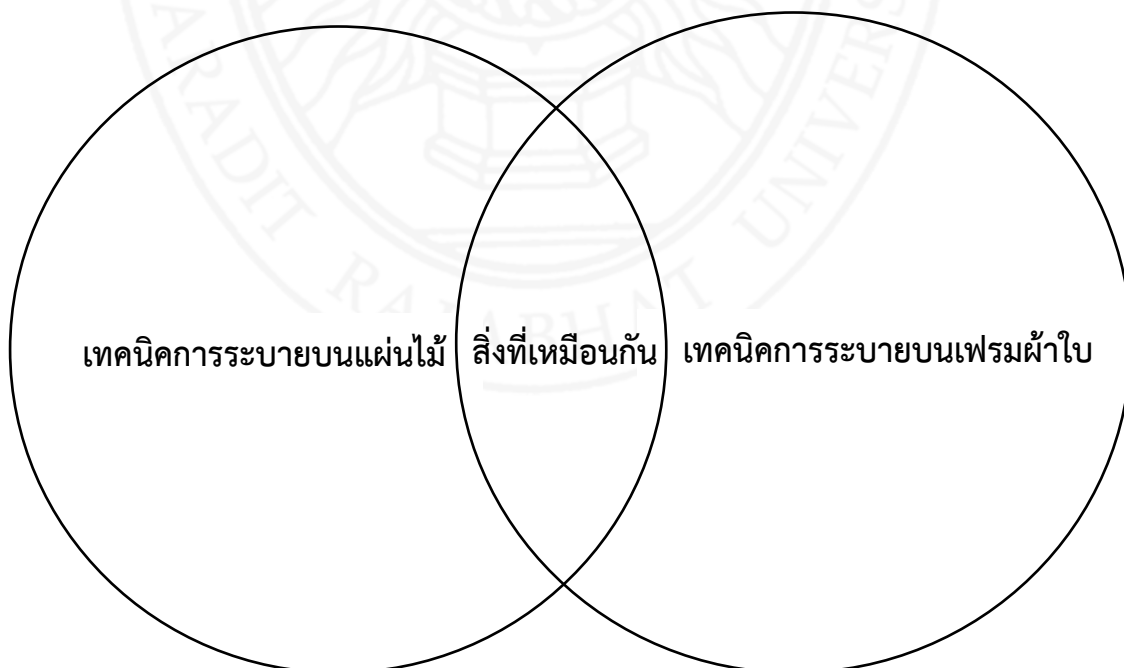
.....

.....

.....

.....

2. ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการวาดภาพเหมือนจริงเทคนิคการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก การระบายบนแผ่นไม้กับการระบายบนเฟรมผ้าใบ พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

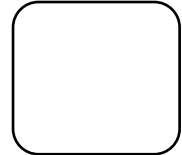

เครื่องมือวัดด้านทักษะ (P)

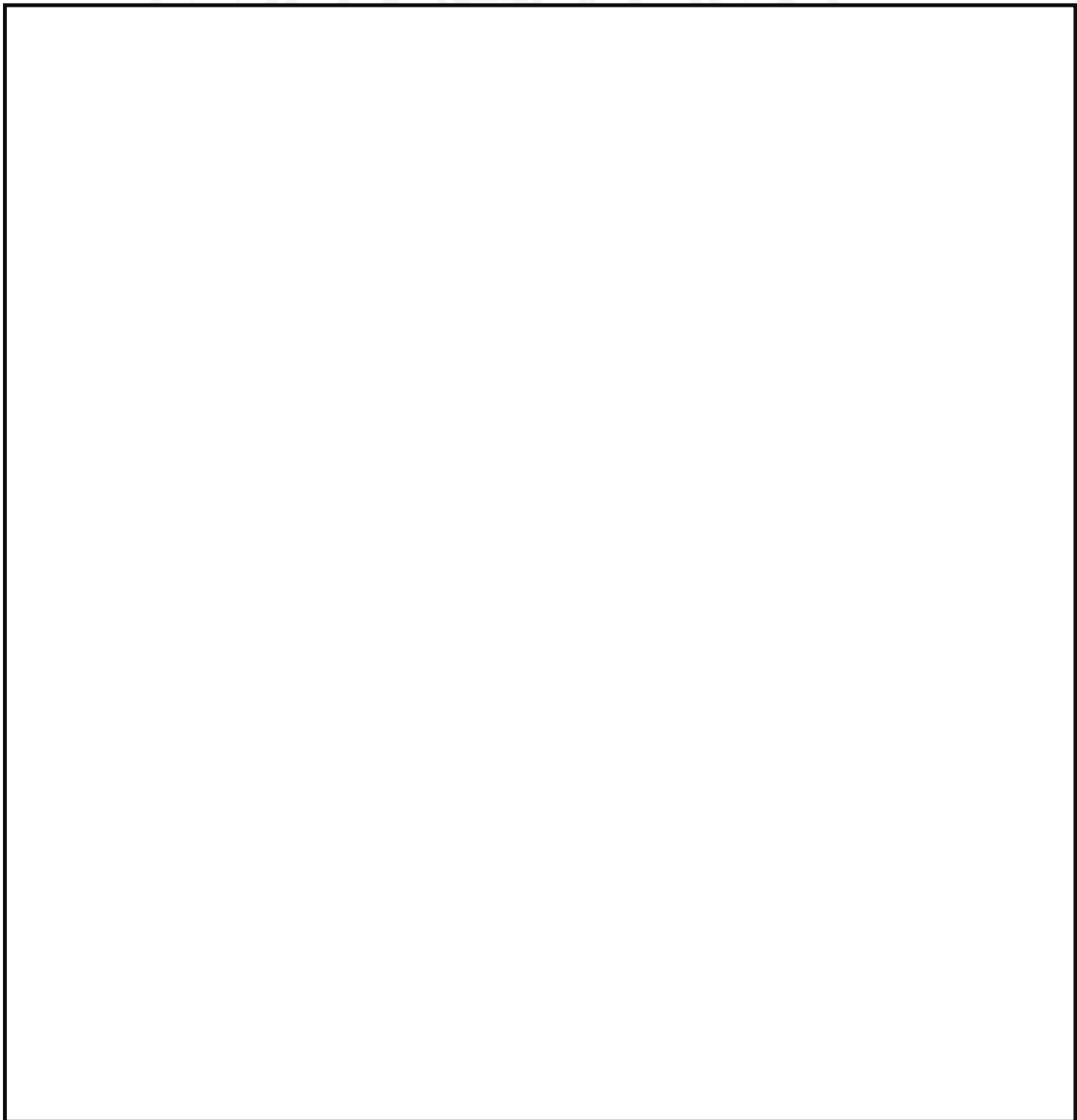
คำชี้แจง : ให้ผู้เรียนสร้างผลงาน โดยใช้เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีอะคริลิคพร้อมนำเสนอหน้า
ชั้นเรียน

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ชื่อผลงาน.....

คะแนน

ใบความรู้ที่ 9

หน่วยที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีอะคริลิก (1 ชั่วโมง)

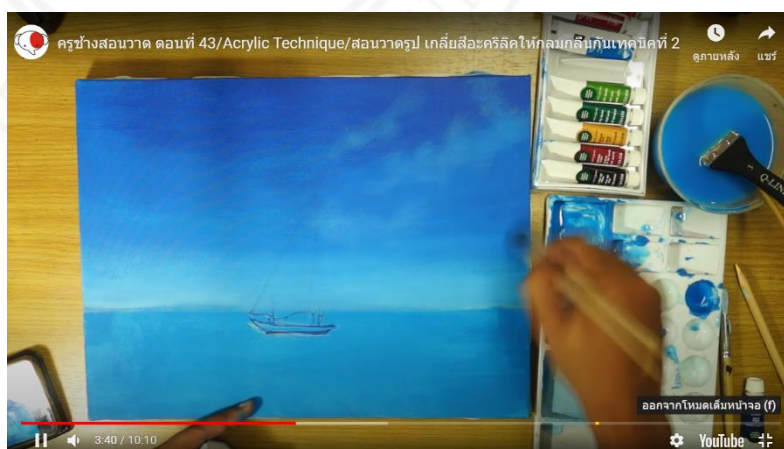
สีอะคริลิก คือสีสำหรับใช้ในงานศิลปะที่สร้างขึ้นโดยผสมเนื้อสีกับตัวประสาน ซึ่งทำจากพอลิเมอร์ที่ละลายในน้ำ เรียกว่า สีอะคริลิก หรือสีพลาสติก มีคุณสมบัติคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงสี ไม่หมองคล้ำ แห้งเร็ว

ล้างออกง่าย นับเป็นสีชนิดหนึ่งที่เหมาะนำมาใช้ในการวาดภาพเหมือนจริงมากขึ้นแทนสีโปสเตอร์ เนื่องจากเมื่อมันแห้งแล้วมันจะไม่ละลายออกมาอีก ซึ่งทำให้ควบคุมผลงานได้ง่ายกว่าสีโปสเตอร์ แต่ก็มีข้อเสียคือมันแห้งเร็ว ซึ่งอาจทำให้ควบคุมได้ยาก วิธีแก้ปัญหาคือ การเติมตัวถ่วงให้แห้งช้าลง เช่น น้ำโดยใช้ภาชนะใส่สีที่มีลักษณะเป็นหลุม และมีฝาปิด เมื่อเทสีลงในหลุมแล้วใส่น้ำลงไป น้ำจะช่วยหล่อเนื้อสีไว้ไม่ให้แห้งเร็ว เมื่อเลิกใช้ก็ปิดฝาจะทำให้สีแห้งช้าและใช้ได้จนหมด

เทคนิคการระบายสีอะคริลิก

เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริงด้วยสีอะคริลิก หมายถึง การกระทำที่เกิดความชำนาญในการใช้สีวัสดุนั้น ๆ ให้เป็นไปตามที่ต้องการ ทักษะที่เกิดจากการกระทำอย่างสม่ำเสมอ เป็นการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ชำนาญ และมีความสำคัญต่อการเขียนภาพอย่างมาก นอกจากจะช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์แล้วยังมีส่วนเสริมผลงานอีกด้วย โดยมีเทคนิควิธีการดังนี้

ส่วนที่ 1 เทคนิคเตรียมผิวหน้าที่จะระบายสีให้พร้อม

1. เตรียมพื้นผิวที่จะลงสี สามารถระบายสีลงบนแผ่นไม้อัด (หรือแผ่นไม้ที่ตรงกลางเขนรองด้านหลัง) หรือระบายลงบนกระดาษผืนผ้าใบหรือผ้าใบซึ่งตั้ง เลือกวัสดุอะไรก็ได้ที่สีอะคริลิกสามารถติดได้ง่าย
2. สำหรับไม้ ลองพิจารณาทำพื้นผิวให้มีเลเยอร์ หากกระดาษที่เป็นเนื้อลายหรือกระดาษโอริงามิมาใช้เป็นพื้นผิว สำหรับฉากหลังเรียบนั้นให้ทาพื้นผิวเป็นสีขาว ส่วนกระดาษให้ใช้กาวมอดพอดจ์ (Mod Podge) ปิดไม้แล้วนำกระดาษมาปิดทับ ใช้หนังสือหรือวัตถุอย่างอื่นมาทับให้แน่ใจว่ามันไม่มีฟองอากาศ ทิ้งไว้ให้แห้ง แล้วพ่นกาวมอดพอดจ์รองพื้นเพิ่มอีกสักระยะหรือกว่านั้น
3. ใช้กระดาษทรายขัดผิวหน้า ใช้น้ำชโลมผิวหน้า แล้วใช้กระดาษทรายที่มีความละเอียด 120 ต้องการให้สีระบายลงบนพื้นผิวที่เรียบเท่าที่จะทำได้

ส่วนที่ 2 เทคนิคระบายสีอะคริลิก

1. ให้แน่ใจว่าสีของคุณอยู่ในสภาพดี สีอะคริลิกนั้นแห้งได้ง่าย ๆ ทำให้ใช้งานลำบาก ให้แน่ใจว่าคุณได้รักษาสีให้อยู่ในสภาพใช้งานได้โดยทำตามนี้ : ใช้น้ำฉีดใส่จานสีบ่อย ๆ ในระหว่างระบายสี การมีกระบอกฉีดน้ำเล็ก ๆ ใส่เอาไว้จนเต็มอยู่ใกล้มือช่วยได้อย่างมาก บีบสีอะคริลิกในปริมาณคราวละเล็กน้อย ไม่จำเป็นต้องกระตือรือร้นจนเกินไป บีบออกมาเฉพาะเท่าที่จะระบายก็พอ จานสีแบบเปียกช่วยให้สีชุ่มชื้น จานสีแบบนี้มักจะใช้กระดาษซับ (รองด้านล่าง) กับกระดาษกันไขมัน (ปิดด้านบน) กระดาษซับจะซับน้ำไว้และกระดาษกันไขมันจะปิดไว้ด้านบน
2. ควบคุมความทึบเข้มของสีด้วยน้ำ ไม่ว่าจะบีบออกมาจากหลอดโดยตรง หรือผสมกับสีขาวล้วน สีอะคริลิกทั้งหมดจะดูทึบแสง ให้ควบคุมความทึบแสงนี้โดยการเติมน้ำมากขึ้น ยิ่งผสมน้ำมากขึ้น สีก็จะยิ่งโปร่งแสง เราจะใช้สีโปร่งแสงสำหรับเวลาต้องการให้ดูเหมือนใช้น้ำหรือใช้แอร์บรัช
3. ระบายด้วยพู่กันขนาดใหญ่ก่อน แล้วค่อยใช้พู่กันหัวเล็กตกแต่งรายละเอียด เริ่มด้วยเค้าโครงขอบร่างขนาดใหญ่แล้วค่อยไล่ลงไปหาส่วนที่ละเอียดกว่านั้น คุณจะพบว่าตอนระบายขอบร่างใช้พู่กันหัวใหญ่ระบายสีที่บดึกกว่า แล้วค่อยใช้สีโปร่งเวลาเก็บรายละเอียด
4. เอาพู่กันมาซับบ่อยจนเป็นนิสัย หลังล้างสีที่ติดพู่กันออกในน้ำ ให้นำพู่กันสะอาดนั้นมาซับน้ำหรือเช็ดกับผ้าสะอาด มันจะช่วยไม่ให้น้ำไหลขึ้นลงตามโคนขนแปรงพู่กัน ทำให้เกิดรอยซึมของสีบนผืนผ้าใบ
5. เรียนรู้วิธีเจือจางสีอะคริลิก มีกฎอยู่ไม่กี่ข้อในการระบายสีอะคริลิก แต่หนึ่งในนั้นคือเวลาจะผสมสีอะคริลิกจากหลอด ให้ใช้น้ำไม่เกิน 20% โดยปริมาตร (เมื่อเทียบกับตัวสี) หากใช้น้ำเกิน 20% หรือใช้น้ำแฉะ อาจทำให้สารเกาะตัวที่ทำให้สียึดติดบนพื้นผิวเสียคุณสมบัติไป ทำให้ระบายไปไม่นานสีจะลอกออก ผสมสี่อกลางอื่น ๆ เช่น สีเคลือบหรือแป้งเปียกผสมผสมในตอนเจือสี

สีเคลือบทำให้สีอะคริลิกเกิดเอฟเฟกต์หลายแบบ เช่น ทำลายหินอ่อน ทำภาพลอกตา และเคลือบผิว แป้งเปียกสัมผัสหยาบจะเติมผิวสัมผัสเป็นลายให้กับสี เพียงแค่ทำให้สีเปียกเล็กน้อยหลังจากแห้งแล้ว พวกมันสามารถทำให้ดูมันวาวได้โดยการทาน้ำยาวานิชเคลือบด้านบน

6. ระหว่างระบายสี ให้ดูภาพในกระจกบ่อย ๆ มันจะช่วยเผยให้เห็นความไม่สมดุลในงาน วาด และชี้ข้อผิดพลาดออกมาให้เห็น

7. เรียนรู้วิธีการผสมสีอะคริลิก การผสมสีอะคริลิกนั้นทั้งสนุกและน่าสนใจ และบางที มันก็ยากด้วย จงอดทนและทดลองหลาย ๆ ครั้ง คุณจะเริ่มผสมสีให้กลืนกันได้แบบสมจริงโดยเร็ว ใช้สารยึดเวลาระหว่างผสมสี สารยึดเวลาเป็นสารตัวกลางของอะคริลิกที่จะชะลอเวลาแห้งของสี และจึงเพิ่ม "โอกาส" ในการระบายสี ทำให้มันผสมกลืนกันได้ง่ายขึ้น สารยึดเวลานี้ใช้ได้ทั้งบนผ้าใบ และบนพู่กัน ใช้ด้านข้างของพู่กันในการลงสี การใช้ปลายนิ้วหรือปลายพู่กันมักจะชูดสีออกมากกว่า จะเป็นการเกลี่ยให้สีสม่ำเสมอ ผสมสีสองสีเข้าด้วยกันโดยการทำให้พู่กันแห้งแล้วเกลี่ยตรงเส้นที่สี ทั้งสองมาบรรจบกันจนสีทั้งสองผสมกัน บางทีอาจต้องการให้สีทั้งสองอ่อนลงเพื่อที่สีที่ผสมจะเป็น หนึ่งเดียวกัน บางทีอาจต้องการผสมให้เข้มขึ้น เพื่อที่มันจะไม่สะดุดตานัก

8. ใช้เทปกาวมาติดเพื่อทำเป็นขอบแข็ง เทปกาวแบบมาส์กิงเทปสามารถนำมาใช้แบบเดียวกับที่จิตรกรนำมาติดเพื่อวาดขอบเขตงาน สามารถใช้เทปกาวนี้ติดตรงสีที่แห้งโดยไม่ทำความเสียหาย แค่ติดเทปให้สีไม่อาจผ่านข้างใต้มันไปได้ พอคุณระบายสีของเสร็จ แกะเทปออกก็จะได้สี ที่ทาเป็นเส้นตรงและคม

9. เรียนรู้วิธีผสมสีอ่อนและเข้ม ก็สามารถทำให้สีอ่อนลงหรือเข้มขึ้นได้โดยการเติมสีขาว และสีดำ การทำให้สีอ่อนลงเรียกว่า "tinting" การทำให้สีเข้มขึ้นเรียกว่า "shading" การทำสีอ่อนมี ข้อจำกัดตามสีที่ใช้ สีอ่อนอยู่แล้วจะทำให้อ่อนลงได้อีกไม่มาก ส่วนสีเข้มทำให้อ่อนลงได้มากกว่า ให้ใช้ สีขาวตอนเริ่มผสมน้อย ๆ ไปก่อน เพราะเพิ่มลงไปอีกนิดเดียวอาจออกมาอ่อนมาก การผสมสีให้เข้ม ขึ้น ให้เติมสีดำเพียงเล็กน้อย น้อยยิ่งกว่าตอนเติมสีขาวเสียอีก ผสมให้ทั่ว มิฉะนั้นจะเห็นสีดำเป็น สายในสีสุดท้าย

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....
 แบบทดสอบ (10 คะแนน) โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 รายวิชา การวาดภาพเหมือนจริง เรื่อง เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง จำนวน 10 ข้อ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

1. ข้อใด ไม่ใช่ การใช้เทคนิคของสีชอล์ค

ก. เทคนิคใช้เกรียงสร้างร่องรอยพื้นผิว	ข. เทคนิคการระบายเต็มพื้นที่
ค. เทคนิคใช้กระดาษขาว	ง. เทคนิคตีดสี
2. การระบายสีโดยใช้นิ้วมือเกลี่ยสีเพื่อให้ภาพเกิดความละมุน ควรใช้สีในข้อใด

ก. สีน้ำ	ข. สีชอล์ค
ค. สีโปสเตอร์	ง. สีอะคริลิก
3. เทคนิคการวาดภาพเหมือนจริงด้วยสีชอล์คนิยมนำมาระบายกับสิ่งใด

ก. กระดาษ 100 ปอนด์ แบบเรียบ	ข. กระดาษ 100 ปอนด์ แบบหยาบ
ค. กระดาษ 260 แกรม แบบหยาบ	ง. กระดาษลอกกลาย
4. เทคนิคในการสร้างผลงาน ประกายแสงบนพื้นผิวด้วยสีชอล์ค ควรใช้เทคนิคอะไร

ก. เทคนิคสอสีไม้	ข. เทคนิคการใช้นิ้วมือกดอัดเนื้อสี
ค. เทคนิคทึบชูเกลี่ยสี	ง. เทคนิคการใช้ยางลบ
5. เทคนิคในการสร้างผลงาน บรรยากาศขมุกขมัวเหมือนมีหมอกด้วยสีชอล์ค ควรใช้เทคนิคอะไร

ก. เทคนิคสอสีไม้	ข. เทคนิคการใช้นิ้วมือกดอัดเนื้อสี
ค. เทคนิคทึบชูเกลี่ยสี	ง. เทคนิคการใช้ยางลบ
6. ปัจจุบันเทคนิคการวาดภาพเหมือนจริงบนกระดาษน้ำตาลนิยม นำมาใช้กับสีข้อใด

ก. สีไม้	ข. สีน้ำ
ค. สีโปสเตอร์	ง. สีอะคริลิก
7. เทคนิคสีไม้ที่เหมาะสมสำหรับการระบายคล้ายการสานเส้น

ก. เทคนิคเส้นสร้างน้ำหนัก	ข. เทคนิคการทับซ้อน
ค. เทคนิคการระบายเต็มพื้นที่	ง. เทคนิคการใช้เกรียงสร้างร่องรอย
8. เทคนิคสีน้ำที่เหมาะสมสำหรับการระบายท้องฟ้า น้ำ และต้นไม้ระยะไกล ๆ

ก. เปียกบนเปียก	ข. เปียกบนแห้ง
ค. แห้งบนเปียก	ง. แห้งบนแห้ง

แบบทดสอบ (10 คะแนน) โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
รายวิชา การวาดภาพเหมือนจริง เรื่อง เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง จำนวน 10 ข้อ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ล้อมรอบตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้อง

- ข้อใด ไม่ใช่ การใช้เทคนิคของสีชอล์ก
  - เทคนิคใช้เกรียงสร้างร่องรอยพื้นผิว
  - เทคนิคการระบายเต็มพื้นที่
  - เทคนิคใช้กระดาษขาว
  - เทคนิคดีดสี
- การระบายสีโดยใช้นิ้วมือเกลี่ยสีเพื่อให้ภาพเกิดความละมุน ควรใช้สีในข้อใด
  - สีน้ำ
  - สีชอล์ก
  - สีโปสเตอร์
  - สีอะคริลิก
- เทคนิคการวาดภาพเหมือนจริงด้วยสีชอล์กนิยมนำมาระบายกับสิ่งใด
  - กระดาษ 100 ปอนด์ แบบเรียบ
  - กระดาษ 100 ปอนด์ แบบหยาบ
  - กระดาษ 260 แกรม แบบหยาบ
  - กระดาษลอกลาย
- เทคนิคในการสร้างผลงาน ประกายแสงบนพื้นผิวด้วยสีชอล์ก ควรใช้เทคนิคอะไร
  - เทคนิคสอสีไม้
  - เทคนิคการใช้นิ้วมือกดอัดเนื้อสี
  - เทคนิคทิวชูเกลี่ยสี
  - เทคนิคการใช้ยางลบ
- เทคนิคในการสร้างผลงาน บรรยากาศขมุกขมัวเหมือนมีหมอกด้วยสีชอล์ก ควรใช้เทคนิคอะไร
  - เทคนิคสอสีไม้
  - เทคนิคการใช้นิ้วมือกดอัดเนื้อสี
  - เทคนิคทิวชูเกลี่ยสี
  - เทคนิคการใช้ยางลบ
- ปัจจุบันเทคนิคการวาดภาพเหมือนจริงบนกระดาษน้ำตาลนิยมนำมาใช้กับสีข้อใด
  - สีไม้
  - สีน้ำ
  - สีโปสเตอร์
  - สีอะคริลิก
- เทคนิคสีไม้ที่เหมาะสมสำหรับการระบายคล้ายการสานเส้น
  - เทคนิคเส้นสร้างน้ำหนัก
  - เทคนิคการทับซ้อน
  - เทคนิคการระบายเต็มพื้นที่
  - เทคนิคการใช้เกรียงสร้างร่องรอย

**แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เชี่ยวชาญ
ในหลักสูตรเพิ่มเติม วิชา การวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย**

*****

คำชี้แจง แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรเพิ่มเติม วิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอต่อท่าน ผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาพิจารณาประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบประเมินทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบประเมิน
อย่างตั้งใจในครั้งนี้

นางงามจิต จันทร์เดช

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุโขทัย

แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เชี่ยวชาญ
ในหลักสูตรเพิ่มเติม วิชา การวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย

*****

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านและขอความกรุณาเขียนข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป โดยมีระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ดังนี้

5 หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ มากที่สุด
4 หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ มาก
3 หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ พอใช้
2 หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ น้อย
1 หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	พอใช้ (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้					
1.1 มีความเหมาะสมสอดคล้องและครอบคลุมองค์ประกอบแผนครบถ้วน					
1.2 หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ มีความเหมาะสมและครอบคลุมองค์ประกอบแผนครบถ้วน					
1.3 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมและเพียงพอ					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	พอใช้ (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีความเหมาะสมเป็นไปได้ในการเรียนรู้					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
3. สารระสำคัญ					
3.1 สารระสำคัญมีรายละเอียดชัดเจน มุ่งแสดงความคิด รวบยอด					
3.2 สารระสำคัญสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
4. สารการเรียนรู้การเขียนสารการเรียนรู้ในแผน ถูกต้อง					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
5. จุดประสงค์การเรียนรู้					
5.1 เรียงลำดับพฤติกรรมจากง่ายไปยาก					
5.2 พัฒนาการเรียนด้านความรู้ ทักษะการ ปฏิบัติงานและคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
5.3 มีความชัดเจนครอบคลุมเนื้อหา					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	พอใช้ (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
6. มีสมรรถนะสำคัญตรงตามที่กำหนดไว้					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
7. กิจกรรมการเรียนรู้					
7.1 มีความเหมาะสมกับคาบเวลา					
7.2 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา สาระ					
7.3 มีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้					
7.4 เน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้จากประสบการณ์ได้ ปฏิบัติจริง					
7.5 มีความเหมาะสมในระดับชั้นของผู้เรียน					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้					
8.1 การใช้วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความ เหมาะสมกับเนื้อหา					
8.2 ผู้เรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง					
8.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย น่าสนใจ					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	พอใช้ (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
9. การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
รวม					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

( )

ผู้ทรงคุณวุฒิ

**ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เชี่ยวชาญ
ในหลักสูตรเพิ่มเติม วิชา การวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง) สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย**

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้			ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
	หน่วยที่ 1	หน่วยที่ 2	หน่วยที่ 3		
1. ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้					
1.1 มีความเหมาะสม สอดคล้องและครอบคลุม องค์ประกอบแผนครบถ้วน	5	5	5	5	มากที่สุด
1.2 หน่วยการเรียนรู้มีความ สมบูรณ์ มีความเหมาะสมและ ครอบคลุมองค์ประกอบแผน ครบถ้วน	5	5	5	5	มากที่สุด
1.3 ระยะเวลาในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้มีความ เหมาะสมและเพียงพอ	5	5	5	5	มากที่สุด
2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีความเหมาะสมเป็นไปได้ในการ เรียนรู้	5	5	5	5	มากที่สุด
3. สาระสำคัญ					
3.1 มีรายละเอียดชัดเจน มุ่งแสดงความคิดรวบยอด	5	5	5	5	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5	5	5	5	มากที่สุด

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้			ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
	หน่วยที่	หน่วยที่	หน่วยที่		
	1	2	3		
4. สาระการเรียนรู้การเขียนสาระ การเรียนรู้ในแผนกถูกต้อง	5	5	5	5	มากที่สุด
5. จุดประสงค์การเรียนรู้					
5.1 เรียงลำดับพฤติกรรมจาก ง่ายไปยาก	5	5	5	5	มากที่สุด
5.2 พัฒนาการเรียนด้าน ความรู้ ทักษะการปฏิบัติงานและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	5	5	5	มากที่สุด
5.3 มีความชัดเจนครอบคลุม เนื้อหา	5	5	5	5	มากที่สุด
6. มีสมรรถนะสำคัญตรงตาม ที่กำหนดไว้	5	5	5	5	มากที่สุด
7. กิจกรรมการเรียนรู้					
7.1 มีความเหมาะสมกับ คาบเวลา	5	5	5	5	มากที่สุด
7.2 มีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์และเนื้อหาสาระ	5	5	5	5	มากที่สุด
7.3 มีความหลากหลายและ สามารถปฏิบัติได้	5	5	5	5	มากที่สุด
7.4 เน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้จาก ประสบการณ์ได้ปฏิบัติจริง	5	5	5	5	มากที่สุด
7.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีความ เหมาะสมในระดับชั้นของผู้เรียน	5	5	5	5	มากที่สุด

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้			ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
	หน่วยที่	หน่วยที่	หน่วยที่		
	1	2	3		
8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้					
8.1 การใช้วัสดุอุปกรณ์ สื่อ และแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	5	5	5	5	มากที่สุด
8.2 ผู้เรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง	5	5	5	5	มากที่สุด
8.3 สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความชัดเจนเข้าใจง่ายน่าสนใจ	5	5	5	5	มากที่สุด
9. การวัดผลและประเมินผล สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	มากที่สุด
รวม	5	5	5	5	มากที่สุด

แบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรสำหรับท่านผู้เชี่ยวชาญ
หลักสูตรเพิ่มเติม วิชา การวาดภาพเหมือนจริง
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง)

*****

คำชี้แจง แบบประเมินความเหมาะสมหลักสูตรเพิ่มเติม วิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอต่อท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาพิจารณาประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ของเอกสารหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป แบบประเมินแบ่งออกดังนี้

1. ชื่อหลักสูตร
2. วิสัยทัศน์
3. หลักการที่สำคัญ
4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
7. คำอธิบายรายวิชา
8. โครงสร้างหลักสูตร
9. หน่วยการเรียนรู้
10. เวลาเรียน
11. แนวทางการจัดการเรียนรู้
12. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
13. สื่อและแหล่งการเรียนรู้
14. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบประเมินทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบประเมินอย่างตั้งใจในครั้งนี้

นางงามจิต จันทร์เดช
 หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
หลักสูตรเพิ่มเติม วิชา การวาดภาพเหมือนจริง
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง)

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และขอความกรุณาเขียนข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป โดยมีระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง ดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมพอใช้
2	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสมที่ต่ำสุด

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	พอใช้	น้อย	น้อยที่สุด
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1. ชื่อหลักสูตร มีความเหมาะสม กระชับ บ่งบอกถึงเนื้อหา ของหลักสูตร					
2. วิสัยทัศน์ครอบคลุม สอดคล้องหลักสูตรมีความเป็นไปได้ในการ ปฏิบัติ					
3. หลักการที่สำคัญ					
3.1 มีความครอบคลุมแสดงให้เห็นถึงหลักการที่สำคัญอันเกิด ประโยชน์แก่ผู้เรียน					
3.2 มีความเหมาะสมที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตร					
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตร					
4.2 สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้					
4.3 มีความชัดเจนชัดเจน สะดวกต่อการนำไปปฏิบัติ					

รายการ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	พอใช้ (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน					
6.1 มีแนวทางการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างชัดเจน					
6.2 เนื้อหาสาระการเรียนรู้ส่งเสริมด้านสมรรถนะของผู้เรียน					
7. คำอธิบายรายวิชาการเขียนคำอธิบายรายวิชาได้ถูกต้องมีความ เหมาะสมกับหลักสูตร					
8. โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมในการกำหนดหัวข้อของ เนื้อหา					
9. หน่วยการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตร					
10. เวลาเรียนกำหนดไว้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระในการเรียนรู้					
11. แนวทางการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง					
12. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอน ให้กับผู้เรียน					
13. สื่อและแหล่งการเรียนรู้สร้างความเข้าใจให้ผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น					
14. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล					
14.1 การวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ ชัดเจนและเหมาะสม					
14.2 การวัดและการประเมินผลระบุเครื่องมืออย่างชัดเจน					
14.3 การวัดและการประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ และการจัดการเรียนรู้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....

( )

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร
ผลการพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	ผลการพิจารณา (ผู้เชี่ยวชาญ)			ค่าความ เหมาะสม $\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
1. ชื่อหลักสูตร มีความเหมาะสม กระชับ บ่งบอกถึงเนื้อหา ของหลักสูตร	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. วิสัยทัศน์ครอบคลุม สอดคล้อง หลักสูตรมีความเป็นไปได้ในการ ปฏิบัติ	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. หลักการที่สำคัญ						
3.1 มีความครอบคลุมแสดงให้เห็น ถึงหลักการที่สำคัญอันเกิดประโยชน์แก่ ผู้เรียน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3.2 มีความเหมาะสมที่มุ่งเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตร						
4.1 สอดคล้องกับเนื้อหา หลักสูตร	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4.3 มีความชัดเจนชัดเจน สะดวกต่อ การนำไปปฏิบัติ	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการพิจารณา (ผู้เชี่ยวชาญ)			ค่าความ เหมาะสม $\bar{x}$	S.D.	แปลผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน						
6.1 มีแนวทางการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
6.2 เนื้อหาสาระการเรียนรู้ส่งเสริมด้านสมรรถนะของผู้เรียน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
7. คำอธิบายรายวิชาการเขียนคำอธิบายรายวิชาได้ถูกต้องมีความเหมาะสมกับหลักสูตร	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
8. โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมในการกำหนดหัวข้อของเนื้อหา	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
9. หน่วยการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตร	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
10. เวลาเรียนกำหนดไว้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระในการเรียนรู้	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
11. แนวทางการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการพิจารณา (ผู้เชี่ยวชาญ)			ค่าความ เหมาะสม $\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3			
12. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริม กระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอนให้กับ ผู้เรียน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
13. สื่อและแหล่งการเรียนรู้สร้างความ เข้าใจให้ผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
14. เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล						
14.1 การวัดและการประเมินผล สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ชัดเจนและ เหมาะสม	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
14.2 การวัดและการประเมินผลระบุ เครื่องมืออย่างชัดเจน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
14.3 การวัดและการประเมินผล สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ และการจัดการเรียนรู้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
รวม				4.75	0.14	มากที่สุด

ภาคผนวก ง

ผลการประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตัวอย่างแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้
ตัวอย่างแบบประเมินความสอดคล้อง IOC ของแบบทดสอบความรู้ ผลการประเมิน
ความสอดคล้อง IOC ของแบบทดสอบ ผลการวิเคราะห์ความยากง่าย (P) ค่าอำนาจ
จำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ ผลการทดสอบ
ก่อนเรียนและหลังเรียนหลักสูตร

ตัวอย่างแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
ด้านแบบทดสอบวัดความรู้ของผู้เรียน
ในหลักสูตรเพิ่มเติม วิชา การวาดภาพเหมือนจริง
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองโป่ง (ธรรมภาณบำรุง)

*****

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบทดสอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านผู้เชี่ยวชาญ กำหนดระดับความคิดเห็นไว้พร้อมเขียนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

- +1 หมายถึง มีความแน่ใจว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการ
- 0 หมายถึง มีความแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการ
- 1 หมายถึง มีความไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการ

ข้อที่	รายการ	ระดับความเห็น		
		+1	0	-1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง แผนการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติความเป็นมาการวาดภาพเหมือนจริง จุดประสงค์การเรียนรู้ 1 ผู้เรียนสามารถอธิบายประวัติความเป็นมาการวาดภาพเหมือนจริงได้				
1	ข้อใดกล่าวได้ <u>ถูกต้อง</u> ก. ภาพเหมือนจริงในสมัยแรกที่พบเป็นภาพเขียนโดยนำไปปิดศพ ข. ภาพเหมือนจริงที่ถูกวาดขึ้นเพื่อนำไปขອງที่ระลึกของกษัตริย์ ค. ภาพเหมือนจริงนิยมนำไปแลกเปลี่ยนซื้อขายในสมัยยุคแรกที่พบ ง. ถูกทุกข้อ			
2	“เพอุมัมมี” เป็นภาพเขียนในสมัยจักรวรรดิโรมัน มีลักษณะเป็นอย่างไร ก. มีลักษณะแข็งเหมือนหิน เพราะมีอายุหลาย 100 ปี ข. มีลักษณะกรอบเป็นผง มีความเลือนราง เพราะมีอายุหลาย 100 ปี ค. มีลักษณะถูกรักษาไว้เป็นอย่างดีเพราะความแห้งของอากาศ ในทะเลทราย ง. ไม่มีข้อใดถูก			

ข้อที่	รายการ	ระดับความเห็น		
		+1	0	-1
3	ภาพเหมือนจริงในยุคสมัยแรกที่พบมีจุดประสงค์เพื่อสิ่งใด ก. แสดงออกถึงความสุขในการวาดภาพเหมือนจริง ข. แสดงความละม้ายและการแสดงออกทางความรู้สึกที่เหมือนจริง ค. แสดงออกตามจินตนาการที่สื่อถึงความเหมือนจริง ง. แสดงออกตามความเชื่อที่สื่อถึงความเหมือนจริง			
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 2 องค์ประกอบของศิลปะ</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ 1 ผู้เรียนสามารถอธิบายความหมายองค์ประกอบของศิลปะในลักษณะต่าง ๆ ได้</p>				
4	ข้อใดอธิบายความหมายองค์ประกอบของศิลปะได้อย่างถูกต้อง ก. เป็นส่วนประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ จุด เส้น รูปร่าง ขนาด สัดส่วน แสงเงา ข. เป็นส่วนประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ จุดเด่น รูปร่าง รูปทรง สัดส่วน สมดุล ค. เป็นส่วนประกอบต่าง ๆ ของศิลปะ ได้แก่ จุด เส้น รูปร่าง จุดเด่น รูปทรง สัดส่วน ง. เป็นส่วนประกอบต่าง ๆ ของศิลปะ ได้แก่ จุด เส้น รูปร่าง ขนาด สัดส่วน แสงเงา ลักษณะพื้นผิว ที่ว่างและสี			
5	“พื้นฐานอันดับแรกของงานศิลปะ” จากข้อความนี้ข้อใดถูกต้อง ก. จุด ข. เส้น ค. รูปร่าง ง. ที่ว่าง			
6	พื้นผิวของตุ๊กแกมีลักษณะเป็นอย่างไร ก. มัน ข. สาก ค. ขรุขระ ง. หยาบ			
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 3 หลักการจัดภาพเหมือนจริง</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ 1 ผู้เรียนสามารถอธิบายความหมายของหลักการจัดภาพเหมือนจริงในลักษณะต่าง ๆ ได้</p>				

ข้อที่	รายการ	ระดับความเห็น		
		+1	0	-1
7	การทำให้บริเวณใดบริเวณหนึ่งในชิ้นงานเกินความโดดเด่นเป็นพิเศษ คือ ข้อใด ก. การเน้น ข. ความสมดุล ค. เอกภาพ ง. จังหวะ			
8	ความสวยงามและคุณค่าของภาพเหมือนจริง ขึ้นอยู่กับการจัดวางขนาดของภาพหรือการจัดภาพที่เหมาะสม” นักเรียนคิดว่าหมายถึง ข้อใด ก. หลักการจัดภาพเหมือนจริง ข. องค์ประกอบของศิลปะ ค. หลักการระบายสีเหมือนจริง ง. ไม่มีข้อใดถูก			
9	ข้อใดกล่าวถึง จังหวะ ในการวาดภาพได้อย่างถูกต้อง ก. ความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมระหว่างขนาด ข. ความสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมระหว่างความสมดุล ค. รูปทรงและที่ว่าง ทำให้เกิดความสมดุล ง. รูปทรงและที่ว่าง ทำให้เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหวในผลงานศิลปะ			
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เบื้องต้นในการวาดภาพเหมือนจริง แผนการเรียนรู้ที่ 4 วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพเหมือนจริง จุดประสงค์การเรียนรู้ 1 ผู้เรียนสามารถอธิบายการใช้วัสดุ อุปกรณ์การระบายสี ในงานวาดภาพเหมือนจริงได้</p>				
10	ข้อดีของการใช้พู่กันจากขนสัตว์ คือข้อใด ก. ทำให้สีสวย ข. คั้นรูปเร็ว ค. อุ่นน้ำได้ดีมาก ง. มีการสปริงตัวดี			
11	ข้อใดคือคุณสมบัติของพู่กันขนใยสังเคราะห์ ก. ทำให้สีสวย ข. มีความหลากหลาย ค. อุ่นน้ำได้ดีมาก ง. มีการสปริงตัวดี			
12	วัสดุ อุปกรณ์ประเภทสีใดที่ไม่นิยมระบายบนกระดาษ ก. สีโปสเตอร์ ข. สีอะคริลิก ค. สีน้ำ ง. สีไม้			

ข้อที่	รายการ	ระดับความเห็น		
		+1	0	-1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง แผนการเรียนรู้ที่ 7 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีน้ำ จุดประสงค์การเรียนรู้ 1 ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีน้ำในลักษณะต่าง ๆ ได้				
24	เทคนิคสีน้ำที่เหมาะสมสำหรับการระบายท้องฟ้า น้ำ และต้นไม้ระยะไกล ๆ ก. เปียกบนเปียก ข. เปียกบนแห้ง ค. แห้งบนเปียก ง. แห้งบนแห้ง			
25	การหยอดสีหรือหยดสี จัดอยู่ในเทคนิคสีน้ำประเภทใด ก. เปียกบนเปียก ข. เปียกบนแห้ง ค. แห้งบนเปียก ง. แห้งบนแห้ง			
26	การระบายเพื่อคุมบรรยากาศของสีไม่ให้โดดออกมาคือเทคนิคการระบายสีน้ำแบบใด ก. เทคนิคการระบายเรียบ ข. เทคนิคการระบายน้ำหนกอ่อน-แก่ ค. เทคนิคการระบายเปียกบนเปียก ง. เทคนิคการระบายเคลือบ			
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เทคนิคในการวาดภาพเหมือนจริง แผนการเรียนรู้ที่ 8 เทคนิคในการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ จุดประสงค์การเรียนรู้ 1 ผู้เรียนสามารถอธิบายเทคนิคการวาดภาพด้วยสีโปสเตอร์ในลักษณะต่าง ๆ ได้				
27	เทคนิคในการสร้างผลงาน โดยคำนึงถึงเงาเข้มของภาพก่อนด้วยสีโปสเตอร์ ควรใช้เทคนิคอะไร ก. เทคนิคระบายจากสีแก่ไปหาสีอ่อน ข. เทคนิคระบายจากสีอ่อนไปหาสีแก่ ค. เทคนิคการใช้นิ้วมือกดอัดแน่นสี ง. ไม่มีข้อใดถูก			

ข้อที่	รายการ	ระดับความเห็น		
		+1	0	-1
32	<p>สิ่งสำคัญอันดับแรกในการวาดภาพเหมือนจริงประเภท สิ่งของ คือข้อใด</p> <p>ก. หลักการจัดภาพโดยรวมของภาพต้นแบบ</p> <p>ข. ความสมดุลของภาพต้นแบบ</p> <p>ค. แสงเงาของภาพต้นแบบ</p> <p>ง. พื้นว่างของภาพต้นแบบ</p>			
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 11 การวาดภาพเหมือนจริงประเภทอาหาร ในหัวข้อ “มนต์เสน่ห์อาหารไทย”</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ 1 ผู้เรียนสามารถอธิบายการสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงประเภทอาหาร</p> <p>ในหัวข้อ “มนต์เสน่ห์อาหารไทย” ในลักษณะต่าง ๆ ได้</p>				
33	<p>การสร้างผลงานภาพ “ต้มยำกุ้ง” ในภาพส่วนใหญ่ควรใช้โทนสีประเภทใด</p> <p>ก. โทนมืด</p> <p>ข. โทนมืด</p> <p>ค. เอิร์ธโทน</p> <p>ง. ไม่มีข้อใดถูก</p>			
34	<p>การระบายสีภาพเหมือนจริงประเภทอาหารควรเน้นจุดใดในภาพมากที่สุด</p> <p>ก. ขนาดของอาหาร</p> <p>ข. สีสันทของอาหาร</p> <p>ค. บรรยากาศของอาหาร</p> <p>ง. จุดเด่นของอาหาร</p>			
35	<p>ข้อใดเป็นอันดับแรกในการสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงประเภทอาหาร ให้มีความเหมาะสมมากที่สุด</p> <p>ก. การกำหนดขนาด สัดส่วนของอาหาร</p> <p>ข. การกำหนดแสงเงาของอาหาร</p> <p>ค. การกำหนดสีสันทของอาหาร</p> <p>ง. ไม่มีข้อใดถูก</p>			
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 12 การวาดภาพเหมือนจริงประเภทดอกไม้ ในหัวข้อ “มหัศจรรย์แห่งพรรณไม้”</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ 1 ผู้เรียนสามารถอธิบายการสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงประเภทดอกไม้</p> <p>ในหัวข้อ “มหัศจรรย์แห่งพรรณไม้” ในลักษณะต่าง ๆ ได้</p>				

ข้อที่	รายการ	ระดับความเห็น		
		+1	0	-1
36	ข้อใด ไม่ถูกต้อง ในการวาดภาพดอกไม้ ก. การร่างภาพควรใช้ดินสอที่มีความเข้มมาก ข. การระบายสีควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับงาน ค. การจัดภาพเป็นสิ่งจำเป็นในการวาดภาพเหมือนจริง ง. ถูกทุกข้อ			
37	จุดมุ่งหมายในการสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงประเภทดอกไม้ คือ ข้อใด ก. สามารถมีสมาธิจดจ่อในการทำงานต่าง ๆ ได้ ข. สามารถนำความรู้ในการวาดภาพไปใช้กับวิชาอื่น ๆ ได้ ค. สามารถสร้างอาชีพได้จากการรับวาดภาพได้ ง. ถูกทุกข้อ			
38	การสร้างผลงานภาพ “ดอกบัว” ในภาพส่วนใหญ่ควรใช้โทนสีประเภทใด ก. โทนเย็น ข. โทนร้อน ค. เอิร์ธโทน ง. ไม่มีข้อใดถูก			
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย</p> <p>แผนการเรียนรู้ที่ 13 การวาดภาพเหมือนจริงประเภทสัตว์ ในหัวข้อ “สัตว์โลกแสนรัก”</p> <p>จุดประสงค์การเรียนรู้ 1 ผู้เรียนสามารถอธิบายการสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงประเภทสัตว์ ในหัวข้อ “สัตว์โลกแสนรัก” ในลักษณะต่าง ๆ ได้</p>				
39	การวาดภาพเหมือนจริงประเภทสัตว์ ควรเริ่มจากจุดไหนก่อนเป็นอันดับแรก ก. ตา ข. ปาก ค. ส่วนบนของภาพ ง. โครงร่างสัดส่วนโดยรวม			
40	ข้อใด “มีความสำคัญ” ในการวาดภาพเหมือนจริง ก. องค์ประกอบของศิลปะ ข. หลักการจัดภาพ ค. เทคนิคในการใช้สี ง. ถูกทุกข้อ			

ข้อที่	รายการ	ระดับความเห็น		
		+1	0	-1
41	ข้อใดเป็นสิ่งสำคัญในการวาดภาพเหมือนจริงประเภทสัตว์ ให้เกิดความน่าสนใจ ก. ขนาด สัดส่วน ค. แสงเงา	ข. พื้นผิว ง. ถูกทุกข้อ		
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย แผนการเรียนรู้ที่ 14 การวาดภาพเหมือนจริงประเภทคน ในหัวข้อ “บุคคลในดวงใจ” จุดประสงค์การเรียนรู้ 1 ผู้เรียนสามารถอธิบายการสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงประเภทคน ในหัวข้อ “บุคคลในดวงใจ” ในลักษณะต่าง ๆ ได้</p>				
42	ข้อใดเป็นจุดเด่นที่สำคัญที่สุดในการวาดภาพเหมือนจริงประเภทบุคคล ก. ตา ค. ทรงผม	ข. ปาก ง. จมูก		
43	การวาดภาพเหมือนจริงประเภทบุคคล ควรวาดภาพลักษณะใดที่มีความเหมาะสมที่สุด ก. ภาพคนใบหน้าด้านข้าง ค. ภาพคนครึ่งตัว	ข. ภาพคนเต็มใบหน้า ง. ภาพคนเต็มตัว		
44	การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงประเภทคนให้มีความเหมาะสมนิยม แบ่งภาพเป็นกี่ช่อง ก. 3 ช่อง ค. 9 ช่อง	ข. 4 ช่อง ง. 16 ช่อง		
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การสร้างงานวาดภาพเหมือนจริงที่หลากหลาย แผนการเรียนรู้ที่ 15 การจัดนิทรรศการ จุดประสงค์การเรียนรู้ 1 ผู้เรียนสามารถอธิบายการจัดนิทรรศการงานทัศนศิลป์ได้</p>				
45	ในการจัดนิทรรศการเมื่อเตรียมการและออกแบบแล้ว เราควรทำ ขั้นตอนใดต่อไป ก. ชั้นการจัดทำ ค. ชั้นการนำเสนอ	ข. ชั้นการประชาสัมพันธ์ ง. ชั้นการประเมินผล		

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ขอกราบขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการประเมินคุณภาพของแบบทดสอบ
วัดความรู้ เพื่อนำไปทำการวิเคราะห์ผลการประเมินความสอดคล้อง IOC ของแบบทดสอบ
ตามรายการหลักที่ต้องการวัดแบบทดสอบด้านความรู้ของผู้เรียนที่มีต่อหลักสูตรวิชาการวาด
ภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการประเมินความสอดคล้อง IOC ของแบบทดสอบ
ผลการประเมินความสอดคล้อง IOC ของแบบทดสอบวัดผล
หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แบบทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
ข้อที่ 1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 4	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 5	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 6	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 8	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 9	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 10	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 11	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 12	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 13	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 14	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 15	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 16	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 17	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 18	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 19	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 20	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 21	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 22	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แบบทดสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
ข้อที่ 23	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 24	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 25	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 26	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 27	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 28	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 29	1	1	1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 30	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	แปลผลคุณภาพ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผลคุณภาพ
1	0.27	ดีพอใช้	0.88	ดีมาก
2	0.30	ดี	0.88	ดีมาก
3	0.30	ดี	1.00	ดีมาก
4	0.37	ดี	1.00	ดีมาก
5	0.30	ดี	1.00	ดีมาก
6	0.30	ดี	1.00	ดีมาก
7	0.37	ดี	1.00	ดีมาก
8	0.90	ง่ายมาก-ตัดออก	1.00	ดีมาก
9	0.30	ดี	1.00	ดีมาก
10	0.30	ดี	1.00	ดีมาก
11	0.23	ดีพอใช้	0.75	ดี
12	0.37	ดี	0.88	ดีมาก
13	0.27	พอใช้	0.75	ดี
14	0.30	ดี	0.88	ดีมาก
15	0.30	ดี	1.00	ดีมาก
16	0.37	ดี	1.00	ดีมาก
17	0.30	ดี	0.88	ดีมาก
18	0.33	ดี	1.00	ดีมาก
19	0.30	ดี	1.00	ดีมาก
20	0.30	ดี	0.88	ดีมาก
21	0.30	ดี	0.88	ดีมาก
22	0.30	ดี	0.88	ดีมาก
23	0.00	ยากมาก-ตัดออก	0.00	ตัดออก
24	0.83	ง่ายมาก-ตัดออก	0.75	ดี
25	0.27	ดีพอใช้	1.00	ดีมาก

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	แปลผลคุณภาพ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผลคุณภาพ
26	0.30	ดี	0.88	ดีมาก
27	0.27	ดีพอใช้	0.13	ตัดออก
28	0.27	ดีพอใช้	0.88	ดีมาก
29	0.27	ดีพอใช้	0.75	ดี
30	0.30	ดี	0.75	ดี
31	0.37	ดี	0.88	ดีมาก
32	0.80	ดีพอใช้	0.88	ดีมาก
33	0.30	ดี	0.88	ดีมาก
34	0.33	ดี	1.00	ดีมาก
35	0.30	ดี	1.00	ดีมาก
36	0.80	ดีพอใช้	1.00	ดีมาก
37	0.80	ดีพอใช้	1.00	ดีมาก
38	0.27	ดีพอใช้	0.75	ดี
39	0.37	ดี	1.00	ดีมาก
40	0.27	ดีพอใช้	0.63	ดี
	ค่า Reliability (KR-20)	0.98		

ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนหลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	หมายเหตุ
1	10	28	
2	6	25	
3	7	24	
4	8	26	
5	9	29	
6	11	30	
7	6	25	
8	7	26	
9	10	27	
10	8	25	
11	9	26	
12	8	26	
13	6	28	
14	7	27	
15	10	26	
16	9	25	
17	10	26	
18	7	24	
19	12	26	
20	8	25	
21	7	27	
22	8	26	
23	7	24	
24	6	26	
25	9	24	
26	10	28	
27	11	27	

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	หมายเหตุ
28	13	26	
29	9	27	
30	8	29	
รวม	256	788	

$$\text{Effective Index} = \frac{(\text{ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน})}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน}}$$

$$\text{Effective Index} = \frac{788 - 256}{(30 \times 30) - 256}$$

$$\text{Effective Index} = \frac{532}{644} = 0.8260$$

แสดงว่าหลังการใช้หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 ผู้เรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 82.60

ภาคผนวก จ
การวิเคราะห์ข้อมูล

T-Test

One-Sample Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ก่อนเรียน	30	8.5333	1.83328	.33471
หลังเรียน	30	26.26667	1.552158	.283384

One-Sample Test

	Test Value = 0					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
ก่อนเรียน	25.495	29	.000	8.53333	7.8488	9.2179
หลังเรียน	92.689	29	.000	26.26667	25.68708	26.84625

ผลแบบสอบถามความพึงพอใจ
หลักสูตรวิชาการวาดภาพเหมือนจริง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แบบทดสอบ	คะแนนรวม	$\bar{X}$	S.D.
ข้อที่ 1	148	4.93	0.25
ข้อที่ 2	145	4.83	0.38
ข้อที่ 3	145	4.83	0.38
ข้อที่ 4	138	4.60	0.50
ข้อที่ 5	141	4.70	0.47
ข้อที่ 6	140	4.67	0.48
ข้อที่ 7	141	4.70	0.47
ข้อที่ 8	140	4.67	0.48
ข้อที่ 9	141	4.70	0.47
ข้อที่ 10	140	4.67	0.48
ข้อที่ 11	140	4.67	0.48
ข้อที่ 12	148	4.93	0.25
ข้อที่ 13	140	4.67	0.48
ข้อที่ 14	140	4.67	0.48
ข้อที่ 15	135	4.50	0.51
ข้อที่ 16	135	4.50	0.51
ข้อที่ 17	135	4.50	0.51
ข้อที่ 18	140	4.67	0.48
ข้อที่ 19	141	4.70	0.47
ข้อที่ 20	140	4.67	0.48
รวม		4.69	0.14

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางงามจิต จันทร์เดช
วัน เดือน ปี เกิด	29 พฤษภาคม พ.ศ. 2530
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
วุฒิการศึกษา	ปี 2553 ศิลปะบัณฑิต สาขาออกแบบนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ (วิทยาลัยเพาะช่าง)
ที่อยู่ปัจจุบัน	74/2 หมู่ที่ 8 ตำบลคลองตาล อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย 64120

